

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LIPIEC/SIERPIEŃ 2015

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W pierwszej połowie 2015 r., podobnie jak w tym samym okresie przed rokiem na podstawowych rynkach rolnych dominowały spadki cen. Skumulowany wskaźnik zmian cen koszyka skupu w okresie od grudnia 2014 r. do czerwca 2015 r. wyniósł 97,2 punktu wobec 97,3 przed rokiem. Zdecydowały o tym przede wszystkim redukcje cen skupu większości zbóż, mleka oraz drobiu. Spadków cen tych produktów nie zdołały skompensować podwyżki cen skupu trzody chlewnej, bydła oraz kukurydzy. Malejącym cenom skupu towarzyszyły słabe tendencje wzrostowe cen środków do produkcji rolniczej. Pogłębiło to niekorzystne tendencje zarysowane w II połowie 2014 r.

Według nieostatecznych danych rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w roku gospodarczym 2014/15 wyraźnie pogorszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Skumulowany wskaźnik nożyc cen koszyka skupu podstawowych surowców rolniczych wyniósł 88,7 punktu, podczas gdy w poprzednim roku gospodarczym wynosił 100,9 punktu. Był on także znacznie gorszy niż w niekorzystnym pod tym względem roku 2011/12, kiedy wynosił 96,8 punktu. O pogorszeniu rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej zdecydował wyłącznie spadek cen koszyka skupu podstawowych surowców rolniczych, który w okresie od lipca 2014 r. do czerwca 2015 r. zmniejszył się aż o 12 pkt. proc. do 88,0 punktów. W tym czasie ceny detaliczne środków do produkcji rolniczej zostały obniżone o 0,8 pkt. proc. do 99,2 punktu. Dynamika wzrostu cen detalicznych środków do produkcji po raz drugi z rzędu hamowała, po ich dynamicznym wzroście w latach 2010/11 i 2011/12. W sumie w ciągu 4 lat (2011/12-2014/15) środki do produkcji rolniczej nominalnie wzrosły o 4,3%, a realnie staniały o 3,5%. Dynamika spadku cen podstawowych produktów rolniczych w roku gospodarczym 2014/15 była o 11,2 pkt. proc. większa niż przed rokiem. Jednakże ich wzrost w latach 2011/12-2012/13 spowodował, że w całym 4-leciu nominalny spadek cen skupu wyniósł 6,9%, a realny 13,9%. **W sumie skumulowany wskaźnik nożyc cen dla lat gospodarczych 2011/12-2014/15 wyniósł 89,2 punktu. Co oznacza, że ceny otrzymywane przez rolników w tym okresie nie skompensowały znacznego wzrostu cen środków do produkcji rolniczej. Jest to równoznaczne z pogorszeniem opłacalności produkcji podstawowych surowców rolniczych.**

Pogłębiające się niedobory wilgoci w wielu rejonach kraju zapowiadają spadek zbiorów większości roślin uprawnych, co może skutkować wzrostami cen skupu. Jednakże rekordowo wysokie światowe zapasy zbóż, cukru, olejów i roślin oleistych wskazują, że wzrost ten nie będzie zbyt duży, zwłaszcza, że popyt będzie niższy niż w latach poprzednich. Zatem opłacalność produkcji żywności wieprzowej i drobiu nie powinna znacząco pogorszyć się.

Nominalny wzrost cen cieląt w tym czasie wyniósł 22,4%, a realny 13,2%, mimo niewielkiego ich spadku w roku gospodarczym 2014/15 (o 0,5%). Wskazuje to na rosnące zainteresowanie produkcją wołowiny kulinarnej wysokiej jakości, co znajduje potwierdzenie także w rosnącym imporcie cieląt do Polski.

Po raz drugi z kolei spadły też ceny skupu ziemniaków w roku gospodarczym 2014/15 (o 20%). Pomimo drastycznego ich wzrostu w roku 2012/13 (o 68%) ceny skupu ziemniaków zmalały w latach 2011/12-2014/15 nominalnie o 36%, a realnie o 40%. Zmniejszyło to drastycznie zainteresowanie rolników ich uprawą. Udział ziemniaków w strukturze zasiewów zmalał więc do zaledwie 2,7%, podczas gdy na początku pierwszej dekady lat dwudziestych jeszcze przekraczał 8%.

Znacząco, bo o 17,9% spadły też ceny skupu mleka w sezonie 2014/15, po ich wyraźnym wzroście w latach 2012/13-2013/14. Przy silnych wahaniami cen płaconych rolnikom za dostarczone mleko jego ceny nominalnie spadły w latach 2011/12-2014/15 o 6,6%, a realnie o 13,5%. Sytuację producentów mleka w sezonie 2014/15 oraz w latach następnym pogarszają wysokie kary za przekroczenie kwot mlecznych, których wysokość szacowana jest na około 900 zł/100 kg. Wprawdzie rozłożenie spłaty kar na 3 lata uchroni część rolników przed bankrutem, ale pogorszy opłacalność produkcji mleka w tym i w ciągu następnych 2 lat.



Jadwiga Seremak-Bulge

Tab. 1. Skumulowane wskaźniki zmian cen i wynagrodzeń w roku gospodarczym 201/14 (czerwiec roku poprzedniego = 100)

Wyszczególnienie	2014/15	2013/14	2012/13	2011/12	2011/12 – 2014/15	
					VI 2011=100	Indeks cen realnych
Wynagrodzenia	102,9	103,6	101,3	104,3	112,6	104,2
Towary i usługi konsumpcyjne	99,1	103,4	101,1	104,3	108,1	100,0
Żywność	97,5	107,1	101,6	105,0	111,4	103,1
Środki produkcji	99,2	98,7	100,5	106,0	104,3	96,5
Nożyce cen koszyka skupu	88,7	100,9	103,0	96,8	89,2	*
Koszyk skupu	88,0	99,6	103,5	102,6	93,1	86,1
w tym Pszenica	89,7	83,6	98,9	91,5	67,9	62,8
Żyto	86,7	90,3	76,2	106,2	63,4	58,6
Jęczmień	78,4	93,4	90,7	106,9	71,0	65,7
Kukurydza	77,4	88,1	94,6	88,9	57,3	53,1
Ziemniaki	80,0	84,6	168,0	56,2	63,9	59,1
Bydło	102,8	96,9	96,3	113,6	109,0	100,9
Trzoda chlewna	81,7	95,5	98,9	123,0	94,9	87,8
Droń	91,9	97,0	98,6	108,2	95,1	88,0
Cielęta	99,5	101,4	88,4	137,2	122,4	113,2
Mleko	82,1	106,5	111,9	95,5	93,4	86,5

Spadek cen skupu podstawowych surowców rolniczych był znacznie głębszy niż obniżki cen detalicznych żywności zarówno w roku gospodarczym 2014/15, a także w całym 4-leciu 2011/12-2014/15. Utrzymywanie się niskiej dynamiki wzrostu dochodów oraz trudna sytuacja na rynku pracy, przy rosnących sztywnych wydatkach rodzin (na utrzymanie mieszkania, opłaty, transport) spowodowała w roku 2014/15, że po raz pierwszy od roku 2007/06 nastąpił nominalny spadek cen detalicznych żywności (o 2,5%). Zmniejszenie ogólnego wskaźnika zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych (o 0,9%) spowodowało jednak, że realny spadek cen żywności był nieco mniejszy i wyniósł 1,6%, przy wzroście wynagrodzeń nominalnie o 2,9%, a realnie o 3,8%.

Zatem siła nabywcza wynagrodzeń znacząco wzrosła w roku gospodarczym 2014/15. Rosnie więc popyt krajowy na żywność, co może przełożyć się na wzrost cen żywności w drugiej połowie roku, choć ze względu na utrzymujące się trudności eksportowe spowodowane dekoniunkturą na wielu światowych rynkach rolniczych i rosyjskim embargiem na import żywności z EU wzrost ten nie będzie zbyt duży. Przy dynamicznym wzroście cen żywności w latach 2011/12-2013/14 nominalny wzrost cen detalicznych żywności w całym 4-leciu 2011/12-2014/15 wyniósł 11,4%, mimo ich spadku w roku 2014/15 o 2,5%. Wzrost cen żywności wyprzedził więc inflację 3,3 pkt. proc. Żywność realnie więc w tym czasie zdrożała o 3,1%, podczas gdy surowce rolnicze staniały nominalnie o 6,9%, a realnie o prawie 14%. Zmalał więc udział cen skupu w cenach detalicznych żywności.

W sezonie 2014/15 spadły ceny skupu większości surowców rolniczych, a jedynym wyjątkiem było bydło, którego ceny po dwóch latach obniżek podniosły się o 2,8%. Znaczący wzrost cen skupu bydła w roku gospodarczym 2011/12 (o 13,6%) spowodował, że w całym 4-leciu należało ono do nielicznych stosunkowo szybko drożejących surowców rolniczych, którego ceny wzrosły nominalnie o 9%, a realnie o 0,9%.

W analizowanym roku ceny trzody chlewnej oraz drobiu spadły po raz trzeci z rzędu (odpowiednio o 18,3 i o 8,1%). Pomimo znaczącego wzrostu tych cen w roku gospodarczym 2011/12 trzoda chlewna i drób staniały w całym 4-leciu 2011/12-2014/15 nominalnie o około 5%, a realnie o około 12%. Na szczęście jeszcze silniej spadły ceny skupu zbóż, bo o 10-23% w roku gospodarczym 2014/15 i o 29-43% w 4-leciu 2011/12-2014/15. Zatem bezwzględna opłacalność produkcji trzody chlewnej i drobiu, mierzona relacjami cen żywności do pasz wyraźnie poprawiła się, zarówno w ostatnim analizowanym roku, jak i w horyzoncie ostatnich 4 lat.

2. W czerwcu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej utrzymały się na poziomie maja. Wyrównany wskaźnik koniunktury rolniczej (SWKR) wyniósł 99,7 punktu i był zbliżony do poziomu sprzed roku, chociaż niższy o 0,8 pkt. proc. niż w kwietniu br. Wpłynęła na to przede wszystkim poprawa wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, który wzrósł o 0,4 pkt. proc., przy spadku wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,2 pkt. proc.

Na spadek wyrównanego wskaźnika nożyc cen do 99,4 punktu wpłynęły przede wszystkim majowe spadki cen skupu zdecydowanej większości podstawowych surowców rolniczych. Ceny skupu podstawowych zbóż w maju 2015 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem spadły o 2,6-5,1%. Ceny skupu bydła wzrosły o 0,8%, a trzody o 2,5%, przy spadku cen drobiu o 1%, a mleka o 3,4%. W rezultacie bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu w maju obniżył się o 2,0%, a wyrównany wskaźnik zmian cen skupu spadł w czerwcu o 0,2 pkt. proc. do 99,4 punktu. Spadki cen skupu łagodziła na szczęście słaba dynamika cen środków produkcji utrzymująca się od grudnia 2013 r.

Na poprawę wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu wpłynął przede wszystkim wzrost wyrównanego indeksu sprzedaży przemysłu rolno-spożywczego (o 1,3 pkt. proc.) pod wpływem majowego wzrostu sprzedaży. Nie był w stanie tego zmienić kwietniowy wzrost cen żywności oraz ostatnie obniżki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. W rezultacie wyrównane indeksy zmian cen żywności i inflacji oraz żywności i wynagrodzeń wyniosły w maju i czerwcu 99,8 punktu, nieznacznie obniżając na wskaźnik potencjalnego popytu.

Zmiany cen skupu oraz środków produkcji jakie dokonały się w pierwszych sześciu miesiącach 2015 r. (w porównaniu z grudniem 2014 r.) nie były korzystne dla rolnictwa, a skumulowany wskaźnik nożyc cen w tym okresie wyniósł 96,8 punktu i był nieznacznie niższy niż w czerwcu 2014 r. (97,8 punktu).

W najbliższym czasie spodziewać się można niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Prawdopodobne wzrosty cen zbóż oraz ziemniaków pod wpływem coraz gorszych prognoz nowych zbiorów nie zostaną skompensowane sezonowymi podwyżkami cen żywności wieprzowej, które prawdopodobnie będą mniejsze niż w latach poprzednich. Zwłaszcza, że spodziewać się należy dalszych sezonowych obniżek cen skupu mleka i drobiu. Koniunkturę poprawiać powinna utrzymująca się słaba dynamika cen środków produkcji.

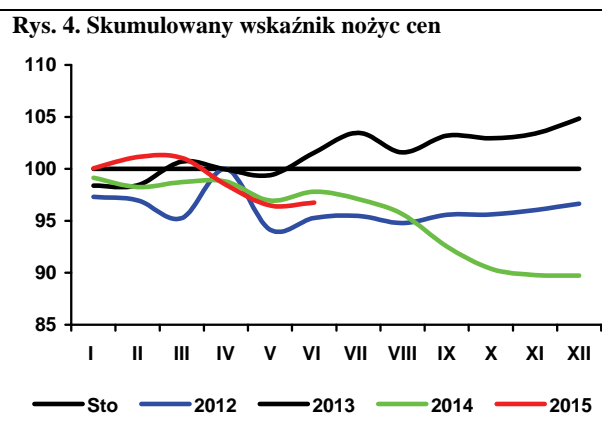
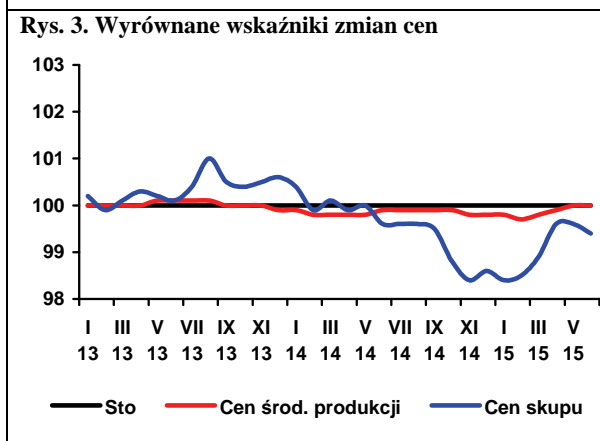
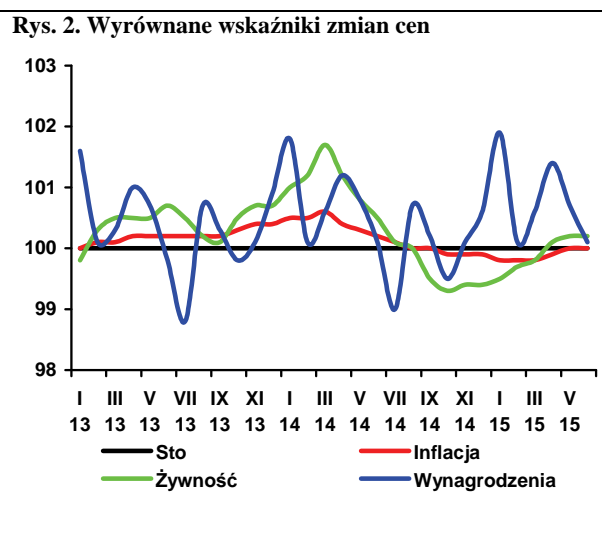
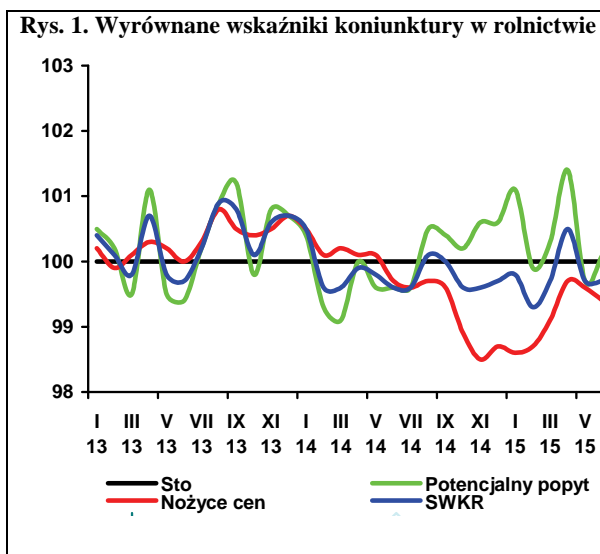
Tab. 2. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	VI 15	V 15	IV 15	III 15	II 15	I 15	VI 14
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	99,7	100,5	99,7	99,3	99,8	99,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,1	99,7	101,4	100,3	99,9	101,1	99,6
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,4	99,6	99,7	99,1	98,7	98,6	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,4	99,6	99,6	98,9	98,5	98,4	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	100,0	99,9	99,8	99,7	99,8	99,9
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	99,8	99,8	100,0	100,1	100,3	99,7
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,0	100,5	101,3	100,7	100,4	102,4	99,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,2	98,9	101,8	99,0	98,7	99,9	99,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.



Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC)¹ zbiory zbóż (bez ryżu) w 2014 r. wyniosły rekordowe 2,011 mld ton, wobec 2,002 mln ton w poprzednim roku. Pomimo znacznego wzrostu popytu, zapasy zbóż na koniec sezonu 2014/15 szacowane są na poziomie najwyższym od 30 lat wynoszącym 438 mln ton (404 mln ton rok wcześniej). Zapasy u głównych eksporterów mogą wynieść 146 mln ton (120 mln ton na koniec poprzedniego sezonu), co skutkowało wyraźnym spadkiem cen. Indeks cen GOI² w czerwcu 2015 r., w porównaniu z czerwcem 2014 r. zmalał o ponad 22%, w tym indeks cen pszenicy o 20,0%, a kukurydzy o 18,6%. Jednak w porównaniu z majem 2015 r. dały się zauważyć pewne tendencje wzrostowe. Indeks cen pszenicy zwiększył się o 3,2%, kukurydzy o 2,8%, a jęczmienia o 0,7%. Zwyżka cen spowodowana była czynnikami sezonowymi, a także rosnącymi obawami o zbiory w 2015 r. W ostatnich tygodniach napływały bowiem doniesienia o niekorzystnych warunkach pogodowych w Ameryce Północnej, Europie oraz WNP (Rosja, Ukraina). W nadchodzącym sezonie IGC przewiduje nieznaczny spadek zbiorów zbóż o 2,2% do 1,966 mld ton, ale będzie on kompensowany podażą z zapasów początkowych, dlatego podaż całkowita zmaleje tylko o 0,5% i nadal będzie zapewniała pokrycie popytu, który zwiększy się o 0,2% do 1,981 mld ton. Zapasy na koniec sezonu 2015/16 mogą się zmniejszyć o 3,6% do 422 mln ton, ale i tak będą bardzo wysokie.

W 2015 r. krajowe zbiory zbóż mogą być niewiele niższe od ubiegłorocznych i wynieść niespełna 31 mln ton. Podaż krajowa może zmniejszyć się o 6,5% do 32,5 mln ton, a podaż całkowita o 6,3% do 34,0 mln ton. Krajowe zużycie zbóż w sezonie 2014/15 wzrosło o 3,6% do 28,7 mln ton, w tym spasanie zwiększy się o 5,6% do 17,6 mln ton. Zwiększy się też, ale w znacznie mniejszym stopniu zużycie przemysłowe. Zapasy końcowe mogą się zmniejszyć o 34% do bardzo niskiego poziomu 1,2 mln ton.

W kończącym się sezonie 2014/15 (lipiec 2014 r. – maj 2015 r.) do skupu trafiło 8,2 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 13% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,7 mln ton pszenicy (4,9 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 650 tys. ton żyta (1017 tys. ton), 723 tys. ton jęczmienia (631 tys. ton) i 1,8 mln ton kukurydzy (2,0 mln ton).

W maju 2015 r., w porównaniu z kwietniem 2015 r., w skupie i na targowiskach mniej płacono za wszystkie zboża. W skupie najbardziej potaniała pszenica (o 5,1%), a na targowiskach owies (o 2,3%). W porównaniu z majem 2014 r., przeciętne ceny zbóż podstawowych były o kilkanaście procent niższe, w tym pszenicy i żyta o 17%, a kukurydzy i jęczmienia o 21%.

W okresie lipiec 2014 r. – kwiecień 2015 r. za granicę sprzedano 5,9 mln ton zbóż, wobec 4,6 mln ton w analogicznym okresie poprzedniego sezonu, w tym 4,1 mln ton ziarna pszenicy (2,3 mln ton poprzednio). Eksport pozostałych gatunków zbóż



**Wiesław
Łopaciuk**



**Katarzyna
Rola**

był mniejszy. W kwietniu 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrósł jedynie eksport żyta. W tym czasie wzrósł import pszenicy i jęczmienia. Eksport ziarna obrobionego inaczej i pasz dla zwierząt gospodarskich był większy, a pozostałych produktów przetwórstwa zbóż i pasz sprzedano mniej. Więcej sprowadzono natomiast mąki pszennej, pozostałych mąk, słoju, ciasta makaronowego i wyrobów spożywczych.

W maju 2015 r. ceny zbóż w UE były nadal niższe niż rok wcześniej, droższy był jedynie jęczmień paszowy we Francji (o 6,0%). W porównaniu z poprzednim miesiącem, spadły ceny wszystkich zbóż. Przeciętna cena pszenicy wyniosła 171 EUR/t (178 EUR/t w kwietniu 2015 r. i 195 EUR/t w maju 2014 r.), w tym w Niemczech 179 EUR/t (o 2% mniej) i na Węgrzech 155 EUR/t (o 9% mniej). Za kukurydzę płacono 151 EUR/t wobec 154 EUR/t, a za jęczmień 155 EUR/t wobec 163 EUR/t.

Ceny pasz w maju 2015 r., w porównaniu z kwietniem 2015 r., były minimalnie niższe. Zdrożała wyłącznie mieszanka dla loch.

1. Grain Market Report nr 456, 25.06.2015 r.

2. **Grains and Oilseeds Index** - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według
		Skup				Targowiska				
2012	I-XII	893,4	742,3	728,5	819,1	946,5	808,5	881,8	745,6	X
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2014	IV	791,4	605,5	677,4	740,3	901,5	683,5	866,5	715,3	423,9
	V	778,3	598,6	705,5	717,8	900,1	672,2	851,6	710,1	423,4
	VI	750,0	584,8	716,8	707,7	892,9	667,8	841,8	721,9	419,1
	VII	660,8	496,8	727,6	602,7	887,3	665	832,3	704,1	419,9
	VIII	638,1	524,3	745,3	616,7	813,5	604,7	762,2	645,4	424,8
	IX	637,1	520,8	637,5	614,2	791,1	587,6	734,3	616,0	424,5
	X	623,0	513,3	462,1	614,9	775,4	587,4	716,2	608,7	426,0
	XI	645,2	531,2	443,3	602,9	759,9	587,1	713,5	603,5	426,7
	XII	672,3	523,6	509,9	603,1	759,5	570,9	713,5	600,8	427,9
2015	I	709,9	535,6	548,3	631,6	755,6	598,5	717,8	606,5	433,6
	II	706,8	520,0	558,6	618,7	763,8	573,2	713,3	601,7	423,2
	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
Zmiana w %										
	V 2015 IV 2015	-5,1	-4,5	-2,6	-4,8	-0,2	-1,6	-1,3	-2,3	X
	V 2015 V 2014	-16,8	-17,0	-21,8	-21,1	-16,0	-14,7	-16,7	-17,6	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy		Pszenica	W tym podstawowe	Żyto	Jęczmień	W tym podstawowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym podstawowe	Kukurydza
2012	I-XII	4799,2	1894,7	722,1	904,4	539,0	501,8	7013,7	3301,3	2220,4
2013	I-XII	4234,9	1305,1	941,1	758,6	404,4	553,2	6573,0	2952,9	2007,7
2014	I-XII	5919,2	2139,2	806,3	711,1	353,1	944,2	8465,4	3879,4	1952,4
2014	IV	540,6	290,9	57,1	20,4	16,6	45,5	668,1	392,7	140,3
	V	342,9	142,4	45,2	27,1	23,2	45,3	464,2	237,2	133,7
	VI	175,5	70,4	37,8	12,9	10,3	24,9	253,3	123,8	98,6
	VII	432,9	187,6	95,2	293,4	118,2	105,6	934,7	442,2	46,5
	VIII	1178,2	420,8	175,2	134,8	53,4	312,6	1827,7	883,2	26,7
	IX	723,9	244,5	71,1	52,7	21,7	107,6	966,4	417,9	45,7
	X	541,7	185,8	59,8	43,6	21,5	68,2	718,3	302,7	507,7
	XI	420,6	120,5	43,1	37,9	25,1	57,4	562,7	227,0	480,3
	XII	472,4	134,4	30,6	27,7	17,2	57,2	592,4	222,3	140,4
2015	I	421,3	132,3	32,4	22,8	14,3	57,6	537,4	212,3	81,2
	II	462,9	147,9	36,8	24,1	17,2	58,9	589,9	239,4	86,4
	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	57,6	484,6	227,4	125,7
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	67,8	517,1	246,6	118,6
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	58,6	448,0	227,8	143,5
Zmiana w %										
	V 2015 IV 2015	-11,2	3,3	-24,8	-20,8	-17,0	-13,5	-13,4	-7,6	21,0
	V 2015 V 2014	-4,0	-9,6	-30,9	-5,4	-12,0	29,3	-3,5	-4,0	7,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przebieg zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2012 ^b	I-XII	2722,3	2206,8	218,5	1674,9	175,5	8413,4	
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8	
2014 ^a	IV	162,1	125,1	11,6	83,3	10,8	687,6	
	V	152,5	120,8	11,4	83,7	10,8	652,2	
	VI	138,8	108,7	9,9	81,5	11,3	599,7	
	VII	162,6	129,3	10,8	82,4	10,7	637,5	
	VIII	155,3	121,8	9,9	81,8	9,4	603,0	
	IX	175,3	136,1	11,4	83,7	11,7	662,6	
	X	180,6	141,6	12,2	85,9	12,8	679,1	
	XI	157,3	124,1	10,3	78,3	9,0	565,8	
	XII	164,8	130,4	11,8	83,2	11,2	599,4	
	2015 ^a	I	172,7	133,6	13,0	82,1	12,9	611,7
		II	159,6	123,5	11,4	74,5	11,6	549,5
		III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
IV		154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0	
Zmiana w %								
IV 2015 III 2015		-9,8	-11,4	0,5	-1,8	-17,3	6,0	
IV 2015 IV 2014		-4,8	-5,0	8,9	-2,7	6,6	-4,3	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0	
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2	
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5	
2014	III	269,6	80,3	0,2	106,6	484,0	38,6	0,2	25,0	23,3	91,3	
	IV	345,0	78,6	0,2	107,0	561,4	42,8	0,5	27,6	10,4	86,7	
	V	69,5	53,3	0,4	88,1	228,3	31,0	3,6	32,6	6,2	76,4	
	VI	160,4	50,5	0,7	42,0	264,4	15,9	1,3	31,4	16,8	68,4	
	VII	127,8	25,0	66,0	27,9	268,7	88,2	1,3	31,2	13,9	138,6	
	VIII	267,9	102,5	18,8	13,1	486,5	61,8	2,3	20,4	20,0	108,0	
	IX	474,2	79,4	3,0	17,1	655,1	58,1	1,8	6,3	30,8	102,2	
	X	319,4	73,0	1,7	73,0	523,4	43,7	0,1	11,6	47,9	110,7	
	XI	469,0	82,5	30,4	99,6	734,9	33,4	3,7	5,9	29,1	78,7	
	XII	317,2	41,0	29,2	56,1	517,3	34,1	0,7	6,7	35,2	83,6	
	2015	I	282,0	24,5	2,9	52,0	411,4	28,3	0,1	6,1	31,3	73,5
		II	624,3	25,2	7,5	46,5	759,3	36,0	0,8	11,4	18,3	71,5
III		636,5	38,8	9,9	47,9	789,6	35,7	0,1	5,0	14,8	58,7	
IV		529,6	41,0	2,9	42,9	689,1	81,3	0,03	9,4	10,3	104,2	
Zmiana w %												
IV 2015 III 2015		-17,2	25,2	-71,6	-26,6	-14,0	123,2	-63,8	85,0	-32,8	72,7	
IV 2015 IV 2014		53,5	-47,8	1842,8	-59,9	22,8	90,0	-93,5	-66,0	-0,6	20,2	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2014	III	7,4	2,1	5,2	0,7	4,4	4,0	1,0	2,6	2,3	10,2
	IV	6,3	1,5	3,1	2,3	4,1	3,6	1,0	1,9	2,1	9,6
	V	7,4	1,4	3,3	2,0	4,5	3,4	0,9	2,3	1,7	15,5
	VI	7,1	1,7	3,0	2,6	4,2	3,2	1,0	1,8	2,3	11,1
	VII	7,8	1,9	3,0	2,7	7,4	3,1	0,8	2,2	2,6	9,5
	VIII	6,8	1,8	2,7	2,9	5,1	3,9	1,0	2,1	2,7	11,1
	IX	9,5	1,6	2,4	3,0	6,7	3,6	1,1	2,5	3,7	9,2
	X	7,4	1,5	4,2	4,2	6,8	3,9	1,3	3,2	3,6	9,1
	XI	8,7	1,7	3,7	3,3	7,2	4,2	1,0	2,3	2,6	9,1
	XII	8,7	1,3	4,4	2,1	3,9	3,7	0,7	1,9	2,8	3,5
2015	I	7,2	1,4	3,9	2,9	4,5	4,2	1,2	1,8	2,3	9,8
	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,0	1,0	2,8	3,4	9,4
	III	9,1	1,7	4,0	2,4	6,1	4,3	1,0	2,9	3,4	12,3
	IV	6,9	1,2	3,2	2,5	4,1	4,3	1,2	2,8	3,0	19,5
Zmiana w %											
	<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	-24,3	-31,5	-16,5	3,9	-33,6	1,9	15,2	-4,8	-14,3	58,7
	<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	9,7	-19,8	3,1	9,8	-1,0	17,9	17,1	41,2	40,0	103,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2014	III	2,5	7,5	32,1	12,3	20,8	5,3	2,0	10,6	38,4	13,2
	IV	2,0	8,1	32,5	15,9	19,8	5,8	1,9	10,9	37,0	13,7
	V	1,7	7,2	32,1	14,0	18,6	4,9	1,5	10,1	40,1	13,3
	VI	2,4	7,5	30,9	11,5	20,5	5,1	1,7	10,2	37,6	12,0
	VII	2,3	7,8	30,9	15,6	19,0	5,2	1,9	10,7	38,4	14,3
	VIII	2,2	7,9	29,2	15,0	18,8	4,7	1,7	11,4	34,5	13,1
	IX	2,4	9,0	33,5	15,8	20,8	5,4	2,0	13,2	39,8	15,9
	X	2,5	8,8	33,9	17,4	23,0	6,4	2,0	12,3	29,4	15,1
	XI	2,1	8,1	32,5	13,4	21,3	6,7	1,9	11,8	30,6	14,8
	XII	2,3	7,0	30,0	12,5	20,7	5,2	1,8	10,9	31,4	15,1
2015	I	2,6	7,8	31,4	10,9	23,1	4,3	1,6	9,7	26,1	14,9
	II	2,3	8,5	30,1	10,8	21,0	4,6	1,7	12,0	25,2	14,9
	III	2,7	9,3	32,3	11,1	22,9	6,2	2,2	11,0	29,1	14,8
	IV	2,3	9,0	30,9	12,7	20,4	6,4	2,3	10,5	28,4	12,9
Zmiana w %											
	<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	-20,8	-3,8	-13,9	14,3	-11,2	6,1	0,8	-4,4	-6,0	-13,3
	<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	12,0	11,6	-5,0	-20,1	2,8	10,9	20,8	-4,1	-23,1	-5,6

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79	
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86	
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83	
2014	IV	1,13	2,40	2,16	4,48	3,92	4,40	5,01	5,81	
	V	1,12	2,46	2,16	4,48	3,93	4,40	5,01	5,84	
	VI	1,11	2,47	2,12	4,42	3,93	4,40	5,01	5,84	
	VII	1,11	2,45	2,10	4,44	3,93	4,40	5,02	5,83	
	VIII	1,08	2,46	2,14	4,46	3,92	4,40	5,03	5,82	
	IX	1,05	2,45	2,15	4,44	3,91	4,40	5,00	5,80	
	X	1,06	2,44	2,11	4,46	3,92	4,40	5,01	5,82	
	XI	1,04	2,41	2,12	4,44	3,92	4,40	5,01	5,82	
	XII	1,05	2,39	2,17	4,40	3,92	4,40	5,01	5,85	
	2015	I	1,08	2,45	2,11	4,36	3,98	4,42	4,99	5,85
		II	1,11	2,45	2,08	4,38	3,97	4,42	4,98	5,81
		III	1,08	2,41	2,14	4,38	3,97	4,40	4,98	5,80
IV		1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80	
V		1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80	
Zmiana w %										
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>		0,9	0,8	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>		-3,6	-0,8	-1,9	-2,7	1,0	0,5	-0,8	-0,7	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników	
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6	
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3	
2014	III	1717,5	1815,7	2402,9	1432,7	1938,2	1678,3	2718,1	
	IV	1707,6	1825,2	2402,4	1448,6	1934,2	1676,3	2705,9	
	V	1718,6	1820,6	2410,8	1446,8	1925,6	1678,3	2724,1	
	VI	1719,1	1821,9	2415,3	1445,3	1927,5	1680,1	2715,9	
	VII	1714,1	1815,9	2414,7	1439,9	1922,3	1679,7	2709,9	
	VIII	1719,4	1813,2	2410,4	1426,3	1920,5	1673,0	2699,5	
	IX	1718,7	1810,2	2382,4	1402,8	1906,7	1661,2	2674,4	
	X	1704,6	1785,7	2356,9	1390,3	1893,3	1647,9	2661,9	
	XI	1700,8	1769,6	2344,3	1382,3	1884,2	1636,7	2651,3	
	XII	1692,4	1767,0	2336,6	1379,3	1880,4	1630,5	2649,8	
	2015	I	1671,1	1755,4	2326,3	1374,6	1886,0	1627,3	2642,4
		II	1665,3	1762,7	2323,5	1371,2	1878,2	1618,7	2641,3
III		1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9	
IV		1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7	
V		1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5	
Zmiana w %									
<u>V 2015</u> <u>IV 2015</u>		-0,01	1,2	-0,5	-0,3	-0,3	-0,1	-0,3	
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>		-3,1	-2,3	-3,1	-5,9	-3,3	-4,0	-3,1	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	I	2,101	2,140	3,996	0,896	1,852	3,523	1,999
	II	2,115	2,161	4,015	0,883	1,690	3,208	2,089
	III	2,105	2,151	3,993	0,875	1,741	3,303	2,102
	IV	2,119	2,146	3,959	0,852	1,856	3,467	2,057
	V	2,152	2,139	4,053	0,814	1,841	3,467	2,061
	VI	2,164	2,159	4,067	0,790	1,957	3,677	2,164
	VII	2,165	2,166	4,075	0,781	1,967	3,702	2,267
	VIII	2,359	2,361	4,464	0,745	1,923	3,640	2,318
	IX	2,387	2,410	4,551	0,725	1,849	3,525	2,223
	X	2,367	2,442	4,532	0,730	1,732	3,316	2,171
	XI	2,354	2,480	4,516	0,732	1,663	3,190	2,134
	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	3,016	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,946	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	3,238	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	3,198	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	3,224	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	3,107	2,079

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

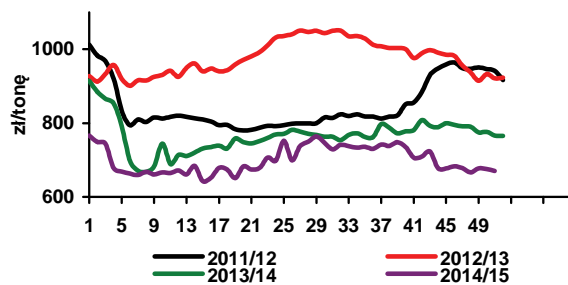
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	I	189	172	178	169	177	156	149	146	164
	II	188	174	176	171	176	157	150	149	171
	III	198	175	180	178	180	169	156	157	163
	IV	200	180	188	174	180	164	161	175	171
	V	191	186	180	161	174	165	159	164	171
	VI	184	180	160	155	161	154	160	154	166
	VII	170	164	150	147	144	144	.	148	164
	VIII	165	157	153	149	144	134	110	139	152
	IX	157	158	158	146	138	124	.	121	142
	X	159	152	160	159	139	119	108	115	129
	XI	177	154	161	169	155	120	108	123	131
	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
Zmiana w %										
$\frac{V_{2015}}{IV_{2015}}$	-2,7	-1,7	-9,2	-2,3	-2,4	X	2,5	-3,6	-0,8	
$\frac{V_{2015}}{V_{2014}}$	-6,3	-7,9	-13,5	6,0	-8,1	-21,7	-24,1	-18,8	-24,6	

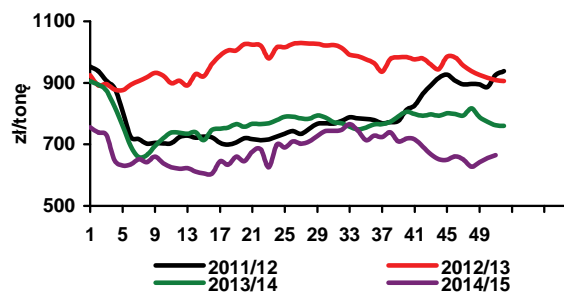
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

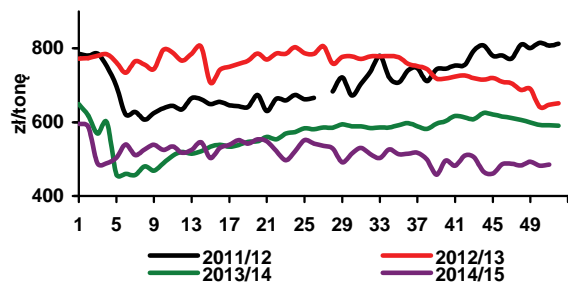
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna



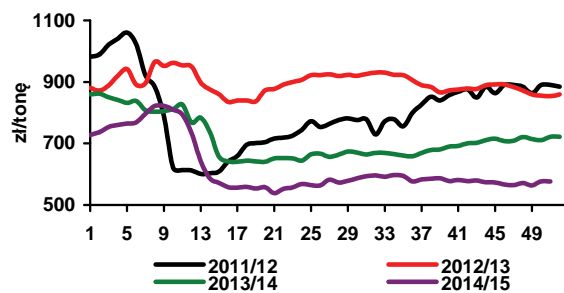
Rys. 2. Pszenica paszowa



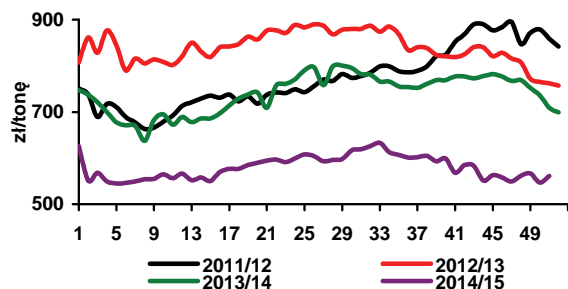
Rys. 3. Żyto paszowe



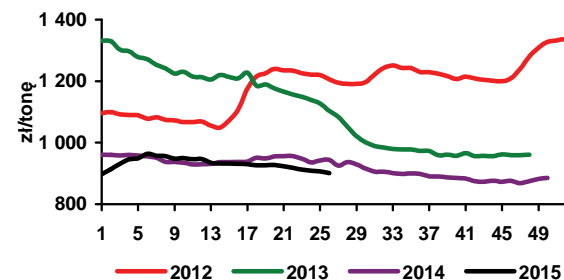
Rys. 4. Kukurydza paszowa



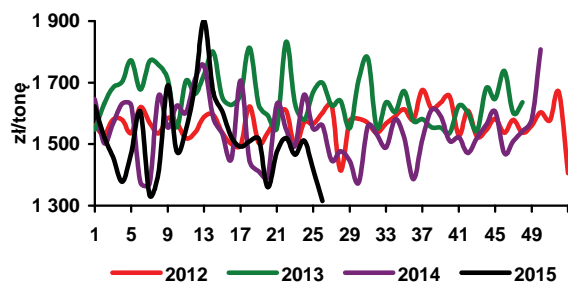
Rys. 5. Jęczmień paszowy



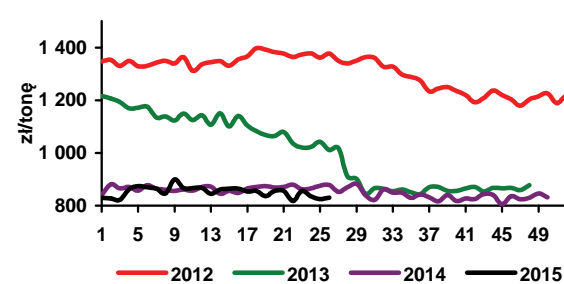
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750) w workach



Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500) poznańska



Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 580) w workach



Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.



Piotr Szajner

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2015 r. wynosi ok. 180 tys. ha i jest o ok. 16 tys. ha mniejsza niż przed rokiem. Pierwsze fazy rozwoju roślin przebiegały w korzystnych warunkach pogodowych i stan plantacji ocenia się jako dobry. Jeżeli w okresie letnim nie wystąpią problemy związane z warunkami atmosferycznymi (np. susza, gradobicie), to plony utrzymają się na średnim poziomie z ostatnich trzech kampanii cukrowniczych (630 dt/ha). Zbiory buraków cukrowych wyniosą wówczas ok. 11,34 mln ton i będą o 16% mniejsze niż poprzednim sezonie. Podaż surowca umożliwi produkcję cukru na poziomie ok. 1,7 mln ton, która będzie większa od kwoty produkcyjnej (1405 tys. ton). Ponadto produkcję należy powiększyć o ilości cukru pozakawotowego, który zostanie przeniesiony z sezonu 2014/2015. Decyzje dotyczące ilości przeniesionego cukru koncerny cukrownicze podejmą do sierpnia 2015 r.

Na krajowym rynku cukru ceny zbytu utrzymują się na niskim poziomie, o czym decyduje o duża podaż oraz niskie ceny światowe. W maju br. średnia cukru w opakowaniach jednokilogramowych spadła o 1,6% do 1,81 zł/kg. Cena zbytu cukru w workach 50 kg wyniosła 1,80 zł/kg i była o 0,6% niższa niż przed miesiącem. Niskie ceny zbytu negatywnie wpływają na wyniki finansowe przemysłu cukrowniczego. W pierwszym kwartale br. zysk netto branży zmniejszył się do ok. 36 mln zł, wobec 135 mln zł w analogicznym okresie poprzedniego roku oraz 562 mln zł w całym 2014 r. W pierwszym kwartale br. niektóre koncerny cukrownicze wykazały stratę netto i była to pierwsza taka sytuacja od 2008 r., kiedy przeprowadzano przemiany restrukturyzacyjne związane z reformą regulacji rynku cukru w UE. Jeżeli w drugiej połowie 2015 r. nie wystąpi wzrost cen zbytu i cen światowych, to krajowy przemysł cukrowniczy nie

wypracuje zysku. Ceny detaliczne cukru od początku roku wzrosły o 4,1%. W maju br. średnia cena wyniosła 2,13 zł/kg i była o 0,5% wyższa niż w kwietniu. Rozbieżności w dynamice cen detalicznych i cen zbytu są jednak niewielkie, a średnia cena zbytu cukru w opakowaniach jednokilogramowych od początku roku także wzrosła o 4,0%.

W okresie styczeń-kwiecień 2015 r. eksport cukru wyniósł 157 tys. ton, w tym 58 tys. ton do UE. Podmioty sektora cukrowniczego eksportują duże ilości cukru, aby zmniejszyć jego podaż na rynku wewnętrznym. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (40 tys. ton), Litwa (11 tys. ton) oraz Węgry (10 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnią cenę ok. 460 EUR/tonę, która sugeruje, że unijne podmioty reeksportowały polski cukier pozakawotowy. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (31,6 tys. ton) i Kazachstanu (9 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były niższe (ok. 369 EUR/tonę). Import wyniósł 45 tys. ton cukru, w tym 17,1 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy i Francja (po 4 tys. ton). Średnia cena importowała wyniosła 499 EUR/tonę. W kwietniu br. rozpoczęto import cukru do rafinacji, który importowano z Mozambiku (25 tys. ton) po średniej cenie 370 EUR/t.

Na światowym rynku ceny cukru utrzymują się niskim poziomie. W czerwcu br. światowe ceny cukru białego spadły do ok. 350 USD/tonę, a ceny cukru surowego do ok. 260 USD/tonę. Notowania w kontraktach terminowych wskazują, że w drugiej połowie 2015 r. nie nastąpią większe zmiany cen cukru białego (340-350 USD/tonę) i cukru surowego do (250-260 USD/tonę). Powodem niskich cen jest duża podaż, czego wyrazem jest wysoki poziom zapasów końcowych, stanowiący ok. 43% światowego zużycia.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2013	IV	661,32	742,16	421,84	644,49	736,06	634,00
	V	653,98	752,00	426,87	596,83	839,88	577,21
	VI	624,28	726,72	414,51	425,38	818,13	401,06
	VII	628,47	698,55	407,88	605,98	618,94	585,91
	VIII	652,65	705,62	397,32	661,13	739,36	523,58
	IX	656,55	701,89	401,21	647,78	640,80	668,86
	X	606,47	677,23	386,58	588,59	609,36	467,37
	XI	554,23	684,72	377,35	635,26	635,71	632,82
2014	XII	504,66	686,98	375,09	595,07	593,72	613,49
	I	512,33	635,66	339,30	646,75	647,59	642,80
	II	466,18	624,52	324,75	649,05	634,39	736,22
	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
2015	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
	I	424,96	459,78	363,18	499,58	480,95	711,15
	II	442,21	471,75	377,32	552,29	564,38	498,67
	IV	429,38	465,26	377,79	565,21	557,62	623,78
	V	426,18	457,74	357,69	398,85	443,81	393,32

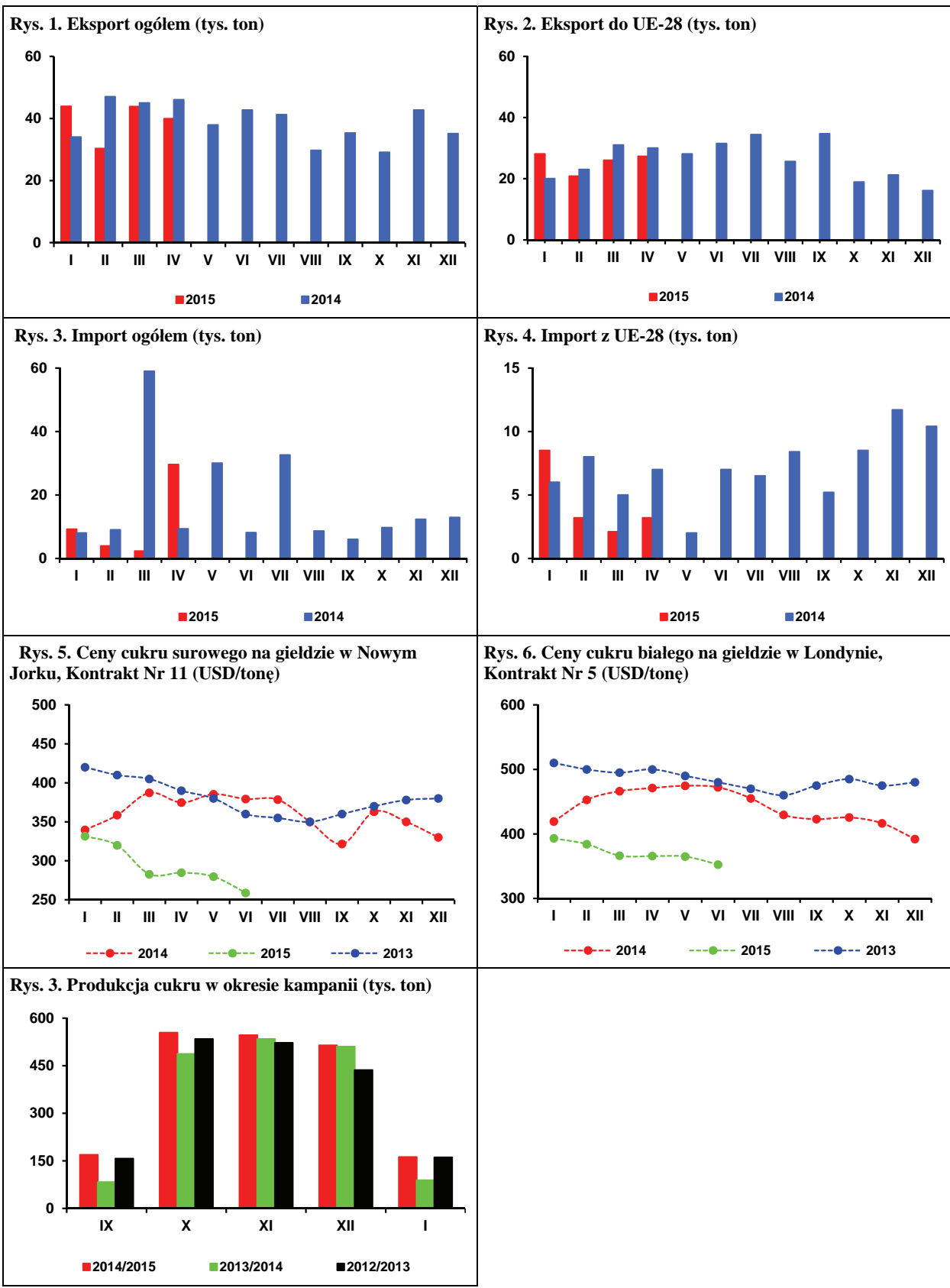
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2013	IV	3,23	3,25	1,67	3,81	
	V	3,16	3,17	1,73	3,78	
	VI	3,09	2,29	1,73	3,72	
	VII	3,04	2,93	1,73	3,57	
	VIII	3,03	2,83	1,71	3,46	
	IX	3,00	2,86	1,70	3,41	
	X	2,94	2,74	1,71	3,35	
	XI	2,82	2,70	1,69	3,28	
	XII	2,72	2,53	1,69	3,17	
	2014	I	2,54	2,36	1,69	3,11
		II	2,44	2,33	1,69	2,99
		III	2,32	2,15	1,70	2,87
IV		2,13	1,94	1,69	2,65	
V		2,08	1,98	1,69	2,58	
VI		2,05	1,95	1,68	2,48	
VII		2,02	1,85	1,70	2,39	
VIII		1,97	1,85	1,70	2,30	
IX		1,94	1,83	1,69	2,23	
X		1,88	1,76	1,70	2,19	
XI		1,80	1,68	1,71	2,12	
XII		1,78	1,67	1,71	2,07	
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04	
	II	1,83	1,86	1,67	2,06	
	III	1,81	1,88	1,67	2,10	
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12	
	V	1,80	1,81		2,13	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.



Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS.

W sezonie 2015/16 prognozowany jest niewielki spadek światowych zbiorów nasion oleistych. Według oceny Oil World z czerwca, globalne zbiory nasion i owoców 10 najważniejszych roślin oleistych wyniosą 522,0 mln ton i będą o 1,6% niższe niż w sezonie poprzednim. Przy spadku zbiorów soi (o 1,5%), rzepaku (o 4,6%), bawełny (o 8,1%) i rącznika (o 1,4%), przewiduje się wzrost zbiorów nasion słonecznika (o 1,5%), orzeszków ziemnych (o 5,8%), ziaren palmowych (o 4,1%), sezamu (o 1,4%) i lnu (o 6,9%) oraz stabilizację zbiorów kopry. Dzięki wysokim zapasom na początku sezonu, światowe zasoby nasion oleistych będą większe. Przewiduje się, że globalne zużycie zwiększy się, ale będzie mniejsze od produkcji, w wyniku czego zapasy na koniec sezonu będą jeszcze większe niż przed rokiem. Relacje popytowo-podażowe na światowym rynku nasion oleistych i produktów ich przerobu będą więc zrównoważone, a ich ceny zbliżone do notowanych przed rokiem lub niewiele wyższe. Przewiduje się, że w portach europejskich przeciętna cena rzepaku w sezonie 2015/16 wyniesie 435 USD/t (cif Hamburg) i będzie o 4% wyższa niż przed rokiem, nasion słonecznika 430 USD/t (Dolny Ren) i będzie o 1% wyższa, a cena soi zmaleje o 7% do 420 USD/t (cif Rotterdam).

Największy spadek zbiorów rzepaku spodziewany jest w UE-28. Mniejsze też mogą być zbiory rzepaku w Kanadzie, Chinach, na Ukrainie i w Australii. Ich wzrost oczekiwany jest głównie w Indiach.

Oil World szacuje, że zbiory rzepaku w UE-28 obniżą się w 2015 r. do 21,8 mln ton (o 10,5%), w wyniku spadku plonów do 3,33 t/ha (o 8,0%) oraz areatu uprawy do 6,55 mln ha (o 3,0%). W grupie czterech kluczowych producentów największy spadek zbiorów rzepaku prognozowany jest w Niemczech do 5,1 mln ton (o 1,0 mln ton), a następnie we Francji do 5,2 mln ton (o 0,3 mln ton), w Polsce do 2,9 mln ton (o 0,3 mln ton) i w Wielkiej Brytanii do 2,3 mln ton (o 0,2 mln ton). Mniejsze mogą być też zbiory w Czechach, Rumunii, Danii, Bułgarii, na Węgrzech i Słowacji. W sezonie 2015/16 przerób rzepaku prawdopodobnie zmaleje do 23,4 mln ton (o 5,7%), nie tylko w wyniku zmniejszonej jego podaży, ale także na skutek przewidywanego spadku popytu na olej rzepakowy ze strony sektora biopaliw. Zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się do 0,9 mln ton, z 1,2 mln ton przed rokiem.

Według oceny IERiGŻ-PIB tegoroczne zbiory rzepaku w Polsce zmaleją do 2,9 mln ton (o 12,1%), w wyniku zmniejszenia areatu uprawy do 0,9 mln ha (o 5,4%) i plonów do 3,2 t/ha (o 7,0%). Podaż rzepaku na rynku krajowym w sezonie 2015/16 może być jednak relatywnie wysoka, z uwagi na spodziewany spadek jego eksportu i niewielkie zmiany w imporcie. Przy utrzymującym się wysokim zapotrzebowaniu na olej rzepakowy ze strony



Ewa Rosiak



Magdalena Bodyt

sektora biopaliw, przerób rzepaku obniży się nieznacznie (o 4,4% do 2,4 mln t). Zapasy rzepaku na koniec sezonu będą nadal niskie.

Przewiduje się, że w III kwartale 2015 r. przeciętna cena skupu rzepaku wyniesie ok. 1400 zł/t i będzie o 10% wyższa niż przed rokiem. Relacja cen rzepak/pszenica pozostanie korzystna dla producentów rzepaku.

Deficyt handlu zagranicznego produktami oleistymi prawdopodobnie pogłębi się w 2015 roku. Przy niższych krajowych zbiorach, spodziewany jest spadek eksportu rzepaku, oleju i śruty rzepakowej. Mniejszy może być też wywóz margaryn. Jednocześnie przewiduje się zwiększenie importu śrut oleistych, ze względu na dynamicznie rozwijający się przemysł drobiarski oraz potrzeby przemysłu energetycznego. Większy może być też przywóz nasion oleistych i olejów roślinnych, a mniejszy margaryn. Szacuje się, że wpływ z eksportu produktów oleistych obniżą się o 15% do 0,8 mld EUR, a wydatki na ich import zmaleją tylko o 1% do 1,8 mln EUR. W tej sytuacji deficyt handlu zagranicznego produktami oleistymi wyniesie 0,9 mld EUR i będzie o 17% większy niż przed rokiem.

Przewiduje się, że w 2015 r. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych wzrosną, przy czym ich wzrost nie powinien być znaczący. Umiarkowany wzrost cen tłuszczów roślinnych i zwierzęcych przewidywany jest w drugiej połowie roku, ze względu na spodziewany w tym czasie wzrost cen surowców rolnych na krajowym i europejskim rynku.

Prawdopodobny jest dalszy wzrost bilansowej konsumpcji tłuszczów, zarówno roślinnych, jak i zwierzęcych, z uwagi na spodziewaną poprawę siły nabywczej ludności i w ślad za tym ożywienie krajowego popytu na żywność. Szacuje się, iż spożycie tłuszczów roślinnych zwiększy się w 2015 r. do 23,4 kg (o 2%) w przeliczeniu na 1 mieszkańca, a tłuszczów zwierzęcych do 9,7 kg (o 1%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	538 233	208 585	1 161 448	30,14	25,1	71,6
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 IV	112 402	51 510	37 290	126 622	3,29	33,2	88,8
V	85 819	42 710	38 942	89 587	2,32	45,4	95,8
VI	49 667	46 544	34 091	62 120	1,61	68,6	80,0
VII	64 967	49 603	37 141	77 429	2,01	57,2	83,9
VIII	131 237	52 818	42 934	141 121	3,66	32,7	93,0
IX	126 357	53 527	45 101	134 783	3,50	35,7	93,7
X	127 726	49 312	53 137	123 901	3,22	41,6	103,1
XI	117 028	43 151	44 284	115 895	3,01	37,8	101,0
XII	107 329	37 125	33 479	110 975	2,88	31,2	96,7
2015 I	113 641	37 515	40 847	110 309	2,86	35,9	103,0
II	112 332	36 765	46 028	103 069	2,67	41,0	109,0
III	123 444	41 302	50 677	114 069	2,96	41,1	108,2
IV	110 359	35 234	39 009	106 584	2,77	35,3	103,5
Zmiany w %							
IV 2015 / III 2015	-10,6	-14,7	-23,0	-6,6	-6,4	x	x
IV 2015 / IV 2014	-1,8	-31,6	4,6	-15,8	-15,8	x	x
IV 2015 / XII 2014	2,8	-5,1	16,5	-4,0	-3,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	831 800	102 196	180 949	753 047	19,54	21,8	110,5
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 IV	112 402	15 344	33 585	94 161	2,44	29,9	119,4
V	85 819	7 773	37 613	55 979	1,45	43,8	153,3
VI	49 667	5 724	32 996	22 395	0,58	66,4	221,8
VII	64 967	12 414	35 380	42 001	1,09	54,5	154,7
VIII	131 237	17 463	41 973	106 727	2,77	32,0	123,0
IX	126 357	15 995	44 372	97 980	2,54	35,1	129,0
X	127 726	11 559	52 347	86 938	2,26	41,0	146,9
XI	117 028	9 546	43 521	83 053	2,16	37,2	140,9
XII	107 329	3 979	32 332	78 976	2,05	30,1	135,9
2015 I	113 641	3 535	39 914	77 262	2,01	35,1	147,1
II	112 332	4 483	45 390	71 425	1,85	40,4	157,3
III	123 444	5 273	49 585	79 132	2,05	40,2	156,0
IV	110 359	4 683	38 193	76 849	1,99	34,6	143,6
Zmiany w %							
IV 2015 / III 2015	-10,6	-11,2	-23,0	-2,9	-2,9	x	x
IV 2015 / IV 2014	-1,8	-69,5	13,7	-18,4	-18,4	x	x
IV 2015 / XII 2014	2,8	17,7	18,1	-2,7	-2,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	3 566 372	667 354	4 146 718	53,5	30,1
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 IV	168 603	215 458	83 074	300 987	49,3	56,0
V	128 729	365 163	37 798	456 094	29,4	28,2
VI	74 501	287 634	63 542	298 593	85,3	25,0
VII	97 451	254 515	39 070	312 896	40,1	31,1
VIII	196 856	294 553	65 123	426 286	33,1	46,2
IX	189 536	287 138	65 482	411 192	34,5	46,1
X	191 589	215 127	79 410	327 306	41,4	58,5
XI	175 542	373 905	63 931	485 516	36,4	36,2
XII	160 994	267 968	52 983	375 979	32,9	42,8
2015 I	170 462	331 449	72 028	429 883	42,3	39,7
II	168 498	205 530	64 459	309 569	38,3	54,4
III	185 166	202 297	73 328	314 135	39,6	58,9
IV	165 539	263 550	82 592	346 497	49,9	47,8
Zmiany w %						
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	-10,6	30,3	12,6	10,3	x	x
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	-1,8	22,3	-0,6	15,1	x	x
<u>IV 2015</u> <u>XII 2014</u>	2,8	-1,6	55,9	-7,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2012 I-XII	1 247 700	23 801	573 713	697 788	46,0	178,8
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 IV	168 603	11 977	74 648	105 932	44,3	159,2
V	128 729	5 927	25 885	108 771	20,1	118,3
VI	74 501	3 139	54 958	22 682	73,8	328,5
VII	97 451	3 454	24 196	76 709	24,8	127,0
VIII	196 856	4 587	56 557	144 886	28,7	135,9
IX	189 536	9 148	59 192	139 492	31,2	135,9
X	191 589	6 488	69 042	129 035	36,0	148,5
XI	175 542	4 327	53 068	126 801	30,2	138,4
XII	160 994	3 470	44 997	119 467	27,9	134,8
2015 I	170 462	5 053	64 054	111 461	37,6	152,9
II	168 498	5 675	60 433	113 740	35,9	148,1
III	185 166	5 148	69 129	121 185	37,3	152,8
IV	165 539	3 450	77 945	91 044	47,1	181,8
Zmiany w %						
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	-10,6	-33,0	12,8	-24,9	x	x
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	-1,8	-71,2	4,4	-14,1	x	x
<u>IV 2015</u> <u>XII 2014</u>	2,8	-0,6	73,2	-23,8	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2012 I-XII	442 290	115 633	134 502	423 421	10,99	30,4	104,5
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
IV	33 552	7 958	8 597	32 913	0,85	25,6	101,9
V	26 938	5 423	9 091	23 270	0,60	33,7	115,8
VI	32 652	5 635	8 806	29 481	0,77	27,0	110,8
VII	30 354	6 161	10 237	26 278	0,68	33,7	115,5
VIII	30 874	5 342	9 316	26 900	0,70	30,2	114,8
IX	38 819	7 535	10 121	36 233	0,94	26,1	107,1
X	41 462	8 810	15 165	35 107	0,91	36,6	118,1
XI	40 016	10 413	11 272	39 157	1,02	28,2	102,2
XII	25 828	7 785	9 697	23 916	0,62	37,5	108,0
2015 I	31 492	6 541	9 726	28 307	0,73	30,9	111,3
II	31 495	7 172	9 861	28 806	0,75	31,3	109,3
III	36 249	8 606	11 767	33 088	0,86	32,5	109,6
IV	28 599	6 114	10 691	24 022	0,62	37,4	119,1
Zmiany w %							
<u>IV 2015</u> III 2015	-21,1	-29,0	-9,1	-27,4	-27,1	x	x
<u>IV 2015</u> IV 2014	-14,8	-23,2	24,4	-27,0	-27,1	x	x
<u>IV 2015</u> XII 2014	10,7	-21,5	10,3	0,4	0,0	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2013 I-XII	1473,4	796,7	1,85
2014 I-XII	1319,9	683,6	1,93
2014 V	1758,0	778,3	2,26
VI	1631,0	750,0	2,17
VII	1261,5	660,8	1,91
VIII	1316,3	638,1	2,06
IX	1316,0	637,1	2,07
X	1327,6	623,0	2,13
XI	1376,0	645,2	2,13
XII	1404,0	672,3	2,09
2015 I	1501,0	709,9	2,11
II	1512,0	706,8	2,14
III	1544,0	693,4	2,23
IV	1536,0	681,9	2,25
V	2552,0	647,2	3,94
Zmiany w %			
<u>V 2015</u> IV 2015	66,1	-5,1	x
<u>V 2015</u> V 2014	45,2	-16,8	x
<u>V 2015</u> XII 2014	81,8	-3,7	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX i X – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

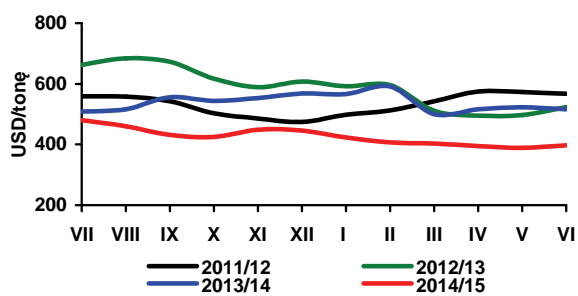
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2013 I-XII	5,21	7,16	17,23	6,35	6,87	14,03	22,40	7,92
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2014 V	5,32	6,72	17,21	6,16	6,47	13,90	23,40	7,52
VI	4,99	6,74	17,16	6,16	6,37	13,88	23,00	7,44
VII	5,13	6,69	17,16	6,14	6,32	13,80	23,05	7,44
VIII	5,12	6,64	16,95	6,17	6,23	13,75	22,85	7,36
IX	5,05	6,57	16,09	6,16	6,18	13,70	22,45	7,32
X	5,07	6,48	16,07	6,11	6,11	13,75	22,45	7,32
XI	5,19	6,47	16,09	6,08	6,14	13,73	22,10	7,24
XII	5,22	6,33	15,9	5,97	5,94	13,53	21,95	7,08
2015 I	5,23	6,40	15,59	5,86	6,07	13,65	21,75	7,12
II	5,09	6,49	15,53	5,84	6,06	13,63	21,60	6,96
III	5,48	6,37	15,71	5,81	6,02	13,53	21,40	6,96
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
Zmiany w %								
<u>V 2015</u> IV 2015	3,1	1,4	-3,8	0,0	-1,8	-0,6	-1,2	0,0
<u>V 2015</u> V 2014	6,2	-5,8	-13,7	-6,7	-9,6	-3,6	-10,0	-8,0
<u>V 2015</u> XII 2014	8,2	0,0	-6,5	-3,7	-1,5	-0,9	-4,1	-2,3

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

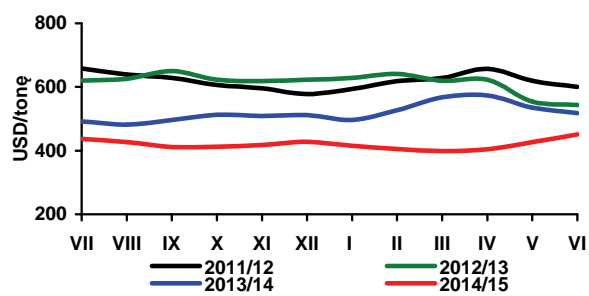
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

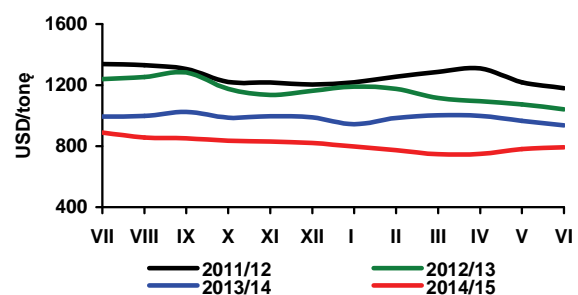
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (miesięczne - cif Rotterdam)



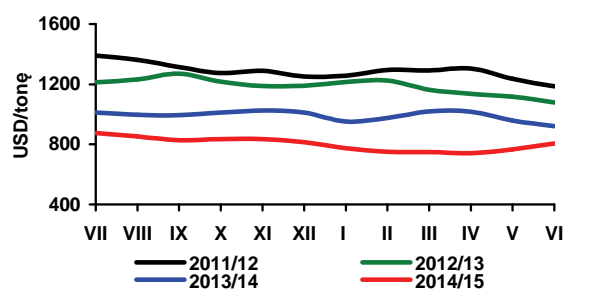
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (miesięczne - cif Hamburg)



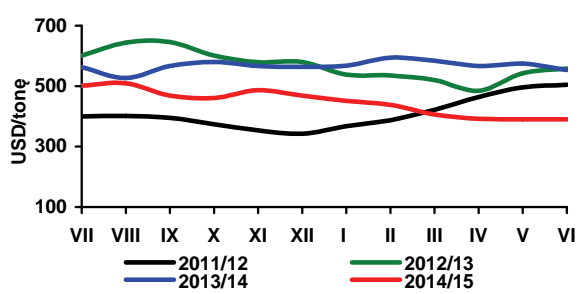
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (miesięczne - fob ex-mill)



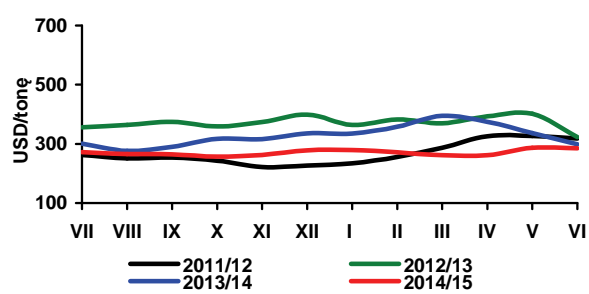
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (miesięczne - fob ex-mill)



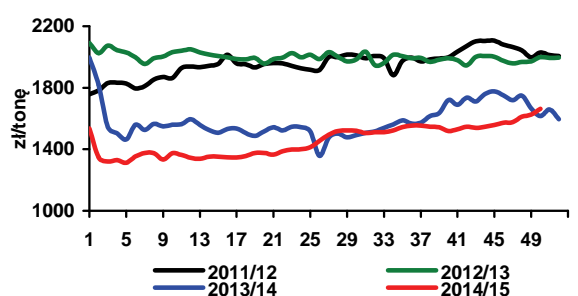
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 49% białka (miesięczne - cif Rotterdam)



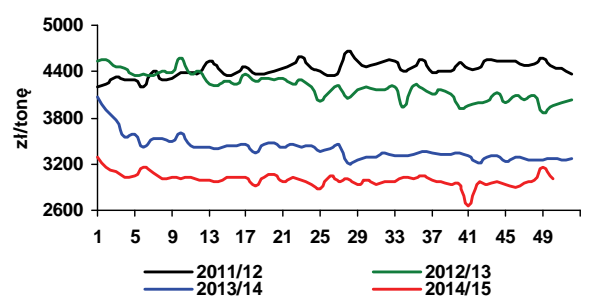
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (miesięczne - fob ex-mill Hamburg)



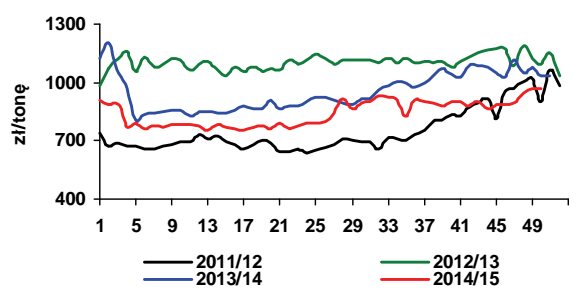
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (tygodniowe - wg notowań MRiRW)



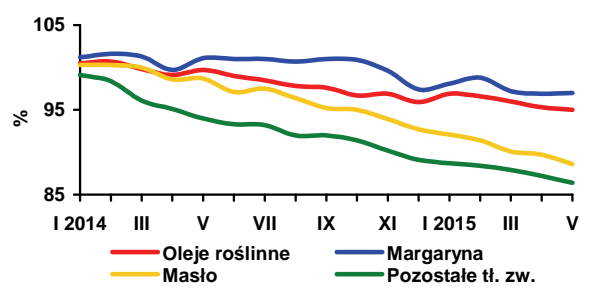
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (tygodniowe - wg notowań MRiRW)



Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (tygodniowe - wg notowań MRiRW)



Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2012 = 100%)



Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Bardzo wysoka temperatura i brak opadów w Europie Zachodniej bardzo niekorzystnie wpływają na plony i zbiory ziemniaków wczesnych, budzą też obawy co do wysokości zbiorów ziemniaków odmian późnych. Odzwierciedleniem tych obaw jest wzrost bieżących cen ziemniaków, jak też i ich znaczący wzrost w notowaniach terminowych na kwiecień i czerwiec 2015 r., odpowiednio do 250 i 270 euro/t. Jest to poziom przynajmniej 2-krotnie wyższy od cen aktualnych oraz 3-4 krotnie wyższy w odniesieniu do cen sprzed 1-2 miesięcy.

W Niemczech szacuje się spadek areału uprawy ziemniaków, w porównaniu z 2014 r., o 3,4% do 236,4 tys. ha. Plony są przewidywane na poziomie 456 dt/ha, wobec rekordowych 474 dt/ha w roku ubiegłym i 398 dt/ha w bardzo niekorzystnym 2013 r. Zbiory mają wynieść 10,78 mln ton, wobec 11,61 mln ton w roku poprzednim. Zainteresowanie ziemniakami z ubiegłorocznych zbiorów jest niewielkie, a średnie ceny „młodych” ziemniaków w pierwszym tygodniu lipca wynosiły w Niemczech ok. 475 euro/t. Ceny bulw z ubiegłorocznych zbiorów z przeznaczeniem do przetwórstwa wzrosły w ciągu ostatniego miesiąca prawie 2-krotnie i w końcu czerwca wynosiły: 70-80 euro/t z przeznaczeniem na frytki, 75-90 euro/t na chipsy, a ziemniaki paszowe, w zależności od regionu, oferowano w cenie 20-45 euro/t.

Na nieco wyższym poziomie niż w Niemczech kształtowały się ceny ziemniaków do przetwórstwa w Holandii i w Belgii, osiągając 100 euro/t. Ceny ziemniaków z ubiegłorocznych zbiorów z przeznaczeniem na eksport w końcu czerwca wzrosły do ok. 150 euro/t.

W Grecji, która w ostatnim okresie boryka się z poważnymi kłopotami finansowymi, produkcja ziemniaków w 2014 r. wyniosła 642,2 tys. ton, co dało temu krajowi szesnastą pozycję wśród unijnych producentów tego warzywa. W Grecji, podobnie jak w innych krajach Europy Południowej i Środkowo-Wschodniej, areał uprawy maleje, którego nie rekompensują wyższe plony. Ubiegłoroczne zbiory były o ok. 25% niższe w porównaniu z okresem sprzed 7-8 lat. Spadek produkcji skutkuje wzrostem importu, który w ostatnich dwunastu miesiącach wyniósł 134,4 tys. ton i był o 42% większy niż w poprzednim analogicznym okresie. Eksport zmalał o 15% do 16,4 tys. ton. Największymi dostawcami ziemniaków na grecki rynek jest Egipt (34,5% udziału), Francja (22,5%) i Cypr (18,4%). Natomiast największym odbiorcą eksportowanych przez Grecję ziemniaków jest Polska z 34% udziałem.

Na przełomie czerwca i lipca zainteresowanie ziemniakami z ubiegłorocznych zbiorów w Polsce było już niewielkie, a ich ceny na wybranych rynkach hurtowych oscylowały w przedziale 0,35-0,68 zł/kg. Coraz większa podaż ziemniaków wczesnych powoduje, że ich ceny wyraźnie się obniżają. W pierwszych dniach lipca ich

średni poziom na rynkach hurtowych spadł do ok. 0,70 zł/kg, wobec 1,55-1,80 zł przed miesiącem. Są one jednak na poszczególnych rynkach zróżnicowane. Przyczyną znacznego zróżnicowania geograficznego cen jest jakość, głównie z powodu suszy, która przysparza problemów producentom ziemniaków w niektórych rejonach kraju.

Susza jest problemem tam, gdzie uprawy tego warzywa są duże – w Centralnej Polsce, ale również na południowym wschodzie kraju. Na brak opadów nie narzekają producenci z północnej i południowo – zachodniej Polski. Niedostateczne opady sprawiają, że niezbędne jest deszczowanie upraw, ale w ziemniaczanym „zagłębiu” w środkowej części kraju mniej niż połowa upraw ziemniaków wczesnych jest nawadniana. W konsekwencji na rynek trafia towar zarówno bardzo słaby jakościowo jak i pod tym względem znacznie lepszy. Stąd też różnice w cenach. Za ziemniaki dobrej jakości płaci się obecnie 11,00 – 12,00 zł/worek 15 kg. Ceny ziemniaków jakościowo słabych są zaś na poziomie 8,00 zł/15 kg.

Ponadto słabnący popyt, ze względu na okres wakacyjny nie wróży dobrze rynkowi młodych ziemniaków, mimo że producenci dość zgodnie przyznają, że ziemniaków nie ma wcale zbyt dużo. To pogoda sprawiła, że w wielu rejonach są niskie plony, mimo to ceny spadają, bo wielu producentów chce jak najszybciej się ich pozbyć – częściowo ze względu na jakość właśnie, częściowo z obawy, iż będzie jeszcze taniej.

Na przełomie czerwca i lipca w Broniszach młode ziemniaki oferowano po 0,80-1,00 zł/kg, w Lublinie 0,70-0,90 zł/kg, a w Poznaniu 0,60-0,80 zł/kg. Tradycyjnie najniższe były ceny ziemniaków na rynku hurtowym w Sandomierzu (0,60-0,70 zł/kg) i w Łodzi (0,40-0,60 zł/kg). W tym okresie tylko na jednym rynku hurtowym oferowano ziemniaki z importu (w Broniszach w cenie 0,85-1,10 zł/kg).

W pierwszych czterech miesiącach 2015 r. polski eksport ziemniaków wyniósł zaledwie 7,5 tys. ton, wobec 18,6 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Import w tym okresie wyniósł 52,5 tys. ton, wobec 91,1 tys. ton w okresie styczeń-kwiecień 2014 r. Sprowadzono 6,1 tys. ton ziemniaków wczesnych, 12,7 tys. ton sadzeniaków i 33,8 tys. ton bulw z tzw. głównego zbioru.



**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
I	.	31 700	50 300	64 000	-	777	140	184
II	.	59 000	48 400	59 400	-	-	141	182
III	.	52 200	61 000	75 600	-	-	100	270
IV	45 700	77 400	58 900	74 800	-	-	198	257
V	48 500	68 000	48 300	62 600	-	-	268	
VI	41 700	42 800	56 700		-	-	77	
VII	37 700	43 500	55 900		-	-	114	
VIII	88 700	78 100	92 500		3 520	1 463	2 369	
IX	282 800	225 100	318 100		36 492	27 800	39 274	
X	324 000	328 200	350 200		47 238	43 925	46 459	
XI	207 700	172 100	260 800		32 663	21 775	38 522	
XII	72 400	77 900	113 100		7 513	6 091	8 527	
RAZEM	1 013 300 ^a	924 900 ^a	1 247 300 ^a	336 400	127 426	101 831	135 808	893

^a okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2014 I	27	358	1 935	3 997	1 615	3 370	836	13 382	2 100	1 464
II	38	355	3 577	3 639	1 204	3 005	827	12 913	3 068	1 109
III	22	542	5 266	3 533	669	3 108	779	13 084	3 173	1 359
IV	190	2 489	3 759	6 438	1 119	4 227	655	14 284	3 054	1 754
V	150	3	7 799	5 627	1 109	3 512	759	13 786	2 785	1 395
VI	468	-	1 723	3 885	1 257	3 658	714	15 120	2 823	1 201
VII	163	22	408	4 028	1 231	3 190	710	16 243	2 296	1 252
VIII	86	14	186	2 126	302	3 219	883	17 608	2 343	1 011
IX	32	-	1 048	4 364	622	3 909	859	13 681	2 692	1 779
X	29	-	2 976	7 138	401	3 507	826	12 142	1 974	1 444
XI	23	-	4 316	5 597	357	3 827	893	12 534	1 983	1 732
XII	19	23	3 266	7 358	1 035	2 836	814	12 381	2 484	1 236
2015 I	26	235	1 621	7 157	854	3 083	605	10 953	1 817	1 758
II	22	286	1 401	7 697	845	3 431	605	10 499	2 241	2 124
III	35	350	1 859	5 621	845	3 515	729	13 104	2 678	1 885
IV	19	311	1 327	5 869	817	4 247	804	12 685	2 389	1 960

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2007	I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008	I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2014	I	1 181	164	7 350	1 089	12 257	17 097	6 695	8 174	574	135
	II	1 533	394	8 762	802	11 109	16 546	6 586	6 716	765	157
	III	4 088	9 114	18 511	899	10 632	18 407	6 172	6 723	544	177
	IV	10 338	8 003	21 774	1 030	11 336	16 038	6 313	4 983	728	91
	V	28 934	1 475	26 871	613	10 632	19 398	6 396	5 837	782	218
	VI	8 918	1 020	16 733	403	11 995	18 597	6 278	7 016	789	193
	VII	153	356	4 719	666	10 355	27 018	6 724	7 479	884	160
	VIII	3	-	968	914	7 884	14 861	5 999	3 424	805	133
	IX	2	-	2 757	820	10 195	16 379	6 665	4 259	1 119	482
	X	30	-	4 038	1 031	14 596	17 943	6 890	4 933	686	382
	XI	13	445	3 234	915	12 404	15 387	6 019	3 553	631	450
	XII	69	402	4 014	979	12 165	13 293	5 564	2 986	598	510
2015	I	62	295	9 459	907	12 659	12 409	6 628	3 438	635	791
	II	324	45	4 699	887	12 337	15 434	6 291	3 984	548	474
	III	1 501	1 813	8 343	1 047	11 011	14 343	6 751	4 385	596	234
	IV	4 186	10 506	11 279	943	12 092	14 255	6 299	4 257	447	240

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

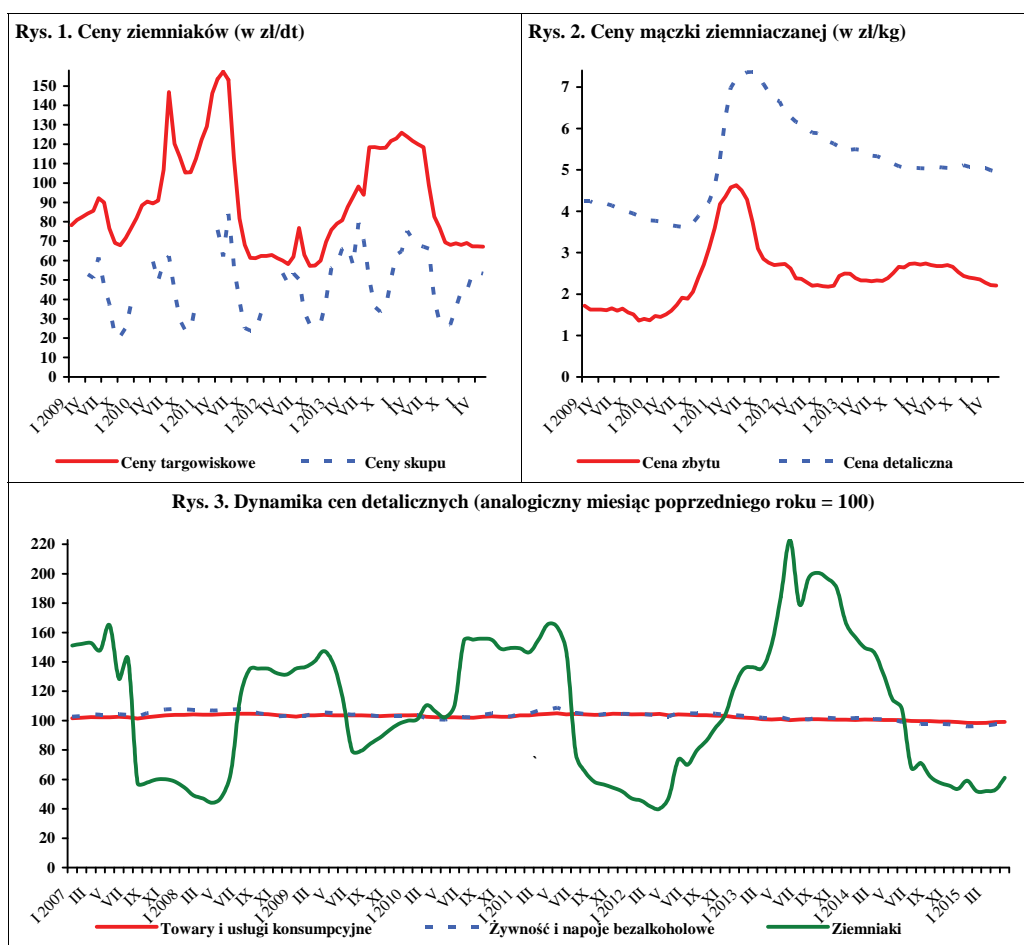
Wyszczególnienie	Rodzaj	V	III	IV	V	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2014	2015	2015	2015	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	75,2	52,9	54,1	53,2	70,7	98,3
	targowiskowa	124,1	67,3	67,3	67,2	54,1	99,9
	detaliczna (zł/kg)	1,56	0,82	0,82	0,94	60,3	114,6
	importowa	94,1	83,7	106,8	.	89,5	127,6
	eksportowa	73,3	49,4	60,3	.	53,8	122,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,61	0,79	0,80	0,79	130,6	98,5
	targowisko / detal	0,80	0,82	0,82	0,71	89,9	87,1
	skup / detal	0,48	0,65	0,66	0,57	117,4	85,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,70	2,26	2,22	2,21	81,9	99,5
	detaliczna (zł/kg)	5,04	5,04	4,99	4,95	98,2	99,2
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,98	8,80	8,74	8,70	96,9	99,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,60	35,70	35,80	35,60	100,0	99,4
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,00	9,94	10,00	10,00	100,0	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2014	2015			wsk. zmian cen	
		maj	marzec	kwiecień	maj	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	138,1	73,2	71,5	72,2	52,3	101,0
2	Kujawsko-pomorskie	124,7	77,6	75,2	76,8	61,6	102,2
3	Lubelskie	114,6	61,8	65,3	57,7	50,3	88,3
4	Lubuskie	133,9	78,1	73,9	73,9	55,2	100,1
5	Łódzkie	116,4	54,5	52,8	52,7	45,3	99,8
6	Małopolskie	113,6	61,0	63,8	63,4	55,8	99,4
7	Mazowieckie	129,7	59,3	61,5	63,7	49,1	103,6
8	Opolskie	136,4	59,3	62,3	63,3	46,4	101,6
9	Podkarpackie	128,5	70,4	66,6	68,5	53,3	103,0
10	Podlaskie	114,3	62,8	60,7	58,1	50,8	95,8
11	Pomorskie	129,0	83,9	86,8	83,2	64,5	95,9
12	Śląskie	128,5	69,1	68,9	71,6	55,7	103,9
13	Świętokrzyskie	99,8	47,9	45,5	47,8	47,9	104,9
14	Warmińsko-mazurskie	141,5	81,2	79,9	79,9	56,5	100,0
15	Wielkopolskie	128,3	74,3	76,5	70,7	55,1	92,4
16	Zachodniopomorskie	129,5	88,7	81,5	91,5	70,7	112,3
	maksimum	141,5	88,7	86,8	91,5	X	
	minimum	99,8	47,9	45,5	47,8		
	różnica w %	41,8	85,3	90,6	91,6		

Źródło: Dane GUS.



Źródło: Dane GUS.

W czerwcu 2015 r., w porównaniu z majem br., w skupie na rynek produktów świeżych, wyższe były ceny skupu buraków (o 52%), cebuli (o 28%), marchwi (o 12%) i kapusty białej (o 20%). Obniżyły się ceny pomidorów szklarniowych (o 36%), a ceny skupu pieczarek nie uległy zmianie. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 14%) i cebuli obieranej (o 5%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu kapusty czerwonej (o 27%) i cebuli (o 15%). Stabilne były ceny skupu ziemniaków i buraków. Obniżyły się ceny kapusty białej i pomidorów spod osłon (po 34%), kapusty pekińskiej (o 26%) i marchwi (o 10%). W handlu hurtowym wzrosły ceny cebuli (o 36%), buraków (o 23%), kapusty białej (o 9%) i marchwi (o 8%). Obniżyły się ceny ogórków spod osłon (o 35%) i pomidorów spod osłon (o 33%).

W relacji do czerwca 2014 r., na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny: buraków (o 11-48%) i cebuli (o 17-28%) a zwiększyły się marchwi (o 19-120%) i kapusty białej (o 4-16%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikłowych (26%) pomidorów spod osłon (o 23%) i cebuli (o 18%), a wzrosły ceny marchwi (o 70%), ogórków spod osłon (o 36%) kalafiorów gruntowych (14%) i kapusty białej (o 6%).

W maju br., w stosunku kwietnia br., wzrosły ceny detaliczne papryki (o 36%), marchwi (o 29%), kapusty białej (o 27%), cebuli (o 21%), selerów (o 11%) i buraków ćwikłowych (o 4%), a obniżyły się ceny pomidorów (o 20%), kalafiorów (o 16%) i pieczarek (o 1%). W relacji do cen detalicznych z kwietnia 2014 r. wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 51%), papryki (o 48%), kapusty białej (o 27%), pomidorów i porów (po 14%), kalafiorów (o 7%) i ogórków gruntowych (o 2%) a obniżyły się ceny cebuli (o 30%), buraków ćwikłowych (o 26%), pieczarek (o 2%) i selerów (o 17%). W kwietniu 2015 r., w stosunku do analogicznego okresu w 2014r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wyprodukowano mniejszą ilość konserw warzywnych (o 25%), warzyw mrożonych (o 15%), soku pomidorowego (o 16%) i marynat (o 8%).

Eksport warzyw świeżych w kwietniu 2015 r. wyniósł 36,3 tys. t, a jego wartość 16,0 mln EUR. W porównaniu ze kwietniem 2014 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych i jego wartość obniżyły się o 45%. Do mniejszego eksportu przyczyniła się niższa sprzedaż ogórków (o 77%), marchwi (o 54%), kalafiorów (o 51%), kapusty



Paweł Kraciński



Tomasz Smoleński

(o 47%), pomidorów (o 42%) i cebuli (o 34%), W tym czasie wyeksportowano 48,6 tys. t przetworów warzywnych o wartości 34,7 mln EUR. W stosunku do kwietnia 2014r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 3%, a jego wartość zmniejszyła się o 8%. Mniej niż w kwietniu 2014r. sprzedano konserw (o 14%), suszy (o 4%), mrożonek (o 3%), a większą ilość kapusty kwaszonej (o 10%) oraz marynat (o 2%).

W kwietniu 2015 r. zaimportowano 54,9 tys. t warzyw świeżych o wartości 57,8 mln EUR. W relacji do kwietnia 2014r. import warzyw świeżych obniżył się o 27%, a jego wartość zmniejszyła się o 4%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem przywozu ogórków (o 61%), cebuli (o 47%), czosnku (o 40%), papryki (o 34%) i pomidorów (o 15%). Import przetworów warzywnych wyniósł 17,3 tys. t, a jego wartość 20,6 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych obniżył się o 8%, a jego wartość była na poziomie kwietnia ub.r. Mniej zaimportowano suszy (o 35%), mrożonek (o 34%), marynat (o 22%) i konserw (o 23%).

W kwietniu br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 27,7 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (41,8 mln EUR), a dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (14,1 mln EUR).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szk.)	Pieczarki
2014 VI	1,58	2,43	1,42	0,95	0,96	-	2,10	-	3,52	1,54	4,98
VII	1,33	2,25	0,37	0,99	0,77	3,20	1,18	-	3,20	1,78	5,23
VIII	0,68	1,77	0,28	0,65	0,57	1,58	0,91	1,13	1,32	1,32	5,02
IX	0,60	1,53	0,22	0,57	0,54	2,41	1,94	1,31	2,20	1,99	5,19
X	0,48	1,29	0,22	0,54	0,50	-	-	1,60	3,45	1,50	5,00
XI	0,48	1,21	0,25	0,55	0,51	-	-	-	4,13	1,62	4,91
XII	0,48	1,23	0,28	0,55	0,53	-	-	-	4,38	-	5,15
2014 I-XII	1,00	1,73	0,59	0,73	0,72	2,40	1,53	1,15	3,62	1,73	4,93
2015 I	0,48	1,21	0,40	0,68	0,53	-	-	-	-	-	5,25
II	0,46	1,23	0,55	0,75	0,53	-	-	-	-	-	5,02
III	0,49	1,25	0,75	1,01	0,51	-	-	-	-	-	4,87
IV	0,62	1,28	1,04	1,56	0,54	-	-	-	6,38	-	4,86
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	128	78	120	112	152	x	x	x	64	x	100
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	83	88	104	220	89	x	x	x	78	99	94

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafioły różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2014 VI	1,41	0,65	-	-	1,67	-	-	-	-	-	-
VII	1,26	-	-	-	1,17	0,78	1,68	0,98	1,79	-	-
VIII	1,01	-	-	0,35	1,22	0,78	1,58	1,01	1,38	0,60	-
IX	0,75	0,30	0,27	0,28	-	0,75	1,57	1,06	-	0,64	0,33
X	0,75	0,31	0,26	0,30	-	-	1,57	1,11	-	0,57	-
XI	0,98	0,34	0,25	0,30	-	-	1,54	1,14	-	-	-
XII	1,08	0,20	0,25	0,31	-	-	1,48	1,13	-	-	-
2014 I-XII	1,12	0,45	0,26	0,35	1,35	0,77	1,57	1,07	1,59	0,60	0,33
2015 I	1,09	0,26	0,26	0,37	-	-	-	-	-	-	-
II	0,80	0,41	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,75	0,47	0,26	0,40	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,95	0,51	0,27	0,43	-	-	-	-	-	-	-
V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	105	114	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	87	123	x	x	69	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2014 IV	5,00	-	1,70	0,75	1,21	-	0,71	2,10	1,31	0,94	1,42	0,76	0,72
V	3,90	-	1,50	0,97	1,38	-	0,92	-	-	1,32	-	0,78	0,80
VI	2,83	-	0,85	0,64	1,26	-	1,05	-	-	1,50	-	0,90	-
VII	2,55	1,26	0,75	0,50	0,65	4,63	0,57	-	-	1,11	-	0,56	-
VIII	1,00	0,79	0,95	0,40	0,50	2,98	0,52	-	-	0,65	-	0,46	0,30
IX	3,80	0,92	1,10	0,35	-	2,88	0,49	-	-	0,44	-	0,43	0,29
X	3,25	-	0,74	0,27	-	2,70	0,46	-	0,60	0,43	1,10	0,44	0,32
XI	-	-	0,69	0,27	-	-	0,44	-	0,60	0,43	1,10	0,41	0,33
XII	-	-	0,63	0,27	0,30	-	0,44	1,30	0,90	0,48	1,40	0,40	-
2014 I-XII	3,19	0,99	1,09	0,50	0,95	3,30	0,63	1,78	0,94	0,85	1,32	0,59	0,54
2015 I	-	-	0,80	0,48	0,33	-	0,52	1,30	0,88	0,47	1,40	0,41	-
II	-	-	0,93	0,58	0,37	-	0,61	1,30	0,89	0,49	1,40	0,41	-
III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{VI\ 2015}{V\ 2015}$	66	x	74	66	127	x	90	x	x	115	x	100	100
$\frac{VI\ 2015}{VI\ 2014}$	84	x	111	116	75	x	119	x	x	72	x	52	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2014 VI	2 544	27 921	23 864	1 877
VII	3 001	54 582	30 109	9 369
VIII	3 069	54 273	24 013	11 999
IX	3 175	78 845	34 079	7 447
X	3 442	82 721	53 735	4 313
XI	2 527	55 008	28 815	3 163
XII	3 796	38 144	21 590	2 301
2014 I-XII	37 542	583 873	309 190	49 807
2015 I	3 046	37 907	17 648	2 367
II	3 305	42 511	16 739	2 317
III	3 746	40 737	18 264	3 014
IV	3 142	30 616	13 727	2 773
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{IV\ 2015}{IV\ 2014}$	84	75	75	92

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015				IV 2015 IV 2014 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Warzywa ogółem	42378	54156	66250	62315	43045	44089	36178	35591	41073	29389	27760	520946	38926	35103	39880	36279	55
Cebula	12775	18398	20461	11421	6514	7085	7450	7960	7771	7834	6625	124724	10056	11049	14447	13554	66
Kapusta	6788	9669	19618	14664	3596	1958	1644	1766	2993	3574	5240	75456	9471	9541	10267	10311	53
Marchew	6176	4975	4073	2360	2091	3132	1696	2016	2609	3582	4237	42181	5446	4034	2979	1883	46
Ogórki	466	432	1184	1191	1262	2077	1215	822	335	141	314	9944	292	67	130	275	23
Pomidory	1056	1505	6817	19219	17100	16454	11569	7659	10826	2935	1160	97658	377	471	701	3965	58
Kalafiory	595	639	475	1743	4250	6025	3990	4314	5758	1552	481	30317	509	511	495	231	49
Przetwory ogółem	57984	61990	50284	42853	38086	41751	36624	48317	54305	50416	44692	584062	50734	54023	60741	48579	97
Susze	2314	3505	2122	2249	2165	2204	1740	2508	2557	2490	1226	27705	2585	2740	2786	2029	96
Marynaty	3286	4006	3457	2896	2495	3153	3828	4558	4393	4378	3767	43580	3122	3103	4358	3531	102
Konserwy	4581	5547	4740	4138	3432	4253	5585	5915	7159	5790	5407	61313	4121	4960	5323	4095	86
-kapusta kwasz.	652	714	785	575	474	466	443	750	881	875	1249	8516	982	857	1116	867	110
Mrożonki	41893	41977	34102	27135	24769	26449	20999	28855	34112	32430	29944	383107	35462	35485	39066	33077	97
Pieczarki i ich przetwory	24035	27022	24980	21542	21643	19620	18785	21557	24670	22824	23272	274918	23661	23061	27100	22568	90
Warzywa ogółem	17995	21851	29091	35867	27893	25484	17356	19042	20808	12996	11204	256098	12123	11554	14205	15960	55
Cebula	4748	6146	6248	4392	3176	3145	2940	3155	3058	3173	2788	47051	3250	3563	4278	3894	62
Kapusta	1313	1733	3364	3147	943	487	320	313	422	567	718	14080	1374	1472	1918	2107	63
Marchew	1558	1204	1070	614	528	739	377	466	510	791	973	9926	1219	1072	939	849	79
Ogórki	593	495	1108	994	858	1023	638	535	366	122	281	7724	227	78	180	306	28
Pomidory	1084	1635	7001	14916	13731	11700	5491	5610	8181	2390	1165	74290	445	439	705	4436	63
Kalafiory	457	443	345	1156	2106	3507	2133	2715	2775	855	299	17170	323	270	328	191	55
Przetwory ogółem	41627	45735	37535	33255	29059	32926	28175	35602	39183	35939	33244	433145	34465	37709	44455	34698	92
Susze	4283	5430	4201	4016	3714	3842	3187	4176	4333	4118	3300	49384	4414	4752	5004	3429	82
Marynaty	2907	3718	3141	2684	2297	2790	3205	3831	3970	4004	3605	39121	2669	2829	3841	3107	99
Konserwy	4812	5526	5204	4325	3864	4717	5347	5811	6750	5681	5233	62369	3908	4743	5540	4250	82
-kapusta kwasz.	431	480	515	362	317	331	289	457	560	555	778	5488	530	525	677	604	117
Mrożonki	23267	23420	18998	15240	13799	15474	11767	15695	17976	17071	16018	211075	17837	17764	20696	17357	91
Pieczarki i ich przetwory	34971	38846	35912	30755	30809	27578	27837	31130	34843	31188	33011	393344	33811	31839	38324	32411	90

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014												2015				IV 2015 IV 2014 (%)	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV		
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony		(%)
Warzywa ogółem	63696	70458	74986	58425	38793	22188	12 696	12401	20523	39323	44758	513303	52296	47376	67782	54944	73	
Cebula	12016	11954	10423	13637	10264	4185	3 968	4727	6168	6196	4950	94066	5874	5507	7219	5529	53	
Kapusta	191	741	7348	5178	669	155	13	10	7	21	32	14492	1567	216	1582	5140	70	
Marchew	636	1286	2688	5425	7796	724	96	109	116	140	271	20102	575	1445	3104	3585	133	
Ogórki	6314	5992	2241	784	2159	3670	1 675	1369	2130	5706	6174	44916	7573	3822	5008	877	39	
Pomidory	18068	19199	18409	15958	8531	6927	3 852	2471	3168	11257	15841	143400	15397	16159	20348	15687	85	
Papryka	5096	6027	7104	5504	4432	4076	648	912	3276	4995	4590	51766	5800	4998	6588	4662	66	
Czosnek	412	510	856	547	866	363	264	373	421	400	480	5901	408	460	464	512	60	
Przetwory ogółem	18756	20530	18780	19192	15893	16135	13 653	17300	19100	19774	19449	216584	15332	15614	19698	17280	92	
Mrożonki	4231	3989	4303	3025	4378	3254	2 821	2824	3400	3908	3475	43684	2641	3150	2982	2850	66	
Susze	2089	1495	1722	2917	2135	1998	1 286	1136	1608	2292	2762	23451	884	1097	1195	1122	65	
Marynaty	1165	1452	1437	1442	889	720	851	1081	1574	1479	1477	14943	1034	1057	1291	1117	78	
Konserwy	3073	4968	4196	2816	2554	3235	3 012	3801	3679	4275	4473	43102	2679	2435	5934	3244	77	
<i>-kukurydza konserw.</i>	966	2383	1606	867	731	855	1 353	2264	1435	1725	1915	16917	862	1088	2590	958	60	
Koncentrat pomid.	5638	6217	4857	6672	3557	4659	3 735	5212	6096	4962	4646	61444	5475	5966	5223	6139	126	
Warzywa ogółem	55737	62237	60212	39320	27695	17667	7 934	8638	17320	33705	42152	429003	53881	45534	66825	57814	96	
Cebula	2198	3201	2459	3469	2755	1095	700	657	708	843	694	19929	784	972	1537	1123	46	
Kapusta	88	371	2505	1371	206	54	7	4	5	13	27	4696	301	77	537	2851	114	
Marchew	394	726	937	1517	1588	306	94	104	100	147	200	6506	294	490	1189	1659	177	
Ogórki	7071	4370	1402	404	954	1611	685	644	2024	3725	4258	34732	5687	4228	5145	920	66	
Pomidory	19941	23460	21514	12903	7573	5558	2 905	3214	4927	12393	16576	153076	20012	17899	23256	20105	93	
Papryka	7631	8698	9348	8450	9343	5766	670	854	3149	5144	5902	72080	7721	5927	9945	9430	101	
Czosnek	629	746	1168	784	773	586	403	450	541	514	652	7942	481	539	710	675	58	
Przetwory ogółem	18671	21874	20662	19849	15992	16532	14 840	17674	19795	19707	20644	224786	16530	16646	22660	20630	100	
Mrożonki	3336	3261	3452	2373	3124	2605	2 177	2228	2689	2991	2773	34327	2104	2550	2275	2152	62	
Susze	2373	2268	3760	3282	2637	2392	2 138	2056	2631	2605	3235	31876	2335	2609	3518	4015	107	
Marynaty	1251	1557	1429	1519	1008	836	836	1161	1608	1668	1640	15941	1167	1144	1508	1358	95	
Konserwy	3918	6145	5236	3553	3593	4466	3 786	4683	4505	5281	6030	55294	3280	3085	7388	4525	86	
<i>-kukurydza konserw.</i>	1058	2548	1703	939	810	949	1 386	2329	1446	1831	2073	17918	808	1065	2600	1008	59	
Koncentrat pomid.	5367	6015	4388	6851	3194	3933	3 757	4599	5959	4586	4438	57908	5238	5445	5050	5826	133	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2014 II	0,37	0,19	0,25	1,27	1,03	0,77	1,48	0,83	0,66	0,51
III	0,33	0,18	0,24	1,15	1,09	0,69	1,47	0,87	0,67	0,50
IV	0,31	0,17	0,26	0,94	1,03	0,73	1,45	0,88	0,66	0,50
V	0,38	0,21	0,26	0,84	0,78	0,66	1,44	0,90	0,63	0,50
VI	0,49	0,26	0,25	0,68	0,80	0,50	1,42	0,87	0,67	0,50
VII	0,44	0,25	0,24	0,49	0,71	0,58	1,43	0,82	0,71	0,50
VIII	0,39	0,19	0,22	0,53	0,47	0,53	1,48	0,80	0,65	0,53
IX	0,40	0,18	0,23	0,65	0,73	0,63	1,44	0,80	0,61	0,59
X	0,39	0,14	0,20	1,09	0,76	0,48	1,41	0,84	0,64	0,51
XI	0,40	0,16	0,22	0,87	0,81	0,55	1,35	0,83	0,63	0,43
XII	0,42	0,14	0,23	0,90	1,00	0,62	1,45	0,83	0,62	0,35
2014 I-XII	0,39	0,19	0,23	0,90	0,85	0,63	1,44	0,84	0,65	0,49
2015 I	0,32	0,15	0,22	0,78	1,18	0,64	1,44	0,82	0,54	0,41
II	0,32	0,15	0,27	1,17	0,93	0,53	1,39	0,88	0,61	0,40
III	0,30	0,19	0,32	1,38	1,01	0,66	1,41	0,83	0,61	0,49
IV	0,29	0,20	0,45	1,11	1,12	0,82	1,42	0,83	0,70	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	97	105	141	80	111	124	101	100	115	96
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	94	118	173	118	109	112	98	94	106	94

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2014 I	1,20	0,85	0,83	1,02	-	-	13,00	-	-
II	1,18	0,86	0,88	1,11	-	-	10,96	-	-
III	1,14	0,76	0,84	1,11	-	-	-	13,74	-
IV	1,30	0,89	0,90	1,05	-	-	3,35	3,18	-
V	1,75	1,20	1,04	1,08	-	-	2,41	3,90	-
VI	1,78	1,54	1,25	1,31	3,12	-	1,43	3,84	1,89
VII	1,50	0,95	0,95	1,05	1,82	1,56	1,14	2,72	2,03
VIII	1,02	0,50	0,83	0,80	1,75	1,75	1,59	1,31	2,47
IX	0,72	0,51	0,73	0,68	1,78	1,73	1,57	2,97	2,71
X	0,64	0,47	0,69	0,69	4,33	1,88	3,65	2,14	2,03
XI	0,63	0,31	0,69	0,67	5,93	-	5,93	4,33	2,94
XII	0,67	0,35	0,72	0,66	-	-	6,38	4,21	-
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
Wskaźnik zmian w %									
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	136	109	108	123	x	x	65	67	x
<u>VI 2015</u> <u>V 2014</u>	82	106	170	74	x	x	136	77	114

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2014 III	3,76	10,33	3,54	3,14	3,49	5,30	1,95
IV	3,76	10,33	3,61	3,12	3,49	5,28	1,98
V	3,72	10,46	3,63	3,11	3,39	5,33	1,99
VI	3,74	10,38	3,64	3,10	3,42	5,26	1,99
VII	3,70	10,38	3,63	3,14	3,37	5,24	1,99
VIII	3,61	10,42	3,63	3,28	3,41	5,27	1,98
IX	3,20	10,40	3,65	3,31	3,44	5,29	1,95
X	3,54	10,31	3,61	3,29	3,42	5,21	1,95
XI	3,51	10,30	3,54	3,10	3,36	5,36	1,94
XII	3,49	10,22	3,52	3,11	3,28	5,23	1,96
2014 I-XII	3,62	10,38	3,59	3,18	3,42	5,27	1,96
I	3,50	10,39	3,45	3,09	3,31	5,01	2,09
2015 II	3,47	10,69	3,50	3,01	3,36	4,99	2,11
III	3,42	10,61	3,47	2,95	3,37	5,06	2,09
IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
Wskaźnik zmian w %							
$\frac{V\ 2015}{IV\ 2015}$	101	100	100	100	101	100	102
$\frac{V\ 2015}{V\ 2014}$	93	101	95	95	101	95	108

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2014 III	2,23	1,40	1,78	1,87	3,65	5,03	10,58	8,02	-	6,04	7,66
IV	2,24	1,44*	1,84	1,91	3,72	4,45	10,33	8,51	-	6,09	7,66
V	2,67	3,35*	2,10	1,95	4,57	4,63	10,80	5,74	6,02	5,02	7,47
VI	3,18	2,65*	2,26	2,55	5,12	5,39	11,96	4,97	4,35	3,41	7,50
VII	3,01	2,35*	2,07	2,27	5,84	5,47	10,97	4,77	3,23	3,32	7,65
VIII	2,33	2,19*	1,66	1,78	4,61	4,55	5,46	2,95	2,73	3,00	7,66
IX	1,84	1,13	1,53	1,56	3,96	4,03	4,98	4,22	3,36	3,86	7,58
X	1,61	0,96	1,43	1,39	3,51	3,94	5,28	4,71	5,07	3,34	7,50
XI	1,52	0,96	1,40	1,32	3,30	3,68	6,98	5,79	-	3,85	7,50
XII	1,54	0,92	1,44	1,31	3,22	3,81	8,64	6,98	-	6,33	7,66
2014 I-XII	2,22	1,34	1,75	1,80	4,06	4,46	8,91	6,09	4,13	4,81	7,63
2015 I	1,51	0,95	1,50	1,33	3,22	4,31	9,61	8,04	-	7,41	7,62
II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
Wskaźnik zmian w %											
$\frac{V\ 2015}{IV\ 2015}$	121	127	129	104	111	100	136	80		84	99
$\frac{V\ 2015}{V\ 2014}$	70		151	74	83	114	148	114	102	107	98

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2014 III	5,90	15,55	8,52	9,46	8,34	10,45	3,88	6,28	9,29	4,27
IV	5,74	15,40	8,58	9,46	8,24	10,45	3,88	6,15	9,00	4,26
V	5,86	15,45	8,60	9,42	8,28	10,40	3,88	6,23	9,06	4,24
VI	5,90	15,50	8,60	9,44	8,34	10,35	3,88	6,28	9,09	4,21
VII	5,92	15,50	8,58	9,38	8,34	10,35	3,88	6,30	9,14	4,24
VIII	5,94	15,40	8,48	9,32	8,36	10,25	3,87	6,28	9,11	4,19
IX	5,91	15,20	8,58	9,44	8,48	10,30	3,88	6,30	9,18	4,13
X	5,89	15,00	8,60	9,34	8,54	10,30	3,87	6,30	9,20	4,13
XI	5,82	14,90	8,54	9,40	8,46	10,30	3,83	6,35	9,14	4,14
XII	5,72	14,90	8,66	9,34	8,44	10,35	3,81	6,15	8,89	4,14
2013 I-XII	5,86	15,30	8,56	9,42	8,40	10,35	3,87	6,25	9,14	4,20
2015 I	5,66	15,05	8,60	9,40	8,48	10,40	3,78	6,28	9,06	4,11
II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
Wskaźnik zmian w %										
V 2015 IV 2015	100	99	101	101	101	100	100	101	100	101
V 2015 V 2014	95	95	99	100	102	100	99	101	99	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

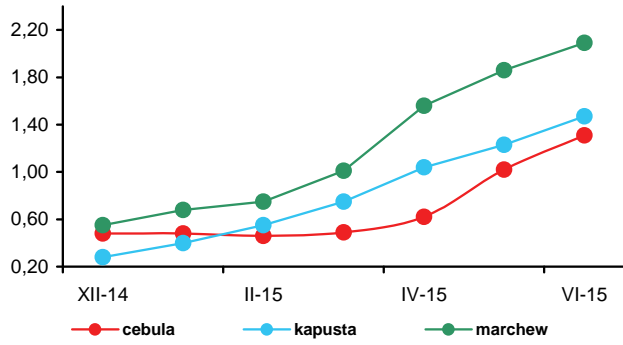
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

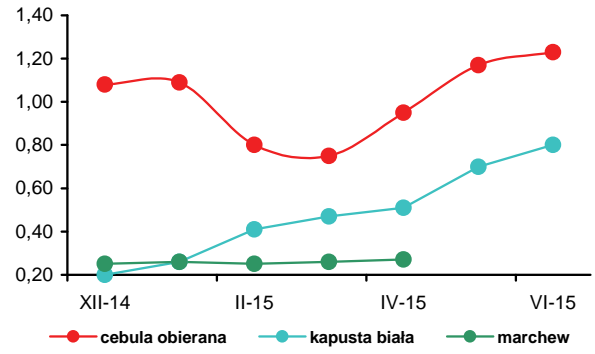
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2013 XII	77	86	49	44	-	-
I	79	86	51	38	-	-
2014 II	85	79	48	38	-	-
III	87	82	41	38	-	-
IV	86	79	38	35	-	-
V	88	84	36	36	55	49
VI	89	91	35	32	49	55
VII	72	69	44	45	43	46
VIII	68	65	46	44	48	44
IX	64	61	48	49	-	-
X	66	60	49	48	-	-
XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

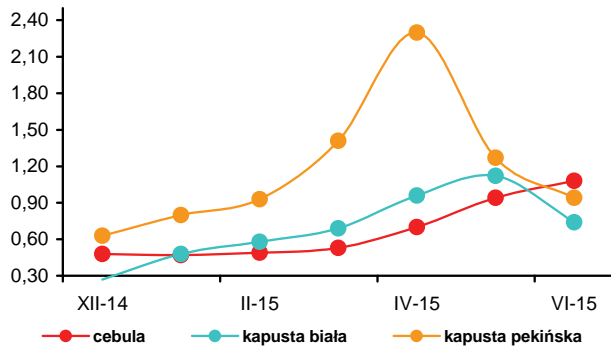
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)



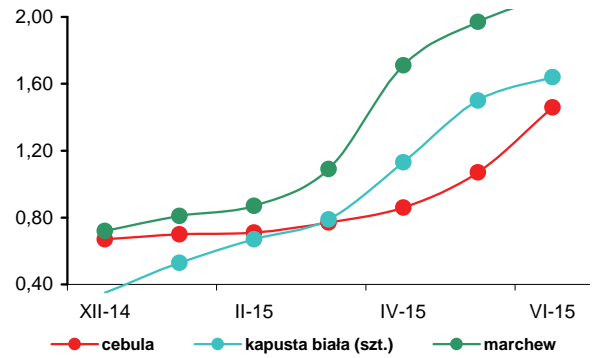
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)



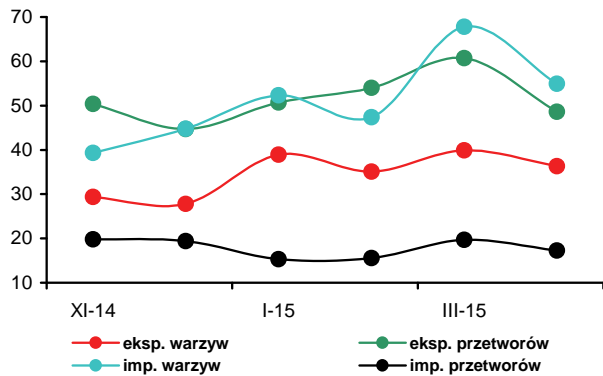
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)



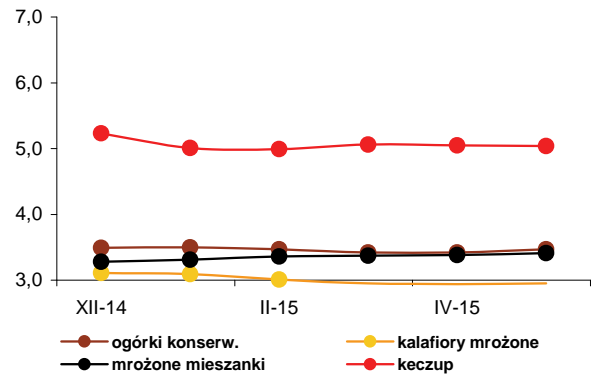
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)



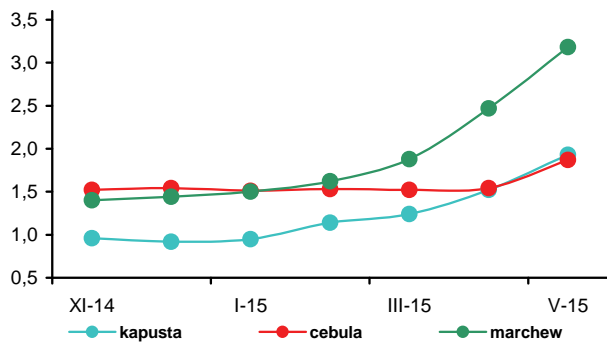
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)



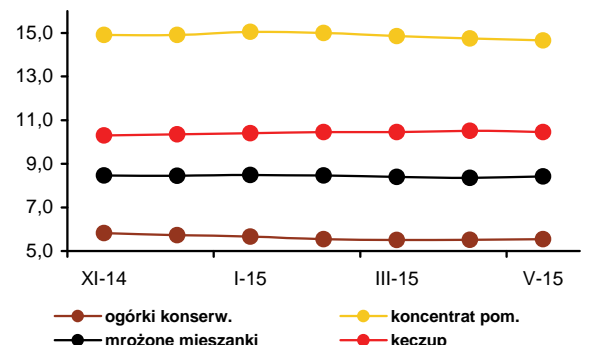
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)



Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)



Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)





Irena Strojewska

W czerwcu 2015 r. w relacji do czerwca poprzedniego roku ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 33%, firmy eksportujące oferowały ceny wyższe o 46%, a spółdzielnie ogrodnicze o 50%. Wyższe ceny uzyskiwali też producenci za truskawki w spółdzielniach ogrodniczych (o 3%), w hurcie (o 18%) i w skupie na eksport (o 55%). Zakłady przetwórcze oferowały wyższe ceny za porzeczki czarne i czerwone do

mrożenia (odpowiednio o 23 i 7%), a także za truskawki z szypułką do tłoczenia (o 9%), natomiast truskawki odszypułkowane do mrożenia potaniały o 2%. Wzrost cen większości owoców jagodowych spowodowany był nadwyżką popytu nad podażą na światowym rynku przetworów z tych owoców. Wzrosły ceny skupu czereśni na eksport (o 18%), a także ceny hurtowe winogron o (36%) i bananów (o 10%). Na rynkach hurtowych mandarynki potaniały o 29%, gruszki o 21%, cytryny o 3%, a pomarańcze o 2%. W czerwcu 2015 r. w porównaniu do maja 2015 r. ceny jabłek zwiększyły się na rynkach hurtowych o 9%, nie zmieniły się w spółdzielniach ogrodniczych, a oferowane przez firmy eksportowe potaniały o 7%. Na rynku hurtowym wzrosły ceny winogron (o 41%) cytryn (o 22%), mandarynek i pomarańcz (po 3%). Potaniały jedynie banany (o 3%). Nie zmieniły się ceny gruszek w hurcie, a obniżyły się o 22% w spółdzielniach ogrodniczych.

W maju 2015 r. w relacji do maja 2014 r. średnie ceny detaliczne owoców świeżych i chłodzonych spadły o 0,9%, owoców mrożonych o 4,6%, a przetworów owocowych wzrosły o 1,4%, przy obniżeniu cen żywności i napojów bezalkoholowych o 2,2%. Owoce pestkowe (głównie czereśnie z importu, nektaryny, brzoskwinie, awokado itp.) potaniały o 22,8%, a owoce cytrusowe i banany po 1,2%. Podrożały owoce jagodowe (o 8,6%), owoce suszone i orzechy (o 4,1%), a także jabłka (o 1,8%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w kwietniu 2015 r. w relacji do kwietnia 2014 r. była mniejsza o 12%. Produkcja soków pitnych produkowanych z owoców cytrusowych obniżyła się o 36%, wytwarzanych z jabłek o 18%, a pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo warzywnych o 11%. Zmniejszenie o 22%

produkcji soków zagęszczonych było wynikiem spadku podaży surowca. Zmniejszyła się także produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych (o 18%) oraz dżemów (o 14%). W zakładach przetwórczych wzrosła produkcja owoców mrożonych (o 39%). W okresie I-IV 2015 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych wzrosła w relacji do analogicznego okresu 2014 r. o 2% do 182,1 tys. ton. Zwiększyła się o 12% produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych, nie zmieniła się pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych, a wytwarzanych z jabłek zmniejszyła się o 3%. Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 30%, a owoców mrożonych o 25%. Mniejsza o 9% była produkcja dżemów oraz o 15% kompotów i owoców pasteryzowanych. Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w maju 2015 r. były niższe niż w maju 2014 r. o 7%, a pitnych soków pomarańczowych wzrosły o 9%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek zwiększyły się o 6%, a z truskawek nie zmieniły się.

Wolumen eksportu przetworów owocowych w kwietniu 2015 r. wobec kwietnia 2014 r. był większy o 11%, a owoców świeżych mniejszy o 46%. O zmniejszeniu eksportu owoców świeżych zdecydował spadek zagranicznej sprzedaży jabłek (o 47%). W grupie przetworów owocowych najbardziej wzrósł eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 41%), a także mrożonych owoców (o 13%). W wyniku wzrostu cen eksportowych jabłek i gruszek (odpowiednio o 6 i 8%) wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców świeżych zmniejszyły się mniej niż ich wolumen (o 10% do 41,2 mln euro). Natomiast wpływy z eksportu przetworów owocowych zmniejszyły się (o 6% do 84,6 mln euro) z powodu obniżenia większości cen transakcyjnych na światowych rynkach. Import owoców świeżych zmniejszył się o 4% do 91,8 tys. ton, głównie w wyniku spadku przywozu owoców cytrusowych (o 13%), mimo większych zakupów bananów (o 14%). Import przetworów owocowych obniżył się o 11%, o czym zdecydował mniejszy import soków zagęszczonych (o 9%) oraz owoców w puszkach (o 19%). Ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 10,9 mln euro, wobec dodatniego 25,6 mln euro w kwietniu 2014 r. W okresie I-IV 2015 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 50,2 mln euro, wobec dodatniego 64,9 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zmniejszyła się o 15% do 509,0 mln euro, a importu wzrosła o 5% do 559,8 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2014 IV	1,37	-	-	-	-	-	-
V	1,36	-	6,79	-	-	-	-
VI	1,34	-	3,18	-	-	-	-
VII	1,34	-	3,5	2,39	4,69	2,36	1,74
VIII	1,12	2,27	-	2,00	4,85	1,53	1,04
IX	0,99	1,66	-	-	-	-	1,15
X	0,71	2,10	-	-	-	-	1,62
XI	0,73	2,28	-	-	-	-	-
XII	0,77	2,41	-	-	-	-	-
2014 I-XII	1,13	1,91	3,34	2,2	4,77	1,91	1,39
2015 I	0,73	2,41	-	-	-	-	-
II	0,75	2,79	-	-	-	-	-
III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VI 2015</u> V 2015	100	78	36	x	x	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	150	x	103	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawk i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2014 IV	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,30	2,77	1,51	1,50	0,65	5,51	-	-	-	-
VII	-	2,58	-	1,46	0,60	4,26	-	1,18	0,94	-
VIII	0,20	-	-	-	-	4,02	1,25	1,54	1,30	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	5,26	1,40	-	-	0,70
X	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70
XI	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 I-XII	0,28	2,68	1,51	1,48	0,63	4,76	1,33	1,36	1,12	0,68
2015 I	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>VI 2015</u> V 2015	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	x	98	109	107	123	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2014 IV ^a	1,15	1,83	1,65	1,09	1,06	1,07	1,14	2,23	2,23	-	-	-
V ^a	1,19	1,80	1,68	1,11	1,11	1,13	1,18	-	-	-	-	-
VI ^a	1,15	1,80	1,61	1,03	1,04	1,09	1,15	-	-	2,92	5,50	-
VII ^a	1,14	1,80	1,60	1,08	1,05	1,08	1,13	-	-	5,25	4,00	-
VIII	0,90	-	-	0,97	-	-	-	1,40	-	10,50	-	0,82
IX	0,55	0,90	0,85	-	0,51	0,55	0,60	1,33	1,50	-	-	0,99
X	0,52	0,85	0,80	0,40	0,46	0,47	0,47	1,42	1,50	-	-	1,20
XI	0,52	0,94	0,80	0,40	0,45	0,45	0,47	1,69	1,70	-	-	-
XII	0,58	1,04	0,87	0,50	0,54	0,55	0,54	2,16	2,09	-	-	-
2014 I-XII	0,93	1,53	1,37	0,88	0,87	0,88	0,93	1,80	1,94	6,22	4,75	1,00
2015 I	0,61	1,11	0,98	0,50	0,54	0,55	0,57	2,21	2,20	-	-	-
II ^a	0,69	1,20	1,00	0,63	0,61	0,67	0,67	2,45	2,40	-	-	-
III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>VI 2015</u> V 2015	93	102	98	92	93	93	94	x	x	x	x	x
<u>VI 2015</u> VI 2014	146	139	124	174	168	161	154	x	x	155	118	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2014 III	12 222	9 283	28 251	11 848	16 268	3 512	5 758
IV	11 732	12 346	25 646	11 586	11 902	4 103	5 845
V	9 974	9 816	25 336	13 757	13 159	4 044	5 387
VI	11 115	9 111	22 702	12 840	85 612	4 087	4 506
VII	9 984	7 079	38 244	21 687	96 253	3 582	5 906
VIII	12 780	10 496	29 255	30 288	36 652	3 660	4 513
IX	8 240	7 258	30 998	44 472	24 461	4 192	4 450
X	12 880	9 123	30 240	72 828	14 255	4 190	5 410
XI	12 446	11 650	28 389	48 489	12 703	3 249	4 987
XII	11 808	13 360	27 416	25 224	12 464	2 959	4 320
2014 I-XII	130 391	116 189	335 171	315 320	350 755	45 120	61 779
2015 I	13 341	10 801	25 716	18 863	16 271	3 155	4 564
II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
Wskaźniki zmian (%)							
<u>IV 2015</u> III 2015	100	91	78	53	92	95	92
<u>IV 2015</u> IV 2014	82	93	89	78	139	86	82

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014*												2015*				IV 2015 IV 2014 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	162 018	155 054	183 938	158 276	119 111	86 670	45 779	39 680	61 632	91 081	84 831	1 333 712	128 744	124 386	128 846	100 088	54
Jablka	143 417	140 766	172 894	146 181	86 684	40 578	11 814	18 249	45 700	72 432	62 903	1 062 068	110 600	114 089	118 299	91 440	53
Gruszki	4 053	3 462	2 904	1 671	415	416	1 295	4 860	5 674	4 311	2 146	35 969	4 551	1 669	2 446	1 825	63
Truskawki	205	377	440	929	14 000	2 450	871	85	128	133	92	19 978	225	337	291	290	66
Śliwki	10	34	93	8	118	1 427	4 559	5 136	841	78	4	12 320	5	5	45	63	67
Maliny	427	181	144	55	839	5 337	5 097	3 517	1 187	355	364	17 750	225	337	291	290	202
Wiśnie	34	78	6	1	734	7 074	391	20	22	-	-	8 426	43	-	-	-	x
Przetwory owocowe	60 473	71 328	68 228	68 137	67 071	74 922	71 257	73 636	85 261	87 456	72 197	864 057	75 101	77 606	88 497	75 770	111
Zagęszczony sok jabłkowy	13 430	18 019	17 952	21 520	17 150	16 640	19 812	19 989	35 333	36 060	28 164	260 967	28 521	27 888	29 867	25 322	141
Truskawki w puszkach	572	621	637	341	760	693	493	501	618	624	477	6 842	588	614	676	663	104
Wiśnie w puszkach	363	593	554	322	377	536	640	514	507	349	401	5 453	557	444	537	346	62
Dżemy	2 198	2 798	2 767	2 744	2 472	3 354	2 809	3 201	2 804	2 632	2 534	32 338	2 058	2 388	2 350	1 963	71
Mrożonki	26 348	29 139	25 944	25 217	28 342	29 711	26 535	30 078	27 092	24 396	19 698	317 911	27 552	30 113	35 347	29 423	113
Owoce świeże	64 314	59 981	68 757	62 056	59 980	63 348	43 500	29 596	24 643	30 976	31 532	597 234	36 968	36 699	43 035	41 166	60
Jablka	49 006	47 966	58 691	50 898	29 657	14 535	3 803	4 627	10 022	16 109	15 307	340 357	24 114	27 245	32 821	32 549	55
Gruszki	2 451	1 987	1 770	1 148	330	280	462	1 597	2 109	1 716	872	17 663	1 871	815	1 591	1 212	68
Truskawki	350	481	648	1 204	12 712	2 477	1 336	222	144	107	68	20 052	193	259	190	178	28
Śliwki	11	28	154	15	94	1 087	2 253	1 966	426	51	14	6 107	11	8	93	109	71
Maliny	948	357	342	135	1 567	6 909	6 197	5 101	2 272	649	798	25 871	193	259	190	178	52
Wiśnie	37	79	6	1	733	4 694	221	25	14	-	-	5 869	30	-	-	-	x
Przetwory owocowe	79 538	91 642	88 074	87 271	84 595	95 842	95 368	100 688	101 578	95 867	75 540	1 083 999	83 321	85 436	98 002	84 339	96
Zagęszczony sok jabłkowy	17 336	22 362	21 946	25 816	20 613	20 013	22 314	20 496	29 993	29 100	24 272	276 209	23 492	22 723	25 049	21 709	99
Truskawki w puszkach	869	972	958	489	912	983	727	718	795	948	669	9 783	829	875	927	879	92
Wiśnie w puszkach	514	800	651	449	508	623	786	638	623	457	540	7 026	779	518	696	421	65
Dżemy	3 747	4 280	4 325	4 201	3 917	5 289	4 560	5 582	4 914	3 993	4 027	52 984	3 131	3 783	3 868	3 120	72
Mrożonki	34 734	37 820	33 622	32 616	32 909	36 192	35 252	39 129	34 870	30 680	24 464	406 197	33 825	35 435	42 445	36 020	107

* dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2014*												2015*				IV 2015 IV 2014 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	
Owoce świeże	115 768	103 628	97 149	103 287	108 722	138 166	129 402	82 634	89 236	106 444	126 706	1 326 351	120 468	101 506	117 519	91 763	94
Banany	30 767	26 674	26 818	34 009	23 897	21 249	24 720	18 771	22 546	30 303	24 984	313 869	29 035	32 046	33 629	30 628	114
Owoce cytrusowe	61 886	49 819	39 405	23 487	14 624	12 621	10 654	12 400	24 822	44 847	78 777	445 167	69 816	48 395	52 535	34 334	87
Brzoskwinie i nekt.	6	53	78	5 106	21 397	38 523	34 262	12 796	795	89	51	113 233	8	36	121	169	216
Winogrona	4 407	4 269	6 088	6 218	3 655	6 964	13 730	14 173	16 750	8 786	3 852	93 391	3 569	4 236	5 578	4 696	77
Arbuzy	270	990	2 442	11 430	26 610	39 442	28 091	3 832	459	133	142	114 216	305	415	1 304	1 753	72
Jabłka	1 012	1 580	2 009	1 772	2 427	3 083	1 196	2 979	1 781	669	887	19 826	750	924	2 654	2 592	129
Przetwory razem	31 945	33 807	30 429	30 004	22 298	22 646	22 894	27 015	29 946	29 721	41 258	351 849	33 524	32 258	35 826	26 975	89
Soki zagęszczone	17 654	18 628	15 331	16 531	9 566	7 633	9 093	11 924	13 257	13 477	25 541	175 621	20 793	19 427	18 852	14 017	91
-sok pomarańczowy	1 999	2 867	2 954	2 908	2 587	2 363	2 301	2 359	3 366	2 943	3 763	32 769	2 633	2 215	3 163	2 843	96
Mrożonki	3 091	3 490	3 066	3 558	2 530	4 543	4 766	4 695	3 460	2 719	3 266	41 905	2 337	3 373	2 673	2 789	91
Susze	1 243	1 077	882	1 028	879	1 200	1 026	1 370	1 522	1 378	1 276	14 293	1 271	1 088	1 647	940	107
Dżemy	674	796	892	632	856	863	680	794	763	628	720	8 930	511	781	1 025	880	99
Przetwory puszkow.	8 953	9 499	10 155	8 201	8 308	8 319	7 251	8 039	10 746	11 328	10 261	108 987	8 418	7 317	11 510	8 246	81
-ananasy	1 248	1 642	1 464	1 353	850	1 529	962	1 061	1 759	1 396	1 450	16 009	782	1 192	1 994	1 418	97
-brzoskwinie	1 522	2 414	3 013	1 320	1 106	1 001	1 323	1 826	2 778	3 605	3 376	24 443	1 362	1 847	2 505	1 409	47
Owoce świeże	90 882	91 921	88 498	94 906	87 258	88 406	85 293	74 335	84 570	91 453	99 982	1 074 060	92 099	84 583	107 224	87 486	99
Banany	19 971	19 924	20 855	22 874	14 526	12 759	15 329	13 052	16 006	19 523	16 060	209 634	19 326	23 064	27 498	23 752	114
Owoce cytrusowe	36 975	29 671	22 787	17 544	12 421	12 415	13 318	13 807	20 118	28 557	46 533	297 127	40 177	27 129	31 101	21 832	96
Brzoskwinie i nekt.	12	125	131	5 362	18 260	23 334	18 817	8 298	644	73	49	75 203	17	42	209	243	186
Winogrona	7 101	7 630	9 232	8 190	4 262	8 798	12 297	11 868	14 626	11 321	7 011	109 673	5 651	6 664	9 670	8 001	87
Arbuzy	274	821	1 910	5 141	8 923	6 949	4 423	718	258	157	156	30 034	290	440	998	1 341	70
Jabłka	852	1 303	1 737	1 606	1 869	1 728	725	673	707	467	484	12 592	616	648	1 480	1 410	81
Przetwory razem	39 592	43 737	42 698	41 498	37 821	37 171	38 134	43 264	48 858	46 376	45 542	504 773	44 544	39 218	55 112	48 874	114
Soki zagęszczone	12 227	15 029	15 431	15 492	12 207	10 282	10 313	11 475	14 137	12 906	15 871	158 201	13 812	11 591	14 709	16 413	106
-sok pomarańczowy	3 536	4 900	5 100	4 602	4 240	4 084	4 050	4 154	6 026	5 266	6 787	56 877	4 610	3 950	5 917	5 324	104
Mrożonki	4 937	5 795	4 820	6 041	4 067	7 828	8 062	7 557	5 967	5 227	5 392	70 086	4 307	5 481	4 883	5 374	111
Susze	3 408	3 269	2 553	3 044	2 457	3 448	3 073	4 575	6 132	5 236	4 931	46 065	4 441	4 514	4 574	4 072	160
Dżemy	1 102	1 437	1 387	1 300	1 345	1 296	1 091	1 104	1 409	1 282	1 187	15 111	938	1 204	1 733	1 627	117
Przetwory puszkow.	17 410	17 719	18 340	15 480	17 473	14 127	15 431	18 188	20 703	21 383	17 807	211 429	20 600	16 065	28 913	21 086	115
-ananasy	1 036	1 407	1 273	1 305	726	1 259	948	965	1 575	1 341	1 419	14 414	852	1 202	2 169	1 614	127
-brzoskwinie	1 337	2 071	2 539	1 197	948	881	1 229	1 462	2 258	2 815	2 615	20 421	1 184	1 374	2 081	1 250	49

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2014 III	0,34	0,57	1,28	0,65	1,98	1,01	1,30	0,95	1,24	1,57	1,35
IV	0,34	0,61	1,47	-	2,38	0,99	1,29	0,97	1,22	1,50	1,18
V	0,35	0,69	1,30	0,68	2,46	1,08	1,28	0,95	1,20	1,43	1,39
VI	0,34	0,80	0,91	0,65	1,87	1,00	1,03	0,93	1,20	1,20	1,35
VII	0,36	0,67	1,01	0,41	1,29	0,66	1,22	0,83	1,20	1,42	1,16
VIII	0,32	0,36	1,54	0,83	1,22	0,57	1,27	0,83	1,13	1,47	1,23
IX	0,25	0,33	2,63	0,47	1,45	1,24	1,23	0,92	1,03	1,43	1,24
X	0,22	0,37	1,13	0,45	1,91	0,62	1,22	0,88	0,85	1,29	1,23
XI	0,22	0,40	0,80	0,56	1,83	-	1,20	0,81	0,81	1,52	1,31
XII	0,24	0,41	0,74	0,54	2,19	3,35	1,24	0,76	0,86	1,40	1,35
2014 I-XII	0,32	0,49	1,00	0,47	1,46	0,70	1,22	0,90	1,06	1,43	1,29
2015 I	0,22	0,41	0,86	0,78	0,86	0,69	1,16	0,75	0,82	1,41	1,40
II	0,24	0,49	0,77	0,54	0,77	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,65	0,65	0,67	0,65	-	1,09	0,73	0,84	1,37	1,30
IV	0,36	0,66	0,61	0,66	0,61	-	1,12	0,81	0,86	1,32	1,22
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	129	102	94	99	94	x	103	111	102	96	94
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	106	108	41	x	26	x	87	84	70	88	103

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czerśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2014 VI	1,77	1,74	1,78	1,79	1,80	4,19	3,24	-	7,99	-	4,05	6,71	6,72	3,92	10,92
VII	1,69	1,68	1,73	1,76	1,75	3,63	6,11	3,67	8,32	3,55	3,70	7,24	5,36	3,96	7,84
VIII	1,97	-	-	-	-	3,94	7,38	3,46	10,50	2,38	3,86	7,58	6,17	4,45	5,67
IX	1,19	1,16	1,18	1,25	1,20	2,63	8,33	-	-	1,38	4,31	11,28	5,71	4,18	4,78
X	1,12	1,14	1,16	1,19	1,15	2,46	9,88	-	-	1,89	4,38	6,87	6,53	4,23	4,66
XI	1,10	1,05	1,15	1,20	1,08	2,63	-	-	-	-	4,18	4,94	5,26	4,16	5,71
XII	1,04	1,03	1,06	1,10	1,05	2,77	-	-	-	-	4,09	4,47	3,77	3,70	7,85
2014 I-XII	1,54	1,48	1,52	1,53	1,52	3,16	7,29	3,57	8,94	2,30	4,22	6,08	5,29	4,05	8,39
2015 I	1,06	1,04	1,07	1,10	1,07	2,73	-	-	-	-	4,20	4,25	4,02	3,71	10,13
II	1,09	1,08	1,09	1,10	1,08	2,79	-	-	-	-	4,89	4,17	4,20	3,67	9,73
III	1,25	1,16	1,23	1,28	1,20	2,83	-	-	-	-	5,15	4,32	4,50	3,60	10,31
IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>VI 2015</u> <u>V 2015</u>	109	118	108	110	121	100	33	x	x	x	97	122	103	103	141
<u>VI 2015</u> <u>VI 2014</u>	133	132	134	132	131	79	118	x	86	x	110	97	71	98	136

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2014	III	7,70	9,10	2,15	2,40
	IV	7,70	9,13	2,13	2,37
	V	7,70	9,10	2,15	2,45
	VI	7,77	8,97	2,15	2,43
	VII	7,63	8,97	2,13	2,45
	VIII	7,83	8,83	2,12	2,44
	IX	7,87	8,87	2,11	2,48
	X	7,70	8,67	1,94	2,50
	XI	7,53	8,60	1,91	2,50
	XII	7,40	8,60	1,85	2,47
2014	I-XII	7,68	8,92	2,08	2,44
2015	I	8,33	8,63	2,03	2,56
	II	8,33	8,77	2,02	2,58
	III	8,37	8,87	2,00	2,57
	IV	8,17	9,10	1,97	2,63
	V	8,13	9,07	2,00	2,67
Wskaźniki zmian cen (%)					
<u>V 2015</u> IV 2015		100	100	102	102
<u>V 2015</u> V 2014		106	100	93	109

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące		Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2014	III	2,78	5,69	-	-	-	-	13,71	5,28	4,57	5,94	6,02
	IV	2,77	5,74	-	-	-	-	13,15	5,52	4,57	5,94	6,41
	V	2,93	6,50	-	25,21	12,38	-	11,96	5,33	4,75	7,11	6,36
	VI	3,03	6,70	10,23	12,62	5,24	-	11,03	5,03	4,92	7,82	7,22
	VII	3,17	6,35	5,54	11,89	8,25	15,94	10,24	4,63	5,16	8,33	7,26
	VIII	2,85	5,39	3,28	-	-	15,42	7,49	4,57	5,37	10,67	7,14
	IX	2,25	4,36	2,75	-	-	15,16	6,16	4,87	5,58	12,87	7,85
	X	2,00	4,11	3,87	-	-	-	6,54	5,07	5,58	8,16	7,54
	XI	1,96	4,35	-	-	-	-	8,40	5,00	4,96	6,82	5,92
	XII	1,95	4,56	-	-	-	-	11,25	4,84	4,49	6,05	4,80
2014	I-XII	2,60	5,38	5,13	16,57	8,62	7,75	10,55	4,99	4,92	7,63	6,40
2015	I	1,99	4,79	-	-	-	-	12,78	4,86	4,53	5,74	5,04
	II	1,98	4,87	-	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45
	III	2,03	5,04	-	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70
	IV	2,36	5,49	-	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89
	V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	-	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2015</u> IV 2015		127	114	x	x	x	x	99	95	103	113	102
<u>V 2015</u> V 2014		102	96	x	129	112	x	109	98	98	92	94

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2014 III	13,89	3,80	4,51	16,68	7,46	6,34
IV	13,89	3,81	4,46	16,46	7,38	6,24
V	13,94	3,81	4,47	16,60	7,40	6,31
VI	14,00	3,80	4,47	16,66	7,40	6,38
VII	14,00	3,83	4,47	16,62	7,36	6,45
VIII	13,89	3,80	4,47	16,32	7,34	6,38
IX	13,83	3,78	4,48	16,64	7,34	6,38
X	13,58	3,75	4,47	16,60	7,34	6,38
XI	13,36	3,72	4,44	16,56	7,32	6,36
XII	13,22	3,72	4,38	16,48	7,20	6,25
2014 I-XII	13,83	3,79	4,47	16,60	7,38	6,34
2015 I	13,31	3,68	4,41	16,48	7,34	6,24
II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
Wskaźniki zmian cen (%)						
V 2015 IV 2015	100	101	100	101	100	100
V 2015 V 2014	97	98	98	96	102	99

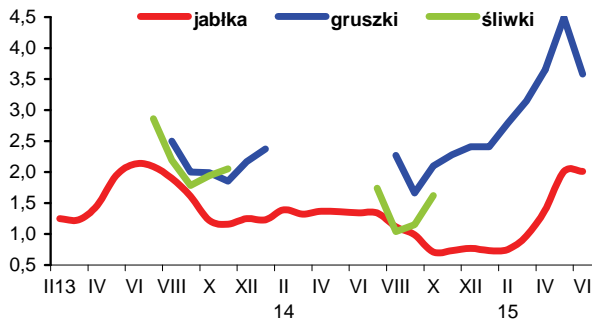
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

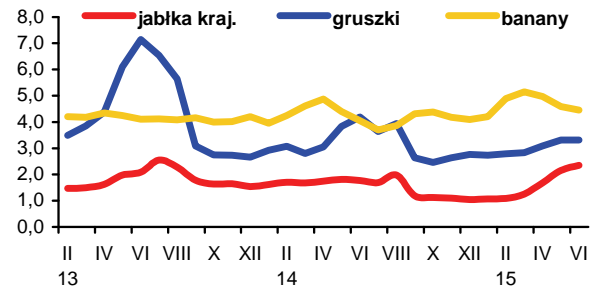
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2013 X	87	79	-	48	44	34
XI	88	66	-	49	46	-
XII	81	68	-	52	49	-
2014 I	89	72	-	55	53	-
II	77	79	-	59	52	-
III	82	65	-	55	48	-
IV	79	69	-	52	51	-
V	82	74	74	48	49	-
VI	78	69	67	45	46	35
VII	72	66	66	47	52	31
VIII	62	65	-	49	56	26
IX	59	67	-	51	58	29
X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

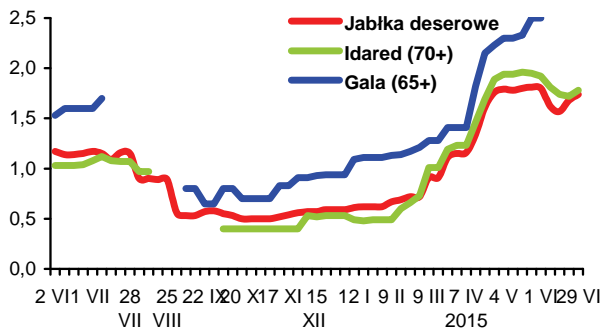
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2013 - 2015 r. (zł/kg)



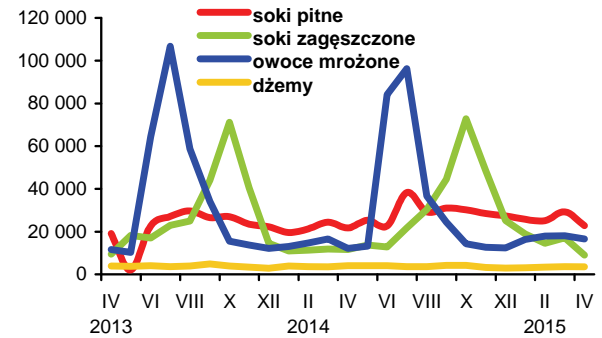
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2013 -2015 (zł/kg)



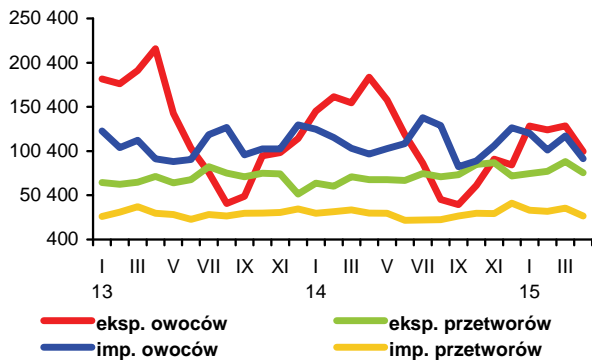
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od VI 2014 r. do VI 2015 r. (zł/kg)



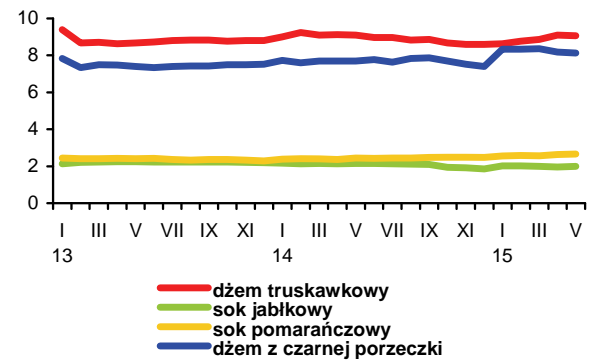
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2013 - 2015 r. (tony)



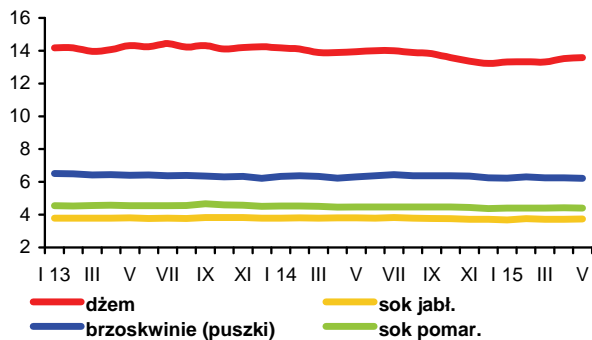
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2013 - 2015 r. (tony)



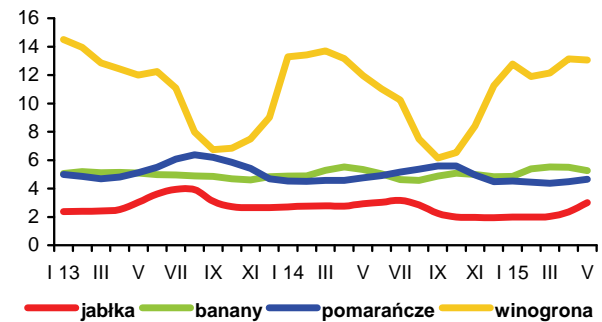
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2013 - 2015 r. (zł/kg)



Na światowym rynku spadają ceny mleka i przetworów mlecznych. Spadają ceny (wg firmy CLAL i Komisji Europejskiej). W maju ceny skupu mleka w krajach Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 3% w porównaniu z miesiącem poprzednim (do 30,48 EUR/100 kg). W USA ceny mleka surowego stanowiły równowartość 33,02 EUR/100 kg, a w Nowej Zelandii 23,39 EUR/100 kg i były odpowiednio o 2 i 6% niższe niż w kwietniu.

Tanieją również produkty mleczne, zwłaszcza mleko w proszku i sery dojrzewające. Na europejskich giełdach towarowych chude mleko w proszku potaniało w czerwcu o 3% do 1777 EUR/t, pełny proszek mleczny o 6% do 2334 EUR/t, sery dojrzewające typu Edam i Gouda o 5-6% do 2540-2640 EUR/t, a Cheddar o 1% do 3140 EUR/t. Natomiast minimalnie podrożało masło (do 2964 EUR/t). Obniżki cen dominowały również na giełdzie w Chicago i na giełdzie Fonterra w Oceanii.

Ceny spadają także na krajowym rynku mleka. W maju za 1 hl mleka surowego płacono w skupie 112,52 zł, tj. o 3,4% mniej niż przed miesiącem i o 19,6% mniej niż przed rokiem. W pierwszych pięciu miesiącach br. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 118,33 zł/hl i był o 20% niższy niż w analogicznym okresie 2014 r.

Ceny mleka surowego w Polsce pozostają konkurencyjne wobec płaconych w „starych” krajach członkowskich Unii Europejskiej. W maju ceny wyrażone w euro (28,23 EUR/100 kg) były o 9% niższe niż średnio w UE-15. Natomiast od lutego br. krajowe ceny mleka utrzymują się na poziomie wyższym od przeciętnego w UE-13. W maju różnica ta wyniosła 3% (wg Komisji Europejskiej).

Na rynku bydła mlecznego, mimo spadku cen skupu mleka, wyraźnie podrożały jałówki (o 5,9% do 2026 zł/szt.). Targowiskowe ceny krów dojnych wzrosły o 0,6% do 3060 zł/szt. W skali roku ceny jałówek podniosły się o 7,7%, a ceny krów obniżyły się o 4,8%.

Ceny zbytu produktów mlecznych spadły średnio o ok. 2% w stosunku do kwietnia. Podrożały tylko serki twarogowe i serek homogenizowany zwykły (o 0,1-0,5%). Nie zmieniły się ceny jogurtów. Najgłębsze były obniżki cen mleka UHT (o 4,5-7,6%), serów dojrzewających: Edam i Gouda (o 3,8-4,5%), masła konfekcjonowanego i masła w blokach (o 3,8-3,9%), mleka w proszku (o 2,2-2,5%) oraz świeżego mleka w opakowaniu kartonowym (o 2,0-2,8%). Najmniej potaniała śmietana o zawartości 18 i 30% tł. oraz mleko skondensowane (o 0,1-0,2%). Ceny pozostałych przetworów mlecznych obniżyły się o 0,5-1,6%. W okresie styczeń-maj br. przeciętny poziom cen zbytu produktów mlecznych był o ok. 9% niższy niż przed rokiem, o czym zadecydował głęboki spadek cen produktów trwałych (o 10-38%).

Na rynku detalicznym przetwory mleczne potaniały średnio o 0,6% w porównaniu z kwietniem. Pogłębił się spadek cen serów dojrzewających i topionych (do 1,1%). Potaniały również twarogi, pełne mleko pitne i śmietana (o 0,6-0,8%), a także nieznacznie chude mleko pitne. Podrożało natomiast mleko zagęszczone i w proszku, jogurty, napoje i desery mleczne oraz serki homogenizowane smakowe (o 0,1-0,2%). Pogłębił się również spadek cen masła (do 1,2%). W pierwszych pięciu miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., średni poziom cen detalicznych artykułów mlecznych obniżył się o 2,6%, a masła o 9,0%.

W maju rolnicy dostarczyli 965 mln l mleka do przemysłu mleczarskiego, tj. o 9,1% więcej niż w kwietniu i o 3,5% więcej niż przed rokiem. Od stycznia do maja br. skupiono ok. 4,3 mld l surowca mlecznego, tj. o 1,8% więcej niż w analogicznym okresie 2014 r.

Zwiększone dostawy mleka, a także wyższe ceny uzyskiwane w eksporcie sprawiły, że w kwietniu, w porównaniu z marcem, wzrosła produkcja trwałych przetworów mlecznych (z wyjątkiem masła), zwłaszcza mleka w proszku (o 13-27%) i serów dojrzewających (o 16%), a także mleka i śmietany skondensowanej oraz fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty.



Jadwiga Seremak-Bulge



Teresa Zdziarska

Pod wpływem znacznie niższych cen zbytu i pogorszenia opłacalności eksportu w okresie styczeń-kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., spadła produkcja większości przetworów mlecznych. Najgłębszy był spadek produkcji pełnego mleka w proszku (o 37%), serów pleśniowych i proszkowanych (o 17%), serwatki (o 15%, w tym suszonej o 3%) i serów topionych (o 11%). Zmniejszono także produkcję serów dojrzewających (o 6%), jogurtów, śmietany i chudego mleka w proszku (o 3-4%). Zwiększony eksport skutkował natomiast wzrostem produkcji masła i tłuszczów mlecznych (o 8%), mleka i śmietany skondensowanej, mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem przeznaczonym do dalszego przerobu (o 5-6%) i twarogów (o 2,5%). Nieznacznie wzrosła też produkcja fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty.

W kwietniu wyniki handlu zagranicznego branży mleczarskiej były lepsze niż w marcu. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 2% do ponad 150 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, a dodatkowo saldo obrotów o 9% do 94,5 mln EUR.

W okresie pierwszych czterech miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2014 r., poprawiły się ilościowe wyniki handlu zagranicznego artykułami mlecznymi, lecz pogorszyło się saldo wartościowe, o czym zadecydowały niższe niż przed rokiem ceny uzyskiwane w eksporcie. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem zwiększyła się o 60% do 524 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, a dodatkowo saldo wymiany zmniejszyło się o 18% do 323,9 mln EUR.

Sprzedaż zagraniczna przetworów mlecznych w analizowanym okresie wzrosła o 3% do 958 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, a jej wartość spadła o 19% do 559,2 mln EUR. Najsilniej wzrósł eksport mleka płynnego i śmietany (o 51%) oraz twarogów i kazeiny (po 31%). Zwiększono również wywóz lodów (o 18%), masła (o 10%) i chudego mleka w proszku (o 2%). Zmniejszono natomiast eksport serów dojrzewających i topionych (o 16%), a także jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz suszonej serwatki (o 3-4%).

Import zmniejszył się w tym okresie o 28% do 434 mln l w przeliczeniu na surowiec, a jego wartość spadła o 19% do 235,3 mln EUR. Zmalał przywóz mleka zagęszczonego i w proszku (o 43%), suszonej serwatki (o 38%), masła (o 24%), serów dojrzewających i topionych (o 10%) oraz lodów (o 6%). Zwiększono natomiast import mleka płynnego i śmietany, jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych oraz kazeiny (o 14-26%), a także twarogów (o 5%).

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2013 I-XII	9 643,0	135,64	.
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2014 IV	850,0	145,47	141,59
V	932,7	139,89	137,78
VI	910,8	135,73	134,12
VII	932,1	133,97	132,77
VIII	912,5	128,17	126,48
IX	865,7	124,68	124,64
X	842,6	124,38	124,63
XI	778,8	124,47	124,76
XII	841,5	123,48	126,57
2015 I	824,6	122,18	122,15
II	756,6	120,74	121,55
III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
Wskaźnik zmian w %			
<u>V 2015</u> IV 2015	109,1	96,6	97,3
<u>V 2015</u> V 2014	103,5	80,4	83,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	172,5	405,2	312,9
2014^a I-XII	2 750,8	170,0	47,5	417,2	370,9	180,7	406,1	305,7
2014 ^a III	235,2	13,8	5,4	39,1	31,0	15,2	36,9	25,5
IV	231,6	16,0	4,0	36,3	32,4	14,5	36,6	24,3
V	237,5	17,8	4,1	39,2	36,5	15,1	35,2	26,3
VI	225,9	18,2	3,1	35,2	35,4	14,8	31,9	26,4
VII	234,1	16,9	3,4	36,7	34,5	15,9	32,4	29,2
VIII	232,9	14,4	4,3	34,5	29,6	14,7	31,5	25,7
IX	228,1	15,1	4,1	32,8	29,3	16,0	32,4	25,2
X	234,1	12,6	3,1	34,9	29,5	14,9	34,6	25,8
XI	235,4	10,0	2,5	31,4	29,6	15,3	35,6	21,5
XII	229,9	12,5	3,2	28,0	30,3	16,0	32,5	27,2
2015 I	228,3	12,5	2,8	34,4	26,4	16,7	35,6	23,7
II	218,7	11,8	2,4	30,4	25,5	15,3	33,2	21,6
III	249,1	12,6	3,2	39,3	30,8	15,6	41,2	21,8
IV	247,0	14,2	4,1	35,1	29,4	15,2	33,4	25,3
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>IV 2015</u> III 2015	99,2	112,9	127,3	89,4	95,5	97,4	81,2	116,1
<u>IV 2015</u> IV 2014	106,7	88,8	101,2	96,8	90,9	105,3	91,4	104,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2014 IV	1,95	2,23	13,13	15,60	16,09	17,54	0,93	5,81	10,36	15,52
V	1,95	2,18	12,35	15,00	15,20	17,21	0,93	5,80	10,36	14,54
VI	1,96	2,14	12,30	14,81	15,14	17,16	0,94	5,74	10,32	14,34
VII	1,97	2,12	12,30	14,60	15,27	17,16	0,98	5,72	10,34	14,47
VIII	1,98	2,11	11,71	14,24	15,02	16,95	0,97	5,71	10,36	14,35
IX	1,97	2,08	10,58	13,20	13,93	16,09	0,97	5,67	10,25	13,47
X	1,94	2,07	9,96	12,75	13,95	16,07	0,97	5,66	10,21	13,25
XI	1,94	2,05	9,59	12,41	14,29	16,09	0,96	5,62	10,19	13,27
XII	1,93	2,04	8,94	12,20	14,23	15,90	0,96	5,59	10,14	13,13
2015 I	1,93	2,02	8,43	11,87	13,76	15,59	0,96	5,68	10,11	12,80
II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI ^a	1,83	1,86	7,54	9,47	11,58	13,14	.	5,14	9,15	10,75
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2015</u> IV 2015	99,5	95,5	97,5	97,8	96,1	96,2	100,0	99,8	99,3	96,2
<u>V 2015</u> V 2014	97,9	87,2	65,4	75,9	88,2	86,3	102,2	96,4	96,1	82,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 22-28 VI 2015 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2014 IV	2,80	3,00	16,74	3,37	4,66	0,73	1,28	1,74	14,31	22,98
V	2,78	3,01	16,88	3,39	4,68	0,73	1,26	1,77	14,32	22,45
VI	2,79	3,03	16,85	3,36	4,60	0,73	1,25	1,75	14,31	21,99
VII	2,78	3,00	16,93	3,36	4,61	0,72	1,25	1,74	14,35	21,67
VIII	2,76	2,98	16,94	3,35	4,57	0,72	1,26	1,73	14,42	21,60
IX	2,76	2,95	16,84	3,37	4,49	0,73	1,26	1,71	14,42	21,32
X	2,74	2,94	16,83	3,39	4,49	0,73	1,25	1,72	14,41	20,92
XI	2,73	2,94	16,79	3,38	4,42	0,73	1,25	1,72	14,46	20,80
XII	2,71	2,95	16,80	3,38	4,37	0,73	1,25	1,71	14,28	20,42
2015 I	2,71	2,95	16,82	3,38	4,35	0,74	1,26	1,70	14,30	20,29
II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2015</u> IV 2015	98,5	99,7	101,0	100,3	98,8	100,0	100,0	99,4	98,9	97,8
<u>V 2015</u> V 2014	95,3	96,7	100,5	99,7	90,0	100,0	98,4	94,9	97,6	86,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

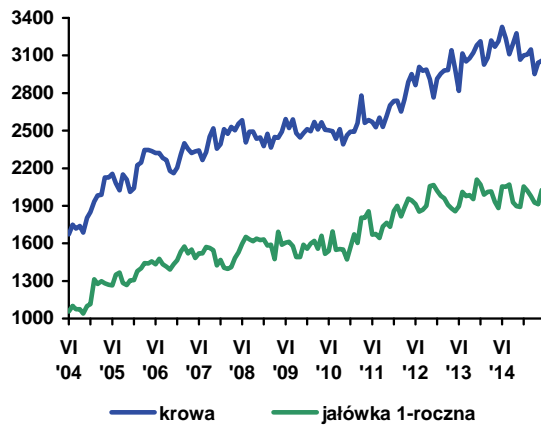
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	94,6	207,6	32,5	300,6	107,9	84,2	60,9	13,6	166,0	30,4
2014 I-XII	157,4	204,6	35,4	381,2	110,0	112,0	66,0	14,4	194,0	34,2
2014 III	12,3	18,1	3,6	28,2	9,5	14,3	4,7	2,1	14,3	2,6
IV	17,7	18,7	3,4	27,0	9,0	13,1	6,0	1,1	16,2	2,9
V	15,3	16,5	3,8	29,5	9,0	12,2	5,1	0,9	18,2	2,7
VI	15,2	17,9	3,5	30,0	9,0	8,9	4,9	0,9	17,3	2,9
VII	17,5	20,9	2,6	31,5	9,2	6,7	5,8	1,2	17,7	2,6
VIII	10,0	16,0	2,6	30,8	8,6	6,6	5,0	1,1	19,1	2,8
IX	11,3	17,3	2,7	44,9	9,1	5,0	4,6	1,2	13,8	2,8
X	14,2	15,8	2,6	47,2	9,8	6,0	5,9	1,4	14,3	3,3
XI	13,3	14,3	2,0	37,7	8,8	5,7	6,3	1,5	15,4	3,2
XII	7,1	15,7	2,3	28,2	8,6	8,3	6,4	1,1	20,0	2,9
2015 I	9,3	17,0	4,3	30,6	9,9	9,9	6,1	1,0	16,1	3,2
II	13,9	16,0	4,4	34,6	8,9	6,3	4,7	1,0	17,0	2,3
III	13,3	17,7	2,9	47,0	10,1	6,3	5,4	1,0	18,5	3,5
IV	14,6	17,5	3,1	40,6	7,6	7,4	4,7	0,9	14,4	3,7
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	110,1	99,0	106,4	86,3	75,4	117,7	85,5	92,8	77,7	103,3
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	82,6	93,8	91,5	150,3	84,7	56,3	77,7	85,1	88,7	125,4

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

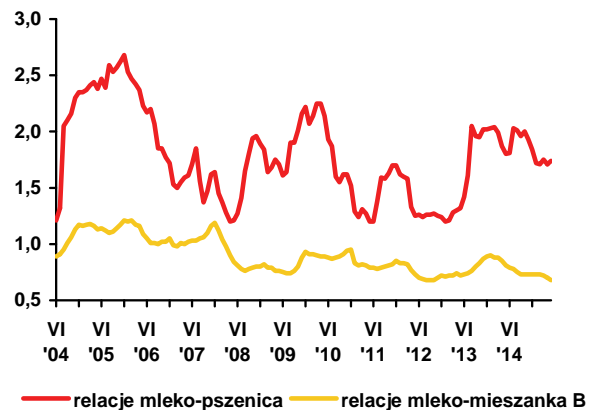
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2013 I-XII	2 778	3 332	3 770	760	1 108	1 838	3 627	4 384	636	1 404
2014 I-XII	2 778	3 211	3 426	700	1 200	1 814	3 750	3 987	476	1 546
2014 III	3 211	3 496	3 534	788	1 201	1 561	4 049	4 065	543	1 602
IV	3 224	3 317	3 478	795	1 173	1 432	3 539	4 123	474	1 554
V	3 040	3 195	3 272	794	1 203	1 562	3 712	4 122	407	1 506
VI	2 954	3 053	3 331	782	1 186	1 980	3 655	3 972	502	1 575
VII	2 794	3 162	3 470	776	1 214	1 930	3 795	3 905	525	1 596
VIII	2 786	3 194	3 355	689	1 213	2 221	3 755	4 108	414	1 508
IX	2 403	3 038	3 057	562	1 195	2 228	3 814	3 736	450	1 490
X	2 129	3 040	3 139	600	1 202	2 325	3 772	3 672	375	1 426
XI	1 890	3 008	3 183	588	1 212	2 419	3 658	3 616	409	1 464
XII	2 099	3 035	3 207	663	1 202	1 811	3 733	3 579	468	1 516
2015 I	1 810	2 649	2 832	542	1 049	1 942	3 483	3 550	388	1 371
II	1 907	2 686	2 890	572	1 047	2 600	3 278	3 436	372	1 414
III	2 015	2 781	3 196	562	1 085	2 546	3 721	3 670	395	1 350
IV	2 215	2 841	3 115	577	1 155	2 197	3 830	3 826	375	1 348
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2015</u> <u>III 2015</u>	109,9	102,2	97,5	102,7	106,5	86,3	102,9	104,3	94,9	99,9
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	68,7	85,6	89,6	72,6	98,5	153,4	108,2	92,8	79,1	86,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

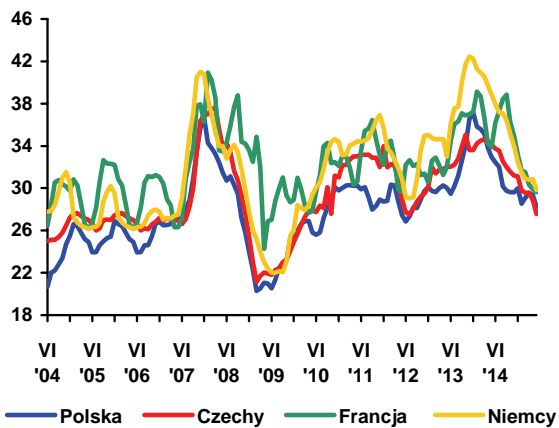
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)



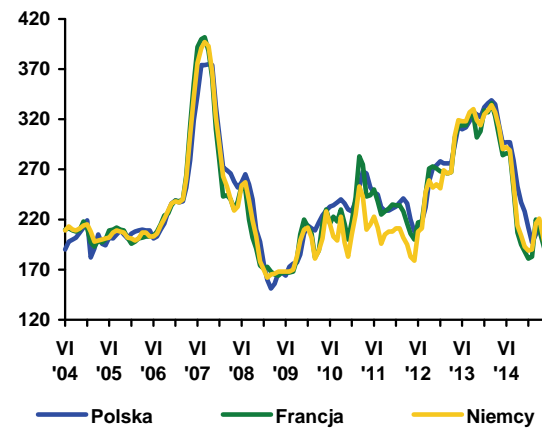
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B



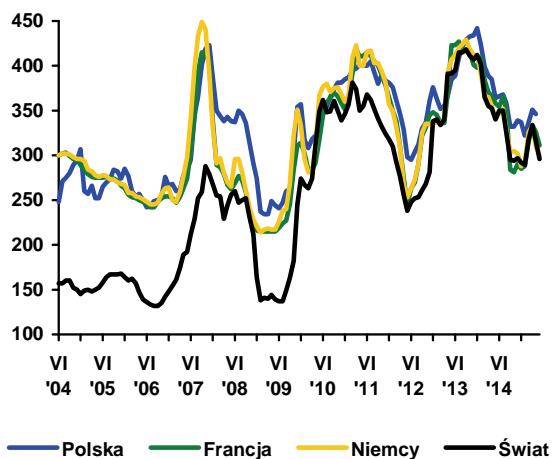
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)



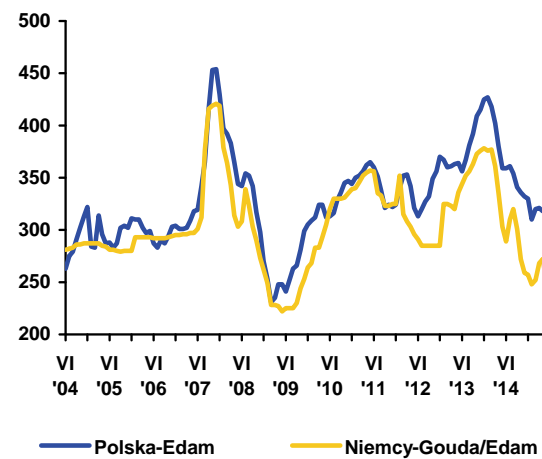
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)



Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)



Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)



Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.



**Dorota
Pasińska**

Światowa produkcja wołowiny zgodnie z prognozą OECD-FAO wzrośnie w okresie do 2024 r. o 17% przede wszystkim w krajach rozwijających się. Na Brazylię i Chiny przypadnie ok. 1/3 dodatkowej produkcji. W tym okresie w krajach rozwiniętych produkcja wzrośnie zaledwie o 2%, o czym zadecyduje powolny wzrost produkcji w Ameryce Północnej oraz jej spadek w Europie. Zmniejszenie produkcji wołowiny w Europie będzie uwarunkowane ograniczeniem pogłowia krów mlecznych oraz niską rentowością produkcji mleka, pomimo tego, że kilka krajów członkowskich zdecydowało się na wsparcie tego sektora poprzez związanie dopłat bezpośrednich z produkcją.

Od listopada 2014 r. ceny skupu bydła w Polsce stopniowo rosły (z wyłączeniem kwietnia 2015 r.). W maju 2015 r. cena skupu bydła ogółem w ciągu miesiąca wzrosła o 0,8% do 6,13 zł/kg w. ż. i była wyższa o 1,3% niż przed rokiem. W podobnym stopniu wzrosły ceny skupu młodego bydła i wyniosły w maju 6,33 zł/kg w. ż. wobec 6,27 zł/kg w. ż. w kwietniu. Wzrostowi średniej ceny skupu bydła towarzyszył 3,9% spadek cen skupu trzody chlewnej i 1% wzrost cen skupu drobiu. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w III tygodniu czerwca ceny zakupu bydła, byków oraz krów nadal rosły, przy znacznym zróżnicowaniu regionalnym.

Utrzymuje się konkurencyjność cenowa polskiej wołowiny na rynku unijnym. W trzecim tygodniu czerwca średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła zarówno w Polsce jak i w UE podniosła się o 0,2% (odpowiednio do 318,45 EUR/100 kg i 379,86 EUR/100 kg). Ceny polskie były niższe o prawie 16% niż średnio w UE-28.

W I kwartale 2015 r. liczba ubitych sztuk bydła w UE była o 4% większa niż przed rokiem. Zwiększenie ubojów dotyczyło głównie cieląt (o ok. 3%), krów (o ok. 5%) i jałówek (o ok. 5%). Do krajów, w których ubito najwięcej sztuk bydła, podobnie jak przed rokiem, należały: Francja (1170 tys. szt.), Niemcy (895 tys. szt.), Wielka Brytania (676 tys. szt.), Włochy (658 tys. szt.), Hiszpania (537 tys. szt.), Holandia (485 tys. szt.), Irlandia (424 tys. szt.) oraz Polska (401 tys. szt.). Spośród wymienionych krajów, tylko w Irlandii zanotowano niewielki spadek ubojów (ok. 1%), zaś w pozostałych uboje zwiększono.

W Polsce w okresie styczeń-maj 2015 liczba ubitych sztuk bydła dorosłego wzrosła o ponad 10% (do 632,6 tys. szt.) o czym zadecydowało zwiększenie ubojów byków (o 9,8%), krów (12,9%) i jałówek (o 8,8%). Podobnie jak

przed rokiem największy udział wśród ubitych dorosłych sztuk miały byki (53,4%). W ciągu pierwszych 5 miesięcy 2015 ubito mniej cieląt (spadek z 30,2 tys. szt. w okresie styczeń-maj 2014 do 30,0 tys. szt.).

Od kilku lat rośnie skup bydła. W okresie styczeń 2015 - maj 2015 r. skup bydła wyniósł 163,4 tys. ton w w. ż. i był większy o 24% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego i o 48% większy niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 79,4 tys. ton mięsa wołowego wbc, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem i o 7% więcej niż w 2012 r.

Ekspert żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. był większy o ok. 15% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Zadecydowało o tym przede wszystkim zwiększenie eksportu mięsa wołowego świeżego i schłodzonego o 19% (do 86,0 tys. ton) i mięsa mrożonego o 15% (do 23,1 tys. ton). Natomiast eksport bydła spadł w tym czasie o 24% (do 5,1 tys. ton) a przetworów wołowych był podobny jak przed rokiem (6,4 tys. ton). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszych czterech miesiącach 2015 r. wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 14% do 17,5 tys. ton. Zadecydowało o tym przede wszystkim zwiększenie przywozu wołowiny o 39%, w tym mięsa mrożonego o 18% do 1,5 tys. ton i mięsa schłodzonego o 47% do 5,1 tys. ton.

Przy znacznym wzroście obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. wzrosło do ok. 343,1 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2013	I-XII	645,5	334,5	25,3	290,0	36,9	22,8	12,0
2014	I-XII	675,0	335,1	20,2	289,2	43,5	27,1	14,5
2014	V	29,0	33,2	2,1	28,5	3,5	2,3	1,0
	VI	25,9	30,1	1,5	26,4	3,0	1,9	1,0
	VII	27,9	28,4	1,8	24,6	3,1	2,0	1,0
	VIII	25,1	26,0	1,6	22,2	2,9	1,5	1,3
	IX	30,6	29,2	1,8	25,2	3,9	2,5	1,2
	X	32,0	31,5	2,0	27,2	3,6	2,4	1,0
	XI	28,0	26,6	1,5	22,9	4,1	2,7	1,2
	XII	27,5	23,9	1,2	20,3	3,9	1,7	2,0
2015	I	28,4	27,3	1,5	24,3	4,0	2,5	1,3
	II	32,6	28,7	1,1	26,0	3,9	2,4	1,4
	III	38,9	36,4	1,1	33,4	5,2	3,1	2,0
	IV	31,6	28,4	1,5	25,3	4,4	2,3	1,9
	V	31,9	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	110,0	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,9	-	-	-	-	-	-

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Źródło: Na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2013	XI	6,04	10,04	25,78	26,58	4,26	4,40
	XII	6,10	9,69	25,63	26,40	4,20	4,33
2014	V	6,05	9,90	25,11	26,32	4,15	4,35
	VI	5,99	9,70	25,10	26,18	4,19	4,37
	VII	5,89	9,68	25,13	26,24	4,27	4,46
	VIII	5,99	9,55	25,09	26,22	4,19	4,38
	IX	5,85	9,38	25,02	26,19	4,28	4,48
	X	5,62	9,40	24,93	26,10	4,44	4,64
	XI	5,65	9,50	24,82	26,09	4,39	4,62
	XII	5,75	9,52	24,75	25,89	4,30	4,50
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	-	24,68	25,90	4,03	4,23
w % ceny	sprzed roku	101,3	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,8	-	-	-	-	-

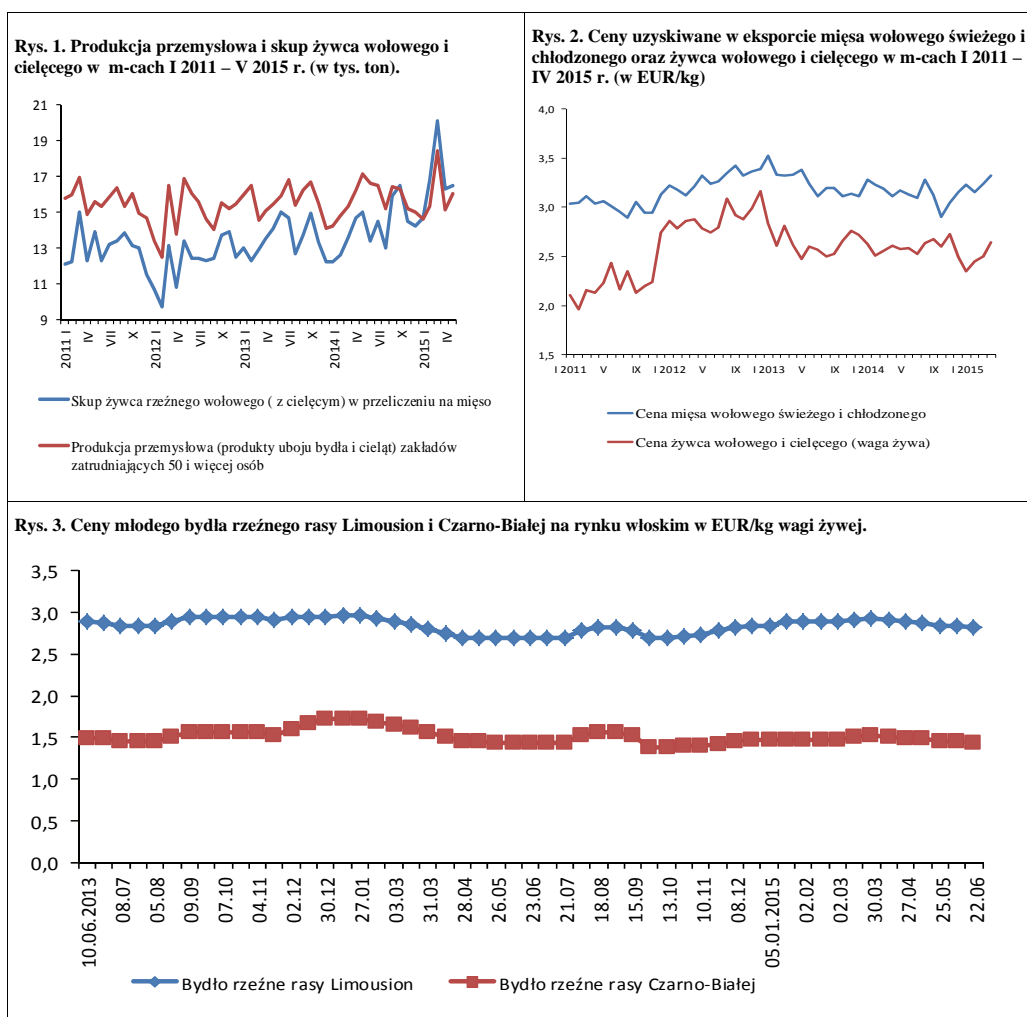
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	X 2014	XI 2014	XII 2014	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,48	5,66	5,79	5,90	6,24	6,19	6,08	6,18	6,30
Byki do 2 lat	6,37	6,58	6,66	6,84	7,06	6,94	6,76	6,93	6,95
Krowy	4,12	4,18	4,27	4,44	4,78	4,89	4,87	4,87	4,92
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	10,66	10,38	10,37	10,65	10,46	10,66	10,55	10,63	11,16
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	11732	12278	12358	12558	12643	12517	12096	12381	12879
ćwierci z krów rzeźnych	8763	8862	9173	9222	9765	10144	10096	10024	10435
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	365,76	369,52	375,40	383,14	390,45	391,89	388,20	379,19	379,86
Polska	294,81	296,37	302,20	305,69	321,53	321,48	320,81	317,81	318,45

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.



Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej), FAMMU.

Spadek cen trzody rozpoczął się na początku 2014 r. poprzez nałożone przez Rosję embargo na eksport wieprzowiny z Unii Europejskiej. W I kwartale 2014 r. cena skupu trzody w Polsce była niższa niż przed rokiem o 8%, a w II kwartale o 4%. W drugim półroczu, obok embargo, dodatkową przyczyną spadku cen była rosnąca produkcja, dlatego obniżki cen w tym okresie były znacznie głębsze. W stosunku do analogicznych kwartałów 2013 r., ceny trzody w III kwartale były niższe o 13%, a w IV kwartale o 20%. Przeciętna cena trzody w 2014 r. wyniosła 4,82 zł/kg i była o 11% niższa od ceny sprzed roku

Rok 2015 jest więc kolejnym rokiem głębokiego spadku cen trzody, którego przyczyny są takie same jak rok wcześniej. W I kwartale 2015 r. cena skupu trzody wyniosła 4,29 zł/kg i była o 11% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale wzrosła ona do 4,38 zł/kg, ale i tak była o 14% niższa niż w II kwartale 2014 r., w tym w czerwcu o 15%. Tak duży spadek cen nastąpił pomimo wprowadzenia przez Komisję Europejską programu dopłat do prywatnego magazynowania wieprzowiny. Program ten nie spełnił oczekiwań, gdyż ze względu na niewielkie zainteresowanie stosownych podmiotów, objęto nim zaledwie 2% podaży z okresu obowiązywania programu. Tym niemniej podaż ta po okresie przechowywania wróci na rynek i nawet jeśli zostanie wyeksportowana to i tak będzie oddziaływać na ceny.

W tej sytuacji ważne jest to, że w sierpniu definitywnie kończy się okres przechowywania wieprzowiny w magazynach, nawet jeśli mięso zostało przyjęte do magazynu na najdłuższy okres, czyli pięciomiesięczny. Poza tym, we wrześniu spodziewać się można mniejszego w skali roku wzrostu produkcji w UE-28 niż w poprzednich miesiącach. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w III kwartale produkcja będzie o 1,6% większa niż w III kwartale 2014 r., podczas gdy w I kwartale była ona większa o 5,7%, a w II kwartale o 1,8%. Na cenach w II kwartale dodatkowo zaważył fakt, że w maju magazyny opuściła największa partia przechowywanego mięsa. Dlatego w UE-28, w tym w Polsce mieliśmy do czynienia ze spadkiem cen. W maju cena trzody kl. E, przeciętna w UE-28 wyniosła 142,03 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa od ceny z kwietnia i o 13% niższa od ceny z maja 2014 r. Cena polskiej trzody wyrażona w euro wyniosła 139,59 EUR/100 kg i była o 5% niższa od ceny z kwietnia i o 14% niższa od ceny sprzed roku. Cena wyrażona w złotych (4,25 zł/kg) była o 3% niższa niż w kwietniu i o 15% niższa niż w maju 2014 r.



Jan Małkowski



Danuta Zawadzka

Wymienione argumenty pozwalają sądzić, że w następnych miesiącach roku ceny trzody będą się powoli zbliżać do bardzo niskich cen ubiegłorocznych, a w IV kwartale mogą być od nich wyższe. We wrześniu stopa spadku cen trzody powinna być mniejsza od dotychczasowej, a cena trzody zawierać się w przedziale 4,60-4,80 zł/kg. W grudniu cena trzody może być nieco wyższa niż przed rokiem i wynieść 4,10-4,30 zł/kg. Poziom tych cen będzie zależał jednak od wielu czynników, wśród których niebagatelną rolę pełni kurs złotego względem euro.

Dodatkowym potwierdzeniem naszych przewidywań może być prognoza cen Komisji Europejskiej. W kwietniu Komisja Europejska przewidywała, że w III kwartale przeciętna cena trzody klasy E w UE-28 wyniesie 153,76 EUR/100 kg. Gdyby ta prognoza okazała się trafna, to przy kursie złotego względem euro wynoszącym około 4,10, cena trzody w Polsce mogłaby wynieść ok. 4,70 zł/kg, a przy kursie wynoszącym 4,20 około 4,80 zł/kg. Zbliżonej ceny można by spodziewać się we wrześniu. Oznaczałoby to spadek o około 5% w stosunku do września 2014 r. Zgodnie z oceną Komisji, w IV kwartale przeciętna cena może wynieść około 145,20 EUR/100 kg. W takim przypadku cena w Polsce mogłaby wynieść około 4,40 zł/kg, a w grudniu, kiedy ceny trzody są sezonowo niskie osiągnęłyby około 4,30 zł/kg. Mniej więcej takie ceny wraz z cenami zbóż po zbiorach będą decydowały o przyszłych losach chowu świń. Jeśli ceny zbóż zachowają dotychczasowy poziom, to opłacalność produkcji żywca wieprzowego mogłaby nie ulec pogorszeniu.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton		
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b			
2013	IV	91,9	106,3	59,6	119,7	47,2	109,5	12,4	
	V	89,6	95,8	57,5	113,0	53,9	114,2	3,6	
	VI	81,0	98,3	62,4	137,7	51,2	98,8	11,2	
	VII	89,4	108,6	66,0	118,1	54,2	102,1	11,8	
	VIII	84,4	98,9	67,0	110,4	52,5	87,4	14,5	
	IX	87,2	107,5	60,8	108,6	52,4	108,1	8,4	
	X	96,7	99,2	72,6	114,0	58,5	111,0	14,1	
	XI	90,6	99,4	68,8	113,3	53,9	109,1	14,9	
	XII	91,8	100,7	64,7	122,8	52,6	113,1	12,1	
	2014	I	94,2	97,4	66,8	114,6	53,0	111,8	13,8
		II	83,7	97,5	50,8	91,5	45,1	103,2	5,7
		III	107,7	115,2	49,9	83,3	55,8	94,1	-5,9
IV		114,4	124,6	56,3	94,5	57,7	122,2	-1,4	
V		91,4	102,0	61,9	107,7	49,4	91,7	12,5	
VI		95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4	
VII		105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3	
VIII		102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7	
IX		116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2	
X		120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1	
XI		112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9	
XII		119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4	
2015	I	116,7	123,9	61,3	91,8	53,2	100,4	8,1	
	II	100,9	120,5	55,5	109,3	49,8	110,4	5,7	
	III	134,6	125,0	63,3	126,9	65,5	117,4	-2,2	
	IV	106,3	92,9	51,9	92,2	53,6	92,9	-1,7	
	V	116,7	127,7	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2013	XI	5,47	8,3	6,6	144,96	3,8	273,14	2,0	172
	XII	5,28	7,8	6,3	144,50	3,7	273,31	1,9	169
2014	I	5,06	7,4	5,9	143,59	3,5	273,11	1,9	170
	II	4,60	6,8	5,3	143,56	3,2	272,53	1,7	167
	III	4,73	7,0	5,4	143,27	3,3	271,81	1,7	160
	IV	5,02	7,3	5,8	144,86	3,5	270,59	1,9	169
	V	5,02	7,5	5,9	144,68	3,5	272,41	1,8	175
	VI	5,31	8,0	6,3	144,53	3,7	271,59	2,0	168
	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
	II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
	III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,66	1,6	163

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2013 X	7,51	14,27	20,47	13,05	15,73	24,62	16,11	110,2	120,3	123,4
XI	7,17	14,06	20,49	13,03	15,57	24,50	15,97	110,7	119,6	122,6
XII	6,92	14,04	20,44	12,99	15,51	24,51	15,72	110,5	119,9	121,0
2014 I	6,63	13,83	20,39	12,92	15,43	24,49	15,90	111,6	120,1	123,1
II	6,03	13,31	20,23	12,83	15,01	24,47	15,83	112,8	121,0	123,4
III	6,20	13,10	20,13	12,79	14,53	24,49	15,84	110,9	121,7	123,8
IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0
2015 I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1
V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6

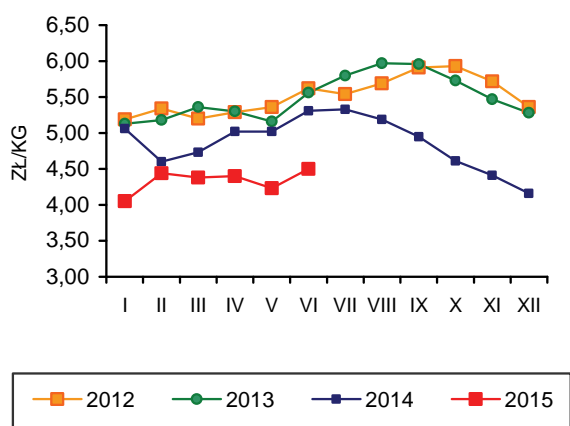
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

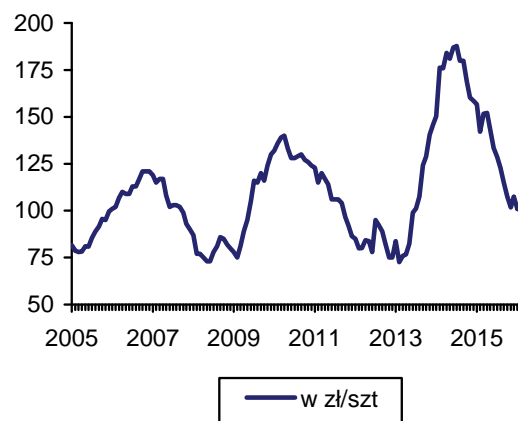
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2013 IV	170,86	171,89	171,43	154,39	100,6	100,3	111,3
V	165,45	164,74	163,53	150,93	99,6	100,7	109,1
VI	172,08	172,89	170,82	154,16	100,5	101,2	112,1
VII	181,09	179,81	177,84	159,75	99,3	101,1	112,6
VIII	190,07	187,97	189,82	165,69	98,9	99,0	113,4
IX	191,04	187,49	185,86	169,39	98,1	101,1	110,7
X	180,44	181,19	177,27	166,78	100,4	102,2	108,6
XI	171,55	169,44	168,18	162,94	98,8	100,7	104,0
XII	170,13	168,41	170,18	158,40	99,0	99,0	106,3
2014 I	159,74	159,53	159,78	151,40	99,9	99,8	105,4
II	155,14	149,20	155,26	147,95	96,5	96,1	100,8
III	154,14	149,30	156,28	143,22	97,2	95,5	104,2
IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6
X	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5
XII	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1
2015 I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6
V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

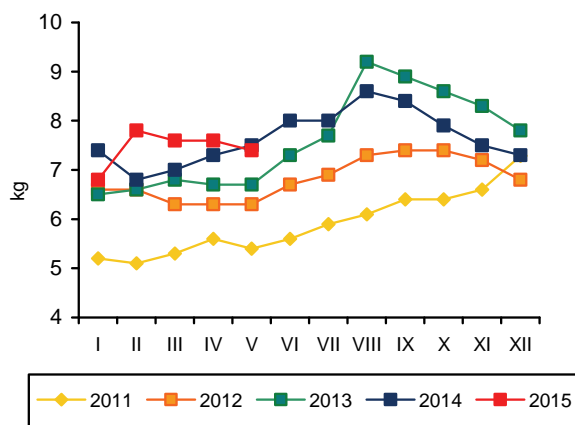
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce



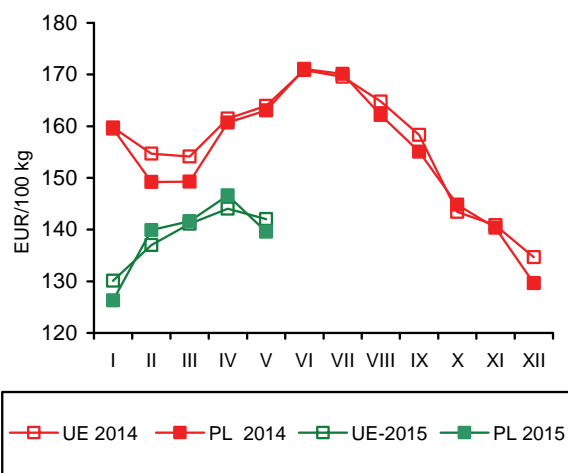
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce



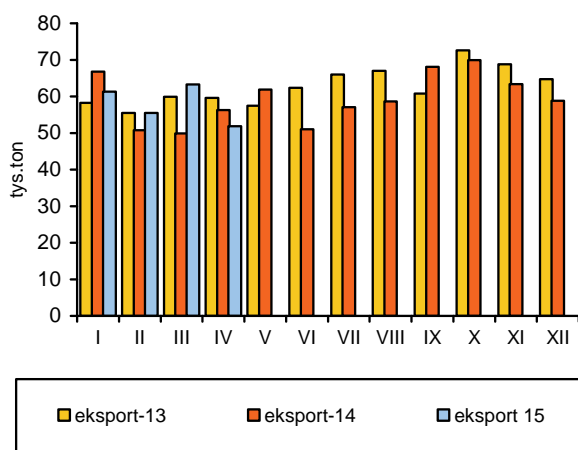
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce



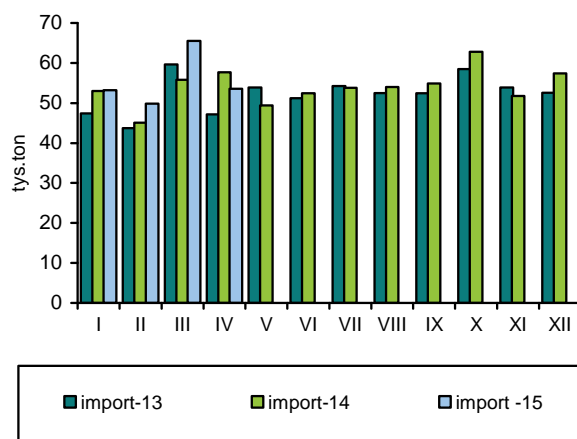
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)



Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych



Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych



Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w maju 2015 r. ok. 182 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 6,4% więcej niż przed miesiącem i o 11,7% więcej niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w pierwszych pięciu miesiącach br. o ok. 67 tys. ton, tj. o 8,4% w porównaniu z tym samym okresem przed rokiem.

W okresie od stycznia do kwietnia 2015 r. sprzedano za granicę o 17,2%, tj. o 37,8 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 30% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w dużych zakładach. Import mięsa drobiowego obniżył się o 9%, tj. o 1,1 tys. ton. W kwietniu 2015 r. sprzedaż zagraniczna zwiększyła się o 11% w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, natomiast import był mniejszy o 3,6%. Sprzedaż zagraniczna była nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji żywca drobiowego.

Pełnoporcjowe mieszanki pasz przemysłowych dla kurcząt potaniały w maju 2015 r. o 1% w relacji miesiąca do miesiąca, a dla indyków o 1,4%. W relacji do maja 2014 r. ich ceny były niższe odpowiednio o 5,2% i 7%. Relacja cen żywiec/pasza wyniosła na rynku kurcząt 2,72 wobec 2,69 przed rokiem, a na rynku indyków 4,45 wobec 4,06. Opłacalność produkcji zarówno kurcząt rzeźnych, jak i indyków poprawiła się, mimo spadku cen skupu drobiu rzeźnego.

Średnia cena skupu kurcząt wzrosła w czerwcu 2015 r. do 3,62 zł/kg i była o 2,5% wyższa niż w maju, ale o ok. 7% niższa niż dwanaście miesięcy wcześniej. Za indyki rzeźne płacono w czerwcu br. 5,99 zł/kg, tj.

o 0,3% więcej niż przed miesiącem, ale o 0,4% mniej niż przed rokiem. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki kurcząt były o 0,3% niższe, a indyków o 1,2% wyższe niż w roku poprzednim. Cena detaliczna kurczęcia patroszonego była w maju br. o 3% niższa niż przed miesiącem i o 7,7% niższa w porównaniu z majem poprzedniego roku.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nie zmieniły się. W maju 2015 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 42,6% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o 42,2%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 3,5 %, podczas gdy cena polska o 3,7%. Spadek cen sprzedaży drobiu notowano we wszystkich obserwowanych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Ich dynamika była najsilniejsza w Hiszpanii (- 13,5%), w Holandii (-6,8%) i na Węgrzech (- 5,2%), a najniższa w Czechach (-1,1%) i w Niemczech (- 2,2%).

W czwartym kwartale 2014 r. konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była o 1,9% większa niż przed rokiem, a wędlin drobiowych o 5,6% większa. W 2014 r. miesięczne bezpośrednie spożycie mięsa drobiowego wzrosło tylko o 1,3% mimo spadku cen detalicznych o 2,8%, a konsumpcja wędlin drobiowych nie zmieniła się.



**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
I	111,0	133,0	146,0	162,0	174,0
II	101,0	122,0	131,0	142,0	159,0
III	110,0	136,0	148,0	157,0	174,0
IV	116,0	126,0	157,0	169,0	171,0
V	116,0	137,0	151,0	163,0	182,0
VI	118,0	137,0	144,0	145,0	
VII	112,0	132,0	157,0	169,0	
VIII	114,0	139,0	151,0	154,0	
IX	116,0	134,0	150,0	171,0	
X	128,0	156,0	175,0	179,0	
XI	127,0	142,0	162,0	163,0	
XII	127,0	133,0	155,0	156,0	
RAZEM	1396,0	1627,0	1827,0	1930,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015
I	3608	2609	54126	62384
II	2666	2869	51192	61406
III	3056	2871	56110	68992
IV	2788	2687	58158	64601
V	3378		61662	
VI	2969		55591	
VII	3087		59640	
VIII	3102		52602	
IX	3406		63526	
X	3739		73800	
XI	2910		65489	
XII	2684		57037	
RAZEM	37393		708933	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	1357	1304	3,49	3,39	6,41	6,55	7,20	6,90
II	1351	1321	3,72	3,45	6,48	6,51	7,31	6,91
III	1373	1322	3,70	3,56	6,73	6,67	7,47	6,95
IV	1379	1311	3,64	3,40	6,77	6,57	7,32	6,96
V	1370	1299	3,69	3,53	6,72	6,53	7,31	6,75
VI	1377		3,89	3,62	6,79	6,77	7,63	
VII	1365		3,93		6,72		7,66	
VIII	1335		3,91		6,85		7,75	
IX	1314		3,72		6,39		7,39	
X	1279		3,57		6,76		7,15	
XI	1280		3,47		6,60		6,91	
XII	1276		3,49		6,67		6,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1630	1433	1377	5,57	5,78	6,02	8,39	8,84	8,85
II	1621	1434	1395	5,72	5,71	6,02	8,77	8,51	8,74
III	1630	1451	1393	5,69	5,68	5,97	9,42	8,60	9,68
IV	1622	1442	1361	5,71	5,72	5,99	8,46	9,57	8,75
V	1588	1443	1342	5,71	5,86	5,97	8,49	8,70	8,86
VI	1565	1448		5,99	6,01	5,99	9,20	8,83	8,94
VII	1569	1451		6,17	5,94		8,75	8,78	
VIII	1549	1410		6,22	6,00		8,68	8,89	
IX	1497	1416		6,24	6,04		9,17	8,83	
X	1437	1336		6,38	6,03		9,18	8,80	
XI	1423	1319		6,13	6,10		9,20	9,26	
XII	1410	1329		6,09	6,06		9,47	9,56	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

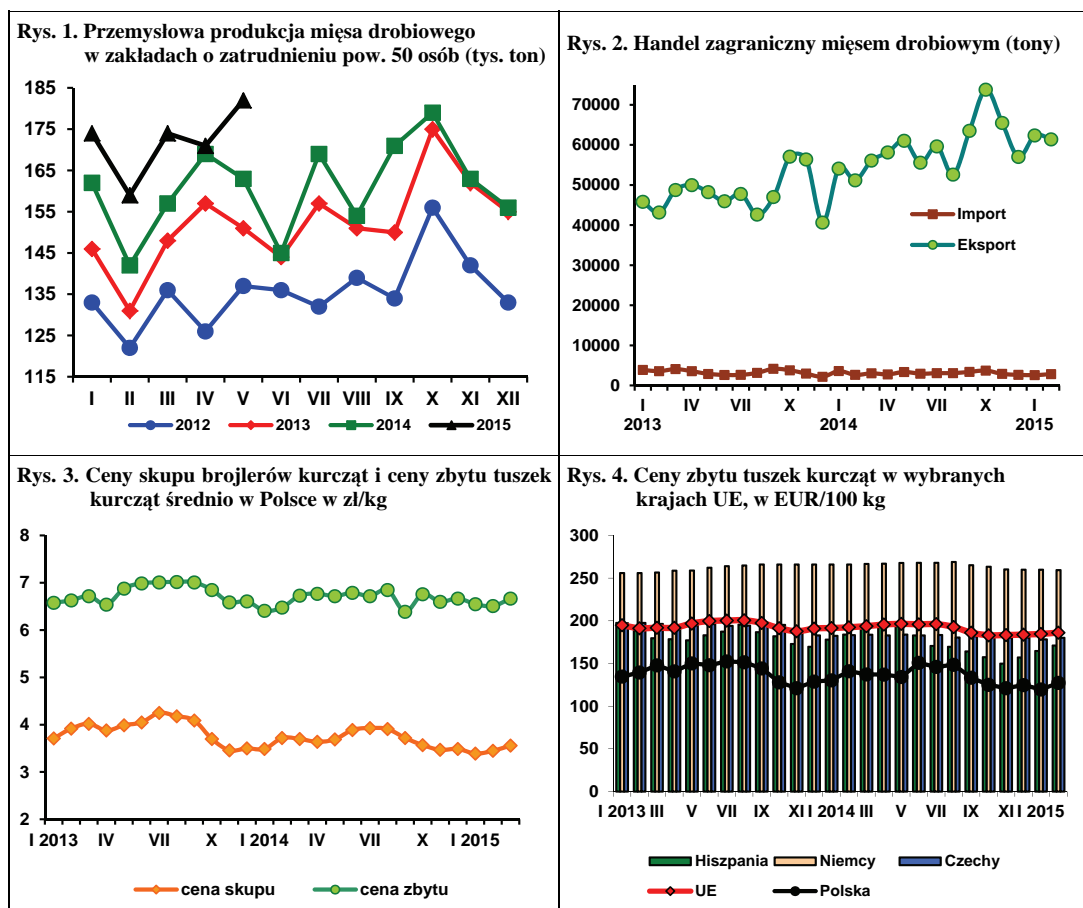
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2013 I	134,71	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,12	194,75
II	139,52	256,00	197,50	166,80	230,00	200,00	189,95	192,14
III	147,95	256,68	196,40	164,41	230,00	200,00	179,57	193,23
IV	140,82	258,77	194,80	165,09	230,00	202,60	178,55	194,22
V	150,27	259,00	194,97	168,14	230,81	201,81	177,12	197,31
VI	148,12	262,27	196,24	168,30	235,00	204,40	183,08	200,10
VII	152,47	264,00	194,04	168,91	235,00	203,00	187,40	200,38
VIII	151,56	264,87	194,40	166,97	235,00	203,00	195,55	200,86
IX	144,27	265,97	194,63	168,49	235,00	203,00	186,78	197,62
X	128,01	266,00	195,25	169,45	233,26	201,48	182,01	191,62
XI	121,20	266,00	187,02	166,61	225,00	197,60	172,82	187,84
XII	130,40	266,00	182,96	166,12	225,00	198,71	169,58	189,83
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	1,50	1,53	1,49	0,21	0,20	0,20
II	1,48	1,44	1,51	0,20	0,19	0,18
III	1,50	1,45	1,47	0,20	0,19	0,19
IV	1,60	1,60	1,63	0,20	0,18	0,19

Źródło: Dane GUS.



Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W czerwcu 2015 r. przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych sprzedawanych przez zakłady pakujące wyniosła 34,63 zł/100 sztuk i była o 7,7% wyższa niż przed miesiącem i o 12,4% wyższa od poziomu ubiegłorocznego. W relacji rok do roku jaja największe, klasy XL podrożały o 1,2%, duże, klasy L o 16,8%, średnie, klasy M o 12,2%, a małe, klasy S o 27,7%. W porównaniu z majem największy wzrost cen miał miejsce na rynku jaj klasy L – o 13% i klasy M – o 12%. Jaja klasy S podrożały o 3,8%, a klasy XL o 2,9%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z całego pierwszego półrocza br. była o 10% wyższa niż w analogicznym okresie 2014 r.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przetwórstwa wzrosły w czerwcu br. do 3764 zł/tonę, tj. o 35% w relacji do poprzedniego miesiąca i o 17% w relacji do poprzedniego roku. Tym samym przerwana została spadkowa tendencja cen skupu jaj przerobowych obserwowana od stycznia do maja br.

Przeciętna opłacalność produkcji jaj konsumpcyjnych poprawiła się w maju 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Średnie ceny

jaj uzyskiwane przez producentów wzrosły o 3,8%, a ceny mieszanek pasz przemysłowych dla kur niosek były niższe o 5,5%. Relacja cen jaj do cen paszy była więc korzystniejsza niż przed rokiem.

W maju 2015 r. średnia cena jaj spożywczych w handlu detalicznym nie uległa zmianie. Przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj z pierwszych pięciu miesięcy br. była natomiast o 2,3% niższa niż rok wcześniej, ale o ok. 14% przewyższała poziom z 2011 r. Geny detaliczne jaj konsumpcyjnych są od dłuższego czasu stabilne i wynoszą około 0,51 zł/sztuka. Jest to w znacznym stopniu następstwem spadkowej tendencji spożycia bezpośredniego.

Średnie miesięczne ceny sprzedaży jaj klasy L i M w Unii Europejskiej w maju 2015 r. były o 10% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Dwanaście miesięcy wcześniej ceny unijne o 1,1% przewyższały ceny polskie. W maju w Unii Europejskiej za 100 kg jaj konsumpcyjnych trzeba było zapłacić o 13,29 euro mniej niż w Polsce, podczas gdy przed rokiem o 1,33 euro więcej. W Polsce ceny jaj wyrażone w euro wzrosły w tym czasie o 8,4%, podczas gdy w Unii Europejskiej

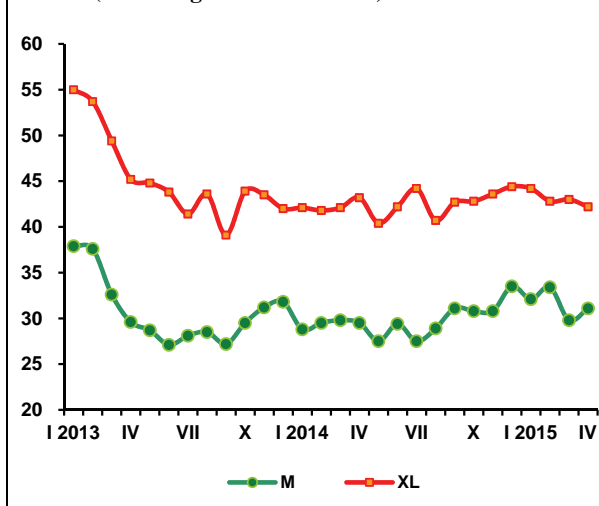
obniżyły się o 3,5%. W Niemczech i w Czechach jaja potaniały w maju, w relacji rok do roku o odpowiednio 3,9% i 5,4%, natomiast w Holandii podrożały o 6,3%, a we Francji o 2%.

W okresie od stycznia do kwietnia 2015 r. sprzedano za granicę o 12% mniej jaj w skorupkach i o 15% mniej przetworów z jaj niż przed rokiem. Było to następstwem dużej podaży jaj w Unii Europejskiej oraz niskiej konkurencyjności cenowej polskiej oferty. Import jaj spożywczych

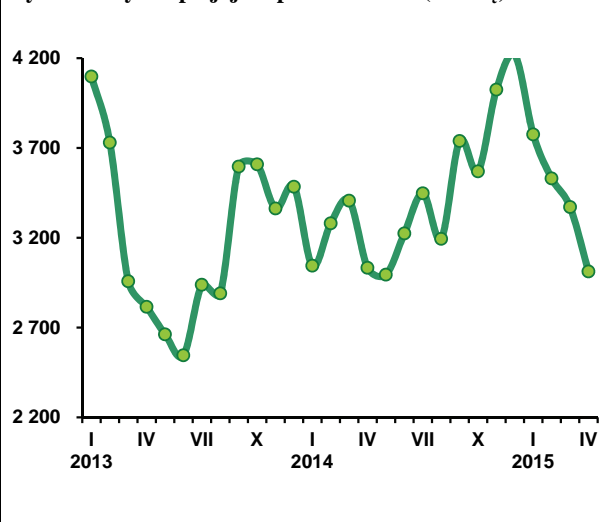
zmniejszył się w tym czasie o 12%, a przetworów z jaj o 8%.

Bardzo wysokie ceny detaliczne jaj w latach 2012 i 2013 znalazły odzwierciedlenie w spadku ich konsumpcji bezpośredniej. W czwartym kwartale 2014 r. była ona o 1,7% mniejsza niż w roku poprzednim. Przeciętne miesięczne spożycie jaj na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych obniżyło się w całym 2014 r. o 1,1% w porównaniu do 2013 r. i o ok. 4% w porównaniu z rokiem 2011.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)



Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tone)



Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	2339	1892	23037	15589	522	416	1739	1497
II	1491	1253	21046	16446	333	421	1444	1004
III	1759	1827	20211	18858	367	473	1485	1176
IV	1437	1195	15385	18936	337	431	1646	1694
V	2045		17121		337		1840	
VI	1619		16214		377		1516	
VII	1771		15525		417		1368	
VIII	2350		14122		377		1407	
IX	3065		15747		479		1672	
X	1912		17744		589		1831	
XI	1791		16188		414		1650	
XII	2176		15019		682		1336	
RAZEM	23755		207359		5231		18934	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
I	42,10	44,20	30,80	36,20	28,80	32,10	21,30	28,90
II	41,80	42,80	32,90	35,80	29,50	33,40	20,80	27,20
III	42,10	43,00	29,90	33,60	29,80	29,80	21,00	27,00
IV	43,20	42,20	32,70	34,10	29,50	31,10	23,00	28,10
V	40,40	41,90	30,80	33,20	27,50	29,50	21,00	24,00
VI	42,20	43,10	32,10	37,50	29,40	33,00	19,50	24,90
VII	44,20		33,40		27,50		22,20	
VIII	40,70		32,70		28,90		24,90	
IX	42,70		34,40		31,10		28,60	
X	42,80		35,00		30,80		24,20	
XI	43,60		35,90		30,80		24,00	
XII	44,40		36,50		33,50		28,40	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2013 I	157,59	133,13	152,21	131,06	120,71	152,91
II	152,26	131,18	159,16	114,30	114,67	147,03
III	145,90	123,40	149,87	100,31	98,71	137,22
IV	128,06	107,11	113,92	92,49	82,43	123,86
V	123,59	92,35	93,69	86,69	82,16	117,30
VI	115,11	94,70	96,25	87,22	86,53	116,55
VII	116,98	91,42	90,81	88,47	87,65	117,44
VIII	113,78	90,04	91,71	89,65	85,10	117,02
IX	117,93	92,72	103,42	104,45	94,10	124,49
X	123,96	103,24	107,53	104,90	102,90	129,26
XI	126,95	100,81	112,26	113,48	105,27	133,14
XII	128,99	103,06	116,82	112,17	102,55	133,59
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,62

Źródło: Dane MRiRW.

Wzrostowa tendencja cen owiec i jagniąt występująca na początku roku przekształciła się w tendencję spadkową. W I kwartale 2015 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 636,3 EUR/100 kg, a owiec ciężkich 548,6 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż rok wcześniej odpowiednio o 17% i 10%. W II kwartale przeciętna cena jagniąt wyniosła 587,5 EUR/100 kg i była wyższa niż rok wcześniej już tylko o 0,5%, w tym w maju niższa o 1%, a w czerwcu o 2%. Cena owiec ciężkich w II kwartale wyniosła 544,9 EUR/100 kg i była o 4% niższa od ubiegłorocznej, w tym w maju o 6%, a w czerwcu o 9%.

Ceny polskich owiec ciężkich zachowywały się odwrotnie w stosunku do cen unijnych. W I kwartale 2015 r. ich cena wyniosła 371,6 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale cena ta osiągnęła 407,2 EUR/100 kg i była o prawie 6% wyższa od ceny sprzed roku, w tym w maju o 7%, a w czerwcu o 2%. Niższa czerwcową niż majowa stopa wzrostu może jednak zapowiadać przekształcenie wzrostowej tendencji z II kwartału w ponowną tendencję spadkową.

W maju Komisja Europejska uaktualniła prognozę cen na 2015 rok. Komisja przewiduje, że przeciętna cena jagniąt o wadze mniejszej niż 13 kg może wynieść 589,08 EUR/100 kg wagi poubojowej. Cena ta byłaby zbliżona do ceny ubiegłorocznej. Przeciętna cena owiec o wadze większej niż 13 kg wyniosłaby 515,36 EUR/100 kg i też byłaby zbliżona do ceny sprzed roku. Jest więc oczywistym, że w następnych miesiącach roku ceny będą nadal oscylować wokół poziomów ubiegłorocznych. Z dużym

prawdopodobieństwem trzeci kwartał wykaże jednak tendencję spadkową i dopiero pod koniec roku, gdy ceny owiec i jagniąt sezonowo rosną może nastąpić ich wzrost także w skali roku.

Ceny polskich owiec ciężkich będą pozostawały pod wpływem cen unijnych, choć mogą jak dotychczas realizować własną ścieżkę rozwojową, co jednak wydaje się znacznie mniej prawdopodobne. Gdyby w rzeczywistości spadek cen w UE-28 postępował nadal, a także miał miejsce spadek cen polskich owiec ciężkich wyrażonych w euro, to bardzo prawdopodobna byłaby obniżka cen wyrażonych w złotych, z tym że ewentualna deprecjacja będzie ten spadek łagodzić, a aprecjacja pogłębiać go.



**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	Zmiana w % 2014/2013
I półrocze	770	767	750	98
II półrocze	690	761	740	97
Rok	1 460	1 528	1 490	98

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2013	91,4	76,5	72,0	211,0	93,6	115,1	110,3	69,3	73,7	113,2	126,5	93,3	1246
2014	46,2	89,7	163,1	86,4	x	x	x	x	x	x	x	x	1100^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	50,5	117,3	226,5	40,9	x	x	x	x	x	x	x	x	88,3
Import 2013	85,4	50,2	48,5	58,2	85,0	113,3	116,8	62,4	82,2	96,3	64,5	74,5	937
2014	98,0	48,7	86,1	59,5	x	x	x	x	x	x	x	x	950^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	114,8	97,0	177,5	102,2	x	x	x	x	x	x	x	x	101,4

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2013/2014	6,14	6,69	6,56	6,40	6,71	5,95	6,65	8,23	6,40	6,50	4,62	8,16
2014/2015	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79	6,36	6,80	8,59	6,67
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,4	95,1	91,8	103,4	100,9	93,9	85,3	106,8	99,4	104,6	185,9	81,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2014	8,6	18,2	2,05	4,36
V	8,4	17,9	2,01	4,28
VI	8,1	17,2	1,96	4,17
VII	8,1	17,3	1,96	4,17
VIII	7,9	16,8	1,88	4,00
IX	7,8	16,6	1,86	3,96
X	7,8	16,6	1,86	3,96
XI	7,7	16,3	1,82	3,86
XII	8,8	18,7	2,09	4,43
I 2015	8,4	17,9	1,97	4,18
II	8,5	18,0	2,02	4,30
III	8,8	18,8	2,14	4,55
IV	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2013/2014	51,97	51,54	51,60	51,49	51,44	51,60	51,50	53,04	52,83	52,11	52,08	52,89
2014/2015	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32	51,72	51,82	52,61
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,5	100,1	101,6	103,8	102,8	103,5	103,6	98,8	99,0	99,3	99,5	99,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-28												
2013/14	609,6	634,7	648,7	630,0	581,5	586,8	552,3	537,3	534,7	588,6	581,1	582,5
2014/15	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8	619,4	617,1	576,7	568,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,3	92,8	92,9	99,7	108,8	112,6	118,9	117,8	115,8	104,8	99,2	97,6
Włochy												
2013/2014	589,5	636,5	687,3	707,2	671,3	698,4	572,5	546,6	544,9	657,2	597,8	600,5
2014/2015	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	627,5	621,6	570,9	584,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,6	99,8	99,4	96,5	98,9	99,4	104,2	99,9	115,2	94,6	95,5	97,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
UE-28												
2013/2014	517,0	496,3	482,7	476,1	483,6	485,9	488,0	490,3	516,0	560,0	578,0	571,9
2014/2015	508,7	482,1	469,5	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4	572,1	542,2	520,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,4	97,1	97,3	99,0	102,4	106,5	108,9	110,5	110,9	102,2	93,8	91,0
Wielka Brytania												
2013/2014	528,7	483,9	461,6	458,3	474,3	471,9	480,6	499,9	543,8	582,9	607,8	617,9
2014/2015	514,1	471,0	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4	592,2	556,3	550,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,2	97,3	97,5	97,9	102,2	111,1	113,3	113,0	111,9	101,6	91,5	89,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2013/2014 NZD/szt. 15 kg	65,35	66,41	65,31	72,20	76,48	69,35	64,92	65,91	64,95	68,12	58,86	76,22
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37	59,67	53,12	69,49
miesiąc roku poprzedniego = 100	119,9	117,8	117,8	113,4	107,7	104,0	98,5	104,7	92,9	87,6	90,2	91,2

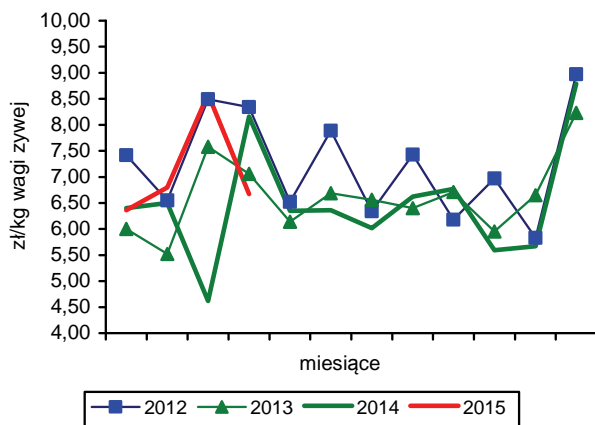
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

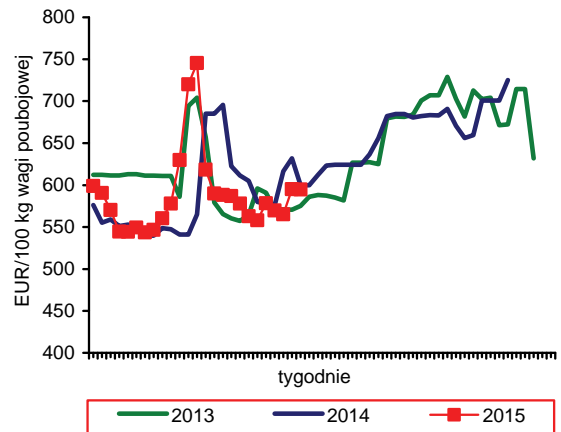
Wyszczególnienie	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
2013/2014 AUD/100 kg cwe	497	453	439	398	407	423	423	504	556	572	570	585
2014/2015 AUD/100 kg cwe	551	479	495	438	463	521	550	547	519	541	575	586
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,9	105,7	112,7	110,1	113,8	123,2	130,0	108,5	93,3	94,6	100,9	100,2

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

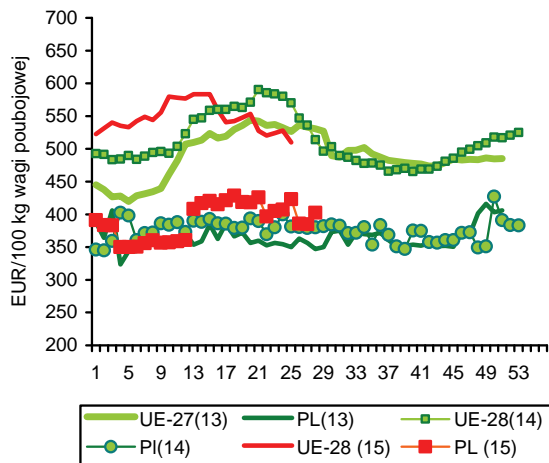
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg



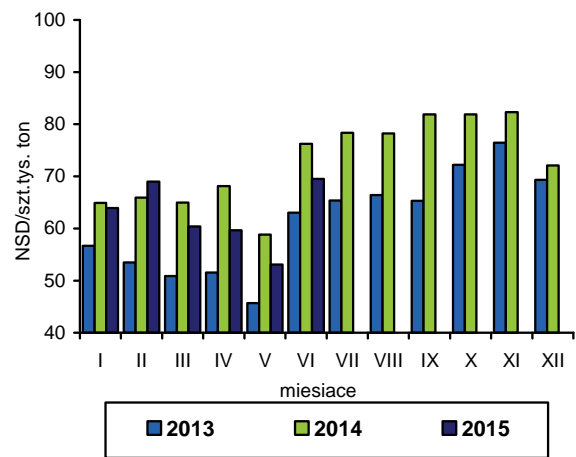
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech



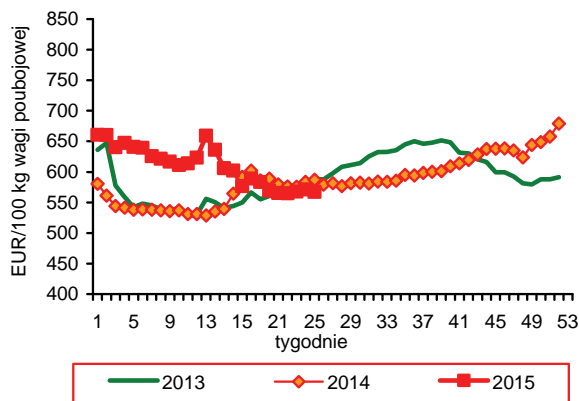
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce



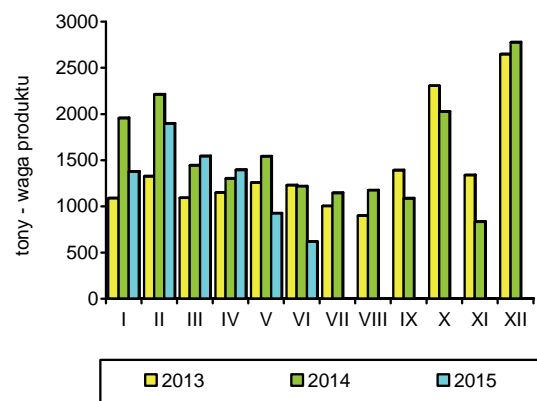
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii



Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28



Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii



Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W maju 2015 r. połowy ryb na Bałtyku były większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 36,0% i wyniosły 14,5 tys. ton. Wzrost ten dotyczył wszystkich ważniejszych gatunków ryb za wyjątkiem storni, których wyładunki zmniejszyły się o ponad 50%. Łącznie w okresie styczeń-maj br. połowy wyniosły 79,6 tys. ton, tj. o 8,5% więcej niż w przed rokiem. Największy wzrost odnotowano w wyładunkach śledzi (o 38,4% do 13,8 tys. ton), dorszy (o 31,3% do 7,0 tys. ton) oraz ryb pozostałych (o 43,9% do 1,9 tys. ton). Zwiększyły się także połowy szprotów, ale tylko o 5,9% do 51,3 tys. ton. Skala spadku połowów storni w okresie pięciu miesięcy była mniejsza niż w maju, ale i tak przekraczała 30% (do 5,6 tys. ton). Wynik ten jest jednak porównywalny z połowami osiąganymi przez rybaków w latach 2012-2013. Wykorzystanie kwot połowowych na koniec maja br. wyniosło dla szprotów 81,8%, dorszy – 45,4%, śledzi – 36,1% i łososi – 29,7% i było poza śledziami wyższe niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła w okresie styczeń-kwiecień 2015 r. 142,0 tys. ton i była o 3,3% większa niż rok wcześniej. W porównaniu z wcześniejszymi meldunkami zrewidowano dane dotyczące produkcji całych mrożonych ryb morskich. Wg najnowszych danych ograniczenie produkcji wyniosło 13,9% (do 19,4 tys. ton). Znaczny spadek produkcji ryb wędzonych pozostałych (o 12,2% do 6,9 tys. ton), został zrekompensowany zwiększoną produkcją wędzonych łososi, która wyniosła blisko 17,8 tys. ton (wzrost o 5,5%). Wyraźnie zwiększyła się w porównaniu z okresem styczeń-kwiecień 2014 r. produkcja wyrobów wysokoprzetworzonych i wyniosła łącznie 73,3 tys. ton (wzrost o 6,6%). Największy wzrost wystąpił w pogłębionym przetwórstwie makreli (o 14,7% do 3,7 tys. ton), prawdopodobnie pod wpływem znacznego spadku cen zakupu surowców w imporcie. Produkcja przetworów i konserw ze śledzi, najczęściej wykorzystywanego gatunku w krajowym przetwórstwie, zwiększyła się o 4,7% do 34,7 tys. ton. Spośród grup produktów o mniejszym stopniu przetworzenia od początku roku dynamicznie rośnie produkcja świeżych i chłodzonych fileatów z ryb morskich (blisko 2,3-krotnie do 7,7 tys. ton). Wpływ ma na to prawdopodobnie rosnąca oferta tego asortymentu w sklepach dyskontowych (głównie łososi i dorszy). Na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie utrzymała się produkcja mrożonych fileatów z ryb morskich (9,4 tys. ton).

W okresie styczeń-kwiecień kontynuowany był wzrost eksportu podstawowych grup produktów: fileatów ryb-

nych, ryb wędzonych oraz przetworów i konserw (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu, głównie ryb świeżych i mrożonych). Łącznie ich wywóz wyniósł w analizowanym okresie 84,3 tys. ton (w wadze produktu) o wartości 1,97 mld zł, tj. odpowiednio 4,5 i 3,9% więcej niż rok wcześniej. Niższa dynamika wzrostu wartości eksportu tych grup wynikała, głównie ze spadku cen transakcyjnych przetworów ze śledzi i wędzonych łososi. Spadek tych cen w znacznej mierze został jednak zrekompensowany wyższymi cenami uzyskiwanymi w eksporcie fileatowanych dorszy. Spośród 10 największych odbiorców polskich ryb i przetworów rybnych spadek wartości handlu wystąpił tylko w przypadku W. Brytanii (o 15,8%) i Czech (o 18,1%), a blisko 58% obrotów realizowano na rynku niemieckim (1,21 mld zł, wzrost o 4,7%). Import ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-kwiecień 2015 r., podobnie jak przed rokiem 174,0 tys. ton o wartości 2,19 mld zł. Niższe niż przed rokiem ceny łososi wpłynęły na rekordowy import ryb świeżych (wzrost o 13,9% do 48,5 tys. ton, w tym łososi o 9,3% do 39,3 tys. ton). Wyraźnie mniejsze jest natomiast zapotrzebowanie na ryby mrożone (spadek o 14,1% do 38,3 tys. ton). Na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie utrzymuje się przywóz fileatów rybnych oraz przetworów i konserw. Filety rybne są jednak w 2015 r. grupą produktów o znacznym przyroście wartości importu, a do najbardziej drożących gatunków należą mintaje, dorsze, czarniaki, pangi i morszczuki.

W maju 2015 r. ceny detaliczne ryb i owoców morza obniżyły się średnio w porównaniu z kwietniem br. o 0,1%. Spadek cen odnotowano w przypadku wszystkich grup produktów, z wyjątkiem ryb mrożonych, które podrożały o 0,4%. Średnio w okresie styczeń-maj br. ryby i owoce morza były tańsze niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 0,9%. Staniały głównie ryby świeże i chłodzone (o 2,7%), ryby i owoce morza suszone, wędzone lub solone (o 2,1%) oraz przetwory i konserwy (o 1,8%). Wzrost cen wystąpił natomiast w asortymencie ryb mrożonych (o 3,3%) oraz mrożonych owoców morza (o 2,2%).



**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośność bałtycki
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2014 IV	13 754	2 477	1 228	1 091	576	19 126	3 083	161
V	7 110	1 721	1 140	434	302	10 707	2 271	180
VI	2 123	2 636	972	545	862	7 138	130	1
VII	341	999	193	720	1 743	3 996	632	7
VIII	102	1 343	127	595	1 787	3 954	4 019	4
IX	663	3 907	918	548	646	6 682	1 979	5
X	1 688	4 875	1 341	820	387	9 111	2 810	61
XI	2 996	3 216	1 641	565	193	8 611	3 938	176
XII	2 232	1 188	1 362	505	120	5 407	1 509	1 292
2015 ^{a,b} I	3 656	1 394	1 579	1 090	101	7 820	1 453	235
II	7 958	2 420	1 204	2 183	83	13 848	3 440	490
III	15 588	5 026	1 370	1 875	183	24 042	4 877	452
IV	14 539	2 508	1 421	249	634	19 351	5 770	403
V	9 540	2 455	1 438	206	919	14 558	3 646	213
Wskaźnik zmian (%)								
<u>V 2015</u> <u>V 2014</u>	134,2	142,6	126,1	47,5	304,3	136,0	160,5	118,3
<u>I-V 2015</u> <u>I-V 2014</u>	105,9	138,4	131,3	67,2	143,9	108,5	120,6	114,8

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 29.06.2015 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2011 I-XII	8 384	36 228	82 449	182 415	97 385	12 191	11 110	309 476
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2014 IV	964	9 628	8 089	16 096	7 871	1 161	754	34 777
V	816	5 594	5 760	14 646	6 065	934	926	26 816
VI	511	4 072	5 171	13 529	5 950	660	874	23 283
VII	262	3 081	5 909	13 028	6 465	604	821	22 280
VIII	192	3 395	6 156	14 322	6 474	761	918	24 065
IX	333	5 121	6 882	18 038	8 420	997	960	30 374
X	910	7 199	8 281	19 313	9 721	1 039	1 092	35 703
XI	1 648	6 885	9 762	19 968	10 508	971	884	38 230
XII	974	4 821	12 459	18 196	10 350	956	664	36 450
2015 I	1 658	8 641	5 984	17 573	8 525	1 060	825	33 859
II	1 622	8 501	7 175	18 494	9 059	1 288	893	35 792
III	2 443	10 810	9 089	20 807	9 979	1 523	1 175	43 149
IV	2 001	4 527	6 259	16 399	7 186	1 286	852	29 186
Wskaźnik zmian (%)								
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	207,6	47,0	77,4	101,9	91,3	110,8	113,0	83,9
<u>I-IV 2015</u> <u>I-IV 2014</u>	229,5	89,6	98,0	106,6	104,7	101,6	114,7	103,3

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 ^b I-XII	366,3	118,6	65,2	52,9	69,7	519,7	184,6	96,5	47,0	151,6
2014 ^b IV	32,5	9,9	5,8	4,8	4,0	41,2	12,6	8,0	3,1	13,7
V	31,3	8,7	5,5	3,7	7,4	35,2	11,1	5,5	2,8	12,4
VI	30,0	8,6	4,9	3,5	7,7	32,7	10,3	4,5	2,8	11,8
VII	26,7	9,2	4,9	4,1	4,2	34,0	11,4	5,4	3,5	10,8
VIII	27,2	8,4	4,6	3,4	7,2	33,1	11,9	4,9	2,9	10,8
IX	26,8	10,3	5,1	4,0	2,9	46,7	16,8	8,1	4,4	14,2
X	33,1	10,4	7,1	5,1	5,2	54,2	20,6	11,4	4,5	14,0
XI	34,9	11,1	6,2	5,3	6,3	56,1	22,7	8,8	4,9	15,2
XII	33,7	10,7	4,4	6,8	7,9	53,6	21,5	9,4	4,6	14,0
2015 ^b I ^c	27,9	10,2	6,4	4,1	2,7	42,5	15,8	9,2	3,7	10,3
II ^c	28,7	10,5	5,7	4,1	3,0	42,6	14,3	9,0	4,1	11,9
III ^c	34,4	11,6	6,5	5,8	3,4	51,4	15,9	8,1	5,1	19,3
IV ^c	26,5	9,6	5,5	4,3	1,8	38,1	11,4	6,7	3,6	13,7
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	81,5	97,0	94,8	89,6	45,0	92,5	90,5	83,8	116,1	100,0
<u>I-IV 2015</u> <u>I-IV 2014</u>	95,4	101,9	107,1	108,3	52,2	100,4	98,5	86,2	100,6	114,0

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b	Norwegia	Tajlandia
						Chiny	Wietnam	Argentyna		
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 ^a I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,71	5,89	11,51	21,15	12,35
2014 ^a IV	5,99	5,41	6,23	6,05	5,88	7,06	6,11	11,08	23,50	11,55
V	5,41	4,91	6,00	6,38	5,67	7,69	5,82	10,88	21,69	12,47
VI	4,89	4,87	5,27	5,66	5,69	7,50	6,45	10,93	19,22	12,50
VII	5,17	4,89	5,30	5,62	5,58	7,27	5,88	11,14	19,87	11,34
VIII	5,12	4,89	5,18	5,62	5,77	7,18	5,75	11,89	18,16	12,01
IX	5,02	5,59	4,45	5,59	5,14	6,92	6,46	11,51	18,81	12,48
X	4,98	6,50	4,20	5,36	4,46	6,89	5,88	11,82	18,95	12,53
XI	6,50	6,37	4,16	4,54	4,63	5,88	5,93	12,18	20,45	11,35
XII	6,90	6,17	4,20	4,38	4,33	6,30	6,39	12,01	22,20	12,60
2015 ^a I	6,12	6,37	4,66	3,80	4,29	8,41	6,49	13,36	21,60	12,24
II	6,65	6,47	4,55	4,99	4,82	8,03	6,73	13,99	20,63	13,55
III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,91	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,87	5,09	8,90	8,13	14,33	19,19	12,55
Wskaźnik zmian (%)										
<u>IV 2015</u> <u>IV 2014</u>	104,2	114,8	67,1	80,5	86,6	126,1	133,1	129,3	81,7	108,7
<u>I-IV 2015</u> <u>I-IV 2014</u>	111,1	114,7	71,1	75,3	85,6	125,0	122,7	124,5	85,6	98,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,2	49,9	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 ^a I-XII	9,47	20,43	19,01	17,71	54,91	50,65	53,55	2,54	1,59
2014 ^a IV	9,94	20,29	19,23	17,07	54,84	49,79	47,33	2,31	1,56
V	9,40	25,04	19,94	15,74	54,28	50,88	56,08	2,55	1,51
VI	9,44	19,95	14,97	16,75	53,30	50,39	69,98	2,60	1,31
VII	9,14	18,05	19,27	16,60	53,30	48,96	74,59	2,54	1,34
VIII	9,52	20,83	20,35	20,77	53,70	49,11	67,49	2,40	1,34
IX	9,13	18,83	15,79	20,59	54,37	51,98	57,98	2,34	1,34
X	9,10	20,09	18,15	18,73	54,95	51,57	55,29	2,57	1,57
XI	8,92	20,84	19,22	19,17	56,72	53,96	58,12	2,64	1,70
XII	9,32	22,84	18,75	20,49	56,81	53,24	53,95	2,62	1,73
2015 ^a I	8,81	24,03	21,38	21,46	53,78	51,49	53,09	3,05	0,90
II	8,33	27,03	20,19	22,86	52,06	51,06	50,93	2,75	0,94
III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,53	51,69	-	0,96
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	50,18	49,36	54,59	2,74	0,88
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IV 2015</u> IV 2014	89,4	120,5	100,2	122,6	91,5	99,1	115,3	118,6	56,4
<u>I-IV 2015</u> I-IV 2014	87,2	120,6	101,8	134,4	94,8	103,1	116,6	100,4	57,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	-	7,56	75%	9,18	75%
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2014 IV	10,48	-	13,06	59%	14,65	67%	9,85	-	9,69	76%	10,20	67%
V	10,63	-	12,62	57%	14,68	68%	9,84	-	9,83	77%	10,49	69%
VI	10,83	-	12,68	58%	14,19	65%	10,26	-	9,70	76%	10,43	69%
VII	10,77	-	12,62	57%	14,14	65%	10,19	-	9,68	76%	10,39	68%
VIII	10,80	-	12,56	57%	14,16	65%	10,18	-	9,72	76%	10,35	68%
IX	10,97	-	12,73	57%	14,16	65%	10,21	-	9,64	75%	10,26	68%
X	10,83	-	12,98	58%	14,16	65%	10,31	-	9,62	76%	10,22	67%
XI	9,29	-	12,78	58%	14,16	65%	10,44	-	9,81	78%	10,39	69%
XII	9,30	-	13,08	59%	14,16	65%	10,53	-	9,65	77%	10,83	72%
2015 I	10,03	-	13,66	61%	14,10	64%	10,67	-	9,80	78%	10,43	69%
II	10,63	-	13,69	61%	14,88	68%	11,05	-	9,95	80%	10,47	70%
III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>V 2015</u> V 2014	102,0	x	107,8	x	100,5	x	117,0	x	102,5	x	99,1	x
<u>I-V 2015</u> I-V 2014	101,4	x	106,8	x	100,3	x	113,1	x	101,6	x	98,3	x

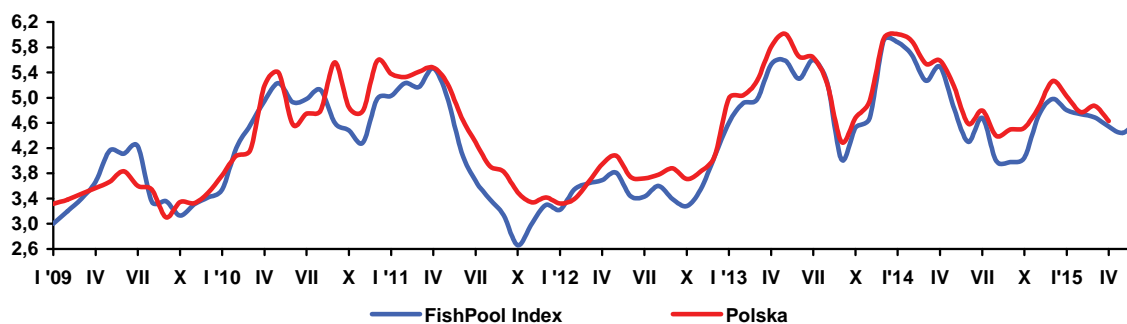
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

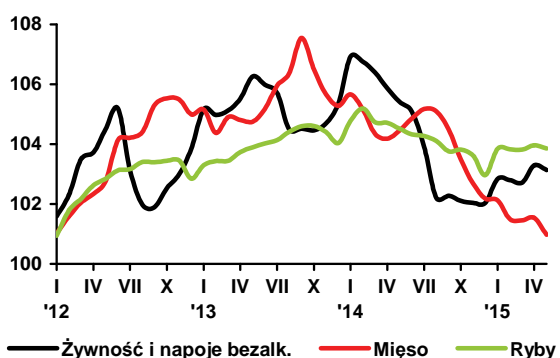
Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2013I-XII	21,83	13,20	26,65	75,66	31,94	16,54	20,95	27,50	33,41	16,05	14,60
2014I-XII	21,76	12,58	26,97	77,54	31,88	16,72	20,77	27,87	34,06	15,24	14,11
2014 IV	21,74	12,64	26,43	77,50	31,98	16,74	20,97	27,94	34,12	15,25	14,49
V	21,66	12,56	26,67	78,20	32,08	16,86	20,80	27,75	34,29	15,24	-
VI	21,66	12,50	26,85	78,00	31,87	16,87	20,62	27,69	34,18	15,21	-
VII	21,81	12,52	26,96	78,30	31,96	16,81	20,70	27,62	34,00	15,20	-
VIII	21,75	12,46	27,07	77,70	31,85	16,75	20,72	27,75	34,06	15,14	-
IX	21,74	12,42	27,40	76,90	31,57	16,62	20,77	27,94	33,88	15,16	-
X	21,76	12,49	27,57	76,60	31,71	16,66	20,90	27,75	33,94	15,16	14,43
XI	21,75	12,57	27,79	76,40	31,80	16,48	20,57	27,94	33,88	15,08	14,54
XII	21,76	12,54	28,17	76,60	31,79	16,24	20,27	27,81	33,82	14,99	12,87
2015 I	21,96	b.d.	28,76	78,00	31,91	16,22	20,60	27,87	33,71	15,02	13,55
II	21,79	b.d.	29,38	77,20	32,15	16,07	20,72	27,94	33,82	15,02	13,99
III	22,08	b.d.	29,98	76,30	32,26	15,84	20,45	28,00	33,88	14,89	14,26
IV	22,26	b.d.	30,26	76,90	32,35	15,99	20,27	28,06	33,82	14,94	14,24
V	22,41	b.d.	30,47	76,10	32,36	15,97	20,15	28,00	33,82	14,91	-
Wskaźnik zmian (%)											
$\frac{V\ 2015}{V\ 2014}$	103,5	x	114,2	97,3	100,9	94,7	96,9	100,9	98,6	97,8	X
$\frac{I-V\ 2015}{I-V\ 2014}$	101,5	x	112,9	98,6	100,6	95,1	97,5	99,9	98,8	97,2	98,4

Źródło: Dane GUS.

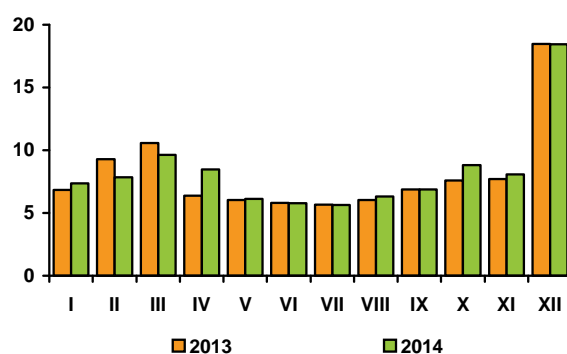
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)



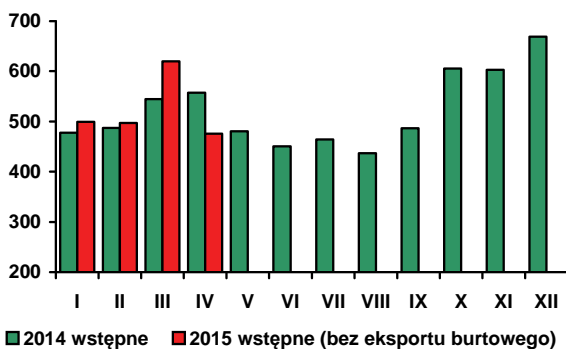
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)



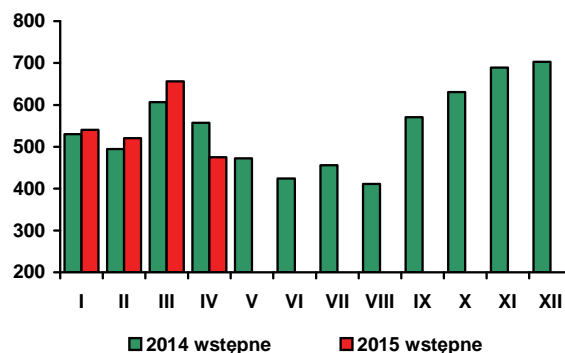
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)



Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)



Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)



Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 - dane GUS, rys. 7-8 - dane MF.

W maju 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 0,2% (po wzroście o 0,6% w kwietniu), w tym żywności o 0,1%, przy stabilizacji łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych. Najbardziej spadły ceny warzyw (o 2,8%), mięsa drobiowego (o 1,95%) oraz masła i mięsa wieprzowego (po 1,2%). Spośród warzyw potaniały głównie warzywa świeże (o 6,3%), w tym zwłaszcza ogórki (o 24,4%), pomidory (o 19%), sałata i kalafiorowate (po 10%), a podrożały m.in.: marchew (o 29%), cebula (o 10%), kapusta (o 9%) i buraki (o 5%). Tańsze niż przed miesiącem były jaja, sery dojrzewające i topione (po 1,1%), tłuszcze wieprzowe (o 0,9%) i sery twarogowe (o 0,8%). Zmniejszyły się także ceny mleka (o 0,5%), makaronów i olejów (o 0,3%) oraz nieznacznie ryb (o 0,1%). Spadły ceny napojów bezalkoholowych (o 0,2%), w tym głównie wód mineralnych (o 0,3%) oraz soków owocowych i pozostałych napojów (po 0,4%). Znacząco, bo o 7,2% wzrosły ceny owoców, głównie za sprawą dużej wyżki cen jabłek (o 27%) i cytrusów (o 8,4%), której towarzyszył spadek cen bananów (o 4,4%). Droższe niż w kwietniu były także: ryż (o 0,7%), czekolada (o 0,6%), cukier (o 0,2%) i pieczywo (o 0,1%).

W maju 2015 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 2,2% niższe niż w maju 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%. Obniżyły się ceny wszystkich podstawowych grup produktów spożywczych, z wyjątkiem jabłek, których ceny przewyższyły poziom sprzed roku o 1,8%. Najbardziej potaniał cukier (o 15,3%). Istotnie spadły ceny masła (o 9,9%), tłuszczów wieprzowych (o 8,1%), serów dojrzewających (o 6,9%), mięsa wieprzowego (o 6,4%) i drobiowego (o 5,5%). Mniej, niż rok wcześniej płacono w maju br. za oleje roślinne (o 4,7%), mleko spożywcze (o 3,7%) oraz margaryny i przeciętnie za warzywa (po 3,4%), o czym zadecydował przede wszystkim spadek cen ziemniaków o 44,6%, buraków o 26% i cebuli o 17,2%, przy wzroście cen większości warzyw pozostałych. Ceny ryżu obniżyły się o 2,9%, twarogów o 2,5%, makaronów o 1,4%, mięsa wołowego i przetworów mięsnych po 1,3%, a ryba o 0,6%. Nieznacznie potaniały dzemy, marmolady i miód (o 0,4%) oraz owoce (o 0,3%), w tym zwłaszcza pestkowe (o 23%), a także cytrusy i banany (o 1,25).

W okresie styczeń – maj 2015 r. średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 3,2% niższy niż w okresie styczeń – maj 2014 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,3%. Bardziej niż żywność potaniały towary i usługi związane z transportem (o 9,7%, w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 14,6%) oraz odzież i obuwie (o 5,1%). Nieznacznie obniżyły się ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz „innych towarów i usług” (po 0,3%). Ceny pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych wykazywały tendencję wzrostową. Najbardziej wzrósł przeciętny poziom cen towarów i usług związanych z łącznością (o 3,3%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,6%), a najmniej – nośników energii (o 0,4%).

Niska inflacja, pozytywne tendencje na rynku pracy i poprawa sytuacji dochodowej ludności podtrzymywały wzrost konsumpcji. W maju 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,1% większe niż przed rokiem, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się o 14,3%, a stopa rejestrowanego bezrobocia wyniosła 10,8% i była o 1,7 pkt. proc. mniejsza niż w maju 2014 r. W maju br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe w skali roku o 4,3%, a jego siła nabywcza zwiększyła się o 4,1%.

Z danych GUS wynika, że w maju br. **sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych,** w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 4% większa niż rok wcześniej, przy wzroście całkowitej sprzedaży o 4,7%. W okresie styczeń-maj br. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych była o 5,6% większa niż w analogicznym okresie ub. roku, podczas gdy sprzedaż ogółem zwiększyła się o 3,7%.

Żywność jest nadal tańsza niż przed rokiem, ale można zauważyć, że z miesiąca na miesiąc spadki jej cen są coraz mniejsze. W styczniu wyniosły 3,9%, w kwietniu 2,5%, a w maju 2,2% w stosunku do analogicznych miesięcy ub. roku. W miesiącach letnich br. sezonowy spadek cen żywności może być mniejszy niż w roku ubiegłym, głównie z uwagi na ograniczenie upraw warzyw i owoców przez producentów bezpośrednio dotkniętych restrykcjami eksportowymi. Można przypuszczać, że zanikające negatywne efekty rosyjskiego embarga doprowadzą do wyhamowania zniżek cen żywności w drugiej połowie br. Gwałtowne podrożenie żywności jest jednak mało realne, na co



**Krystyna
Świetlik**



**Paweł
Wyrzykowski**

wskazuje sytuacja na globalnych rynkach surowców rolniczych. Z nieznacznym wzrostem cen żywności należy się liczyć dopiero pod koniec roku.

Według metodologii Eurostat-u, w maju 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,2%, tj. w takim samym stopniu jak ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Podrożały owoce (o 4,7%) oraz oleje i tłuszcze (o 0,1%). Obniżyły się ceny warzyw (o 1,1%), mleka, serów i jaj (o 0,4%) oraz ryb i owoców morza (o 0,2%), przy stabilizacji cen mięsa oraz pieczywa i produktów zbożowych. Największy wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych odnotowano na Węgrzech, w Rumunii, Słowenii, Słowacji (po 1,1%) i na Łotwie (o 1,0%), a największy spadek w Grecji (o 1,3%), Bułgarii (o 0,8%) i na Malcie (o 0,5%).

W maju 2015 r., ceny żywności i napojów bezalkoholowych były w UE-28 przeciętnie o 0,5% wyższe niż w maju 2014 r., podczas gdy ogólny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych wzrósł o 0,3%. Najbardziej podrożały owoce (o 4,5%) i warzywa (o 4,3%). Ceny ryby i owoce morza wzrosły o 1,0%, olejów i tłuszczów oraz cukru i wyrobów cukierniczych po 0,4%, a pieczywa i produktów zbożowych o 0,1%. Tańsze niż przed rokiem były mleko, sery i jaja (o 2,1%) oraz artykuły mięsne (o 0,6%). Największy wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych zaobserwowano w Szwecji (o 2,8%), Portugalii (o 2,1%), Bułgarii (o 1,8%) oraz na Malcie i w Rumunii (po 1,7%). Obniżki cen odnotowano w 4 krajach – Irlandii (o 2,5%), Polsce (o 2,2%), Wielkiej Brytanii (o 1,8%) i Finlandii (o 1,3%).

Według FAO, w maju 2015 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności obniżyły się o 1,4%, osiągając najniższy poziom od września 2009 r. Najbardziej potaniały artykuły zbożowe (o 3,8%), co było wynikiem dużych zapasów i korzystnych perspektyw upraw zbóż. Spadek cen produktów mleczarskich (głównie mleka w proszku i masła) był efektem niesprzedanych zapasów w Nowej Zelandii, gromadzenia dostaw eksportowych w Europie (ze względu na szczyt sezonu) oraz utrzymującej się niepewności co do popytu importowego ze strony Chin. Potaniały także artykuły mięsne (o 1,0%). Wzrost cen olejów roślinnych (o 2,6%) spowodowany był głównie zwiększającymi cenami olejów: palmowego (ze względu na rosnące obawy dotyczące wpływu El Nino na produkcję w Azji Południowo-Wschodniej) oraz sojowego (wznowione zapotrzebowanie na import przez Chiny). Wzrost cen cukru o 2,0% był odzwierciedleniem opóźnienia rozpoczęcia sezonu w Brazylii. W maju 2015 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 20,7% niższy niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Potaniały wszystkie grupy artykułów żywnościowych - artykuły mleczarskie o 29,9%, cukier o 27,0%, artykuły zbożowe o 22,4%, oleje roślinne o 21,1%, a mięsne o 11,9%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w maju 2015 r.

Wyszczególnienie	V 2015			I - V 2015
	IV 2015=100	V 2014=100	XII 2014 = 100	I - V 2014 = 100
O G Ó Ł E M	100,0	99,1	100,3	98,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,8	97,8	101,1	96,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	100,9	100,9	101,6
Odzież i obuwie	100,0	95,1	98,3	94,9
Mieszkanie	100,1	100,6	100,4	100,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	100,9	100,5	100,7
w tym nośniki energii	99,9	100,5	100,1	100,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	99,7	100,1	99,7
Zdrowie	100,2	101,0	100,9	101,2
Transport	100,6	92,0	97,3	90,3
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,3	88,0	96,7	85,4
Łączność	99,6	104,6	100,6	103,3
Rekreacja i kultura	99,5	101,1	100,4	101,4
Edukacja	100,0	101,2	100,1	101,2
Restauracje i hotele	100,2	101,3	100,8	101,3
Inne towary i usługi	100,0	99,5	100,1	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w maju 2015 r.

Wyszczególnienie	V 2015			I-V 2015
	IV 2015 = 100	V 2014=100	XII 2014=100	I-V 2014=100
Żywność (bez napojów)	99,9	97,6	101,2	96,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	99,5	100,0	99,6
Pieczywo	100,1	99,7	100,0	99,8
Ryż	100,7	97,1	100,0	96,1
Makarony	99,7	98,6	99,9	99,1
Mięso i przetwory	99,4	96,7	98,8	96,9
Mięso wieprzowe	98,8	93,4	97,4	93,9
Mięso wołowe	100,0	98,7	99,7	98,9
Drób	98,1	94,5	98,7	95,2
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	98,7	99,4	98,7
Ryby i owoce morza	99,9	99,4	100,9	99,1
Mleko, sery i jaja	99,3	96,8	98,7	97,5
Artykuły mleczarskie	99,4	96,7	98,9	97,4
Mleko	99,5	96,3	98,9	96,5
Sery twarogowe	99,2	97,5	98,8	98,6
Sery dojrzewające i topione	98,9	93,1	97,2	94,3
Jaja	98,9	97,5	97,7	98,2
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,4	93,4	98,1	94,0
Masło	98,8	90,1	95,9	91,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,1	91,9	96,8	90,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	96,6	100,3	97,1
Oleje roślinne	99,7	95,3	99,1	96,0
Owoce	107,2	99,7	119,2	93,8
Jabłka	127,0	101,8	154,1	81,0
Owoce cytrusowe	108,4	98,8	111,2	97,9
Banany	95,6	98,8	108,8	102,3
Warzywa	97,2	97,6	106,3	90,9
Ziemniaki	109,4	55,4	110,0	53,1
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,9	97,8	100,6	95,8
Cukier	100,2	84,7	103,5	75,9
Napoje bezalkoholowe	99,8	99,9	100,0	99,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8							
Pieczywo i produkty zbożowe	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0							
Mięso	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4							
Ryby i owoce morza	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9							
Mleko, sery, jaja	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3							
Tłuszcze	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4							
Owoce	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2							
Warzywa	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2							
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9							
Cukier	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0							
III. Średnia płaca ^a	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8
	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1							

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8							
Pieczywo i produkty zbożowe	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5							
Mięso	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7							
Ryby i owoce morza	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4							
Mleko, sery, jaja	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8							
Tłuszcze	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4							
Owoce	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7							
Warzywa	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6							
Cukier i wyroby cukiernicze	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8							
Cukier	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7							
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1							
III. Średnia płaca ^a	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4
	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2							

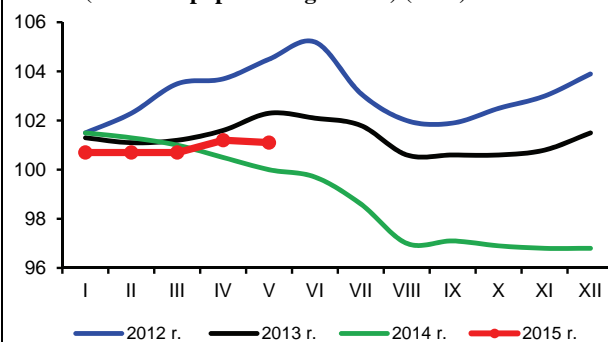
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

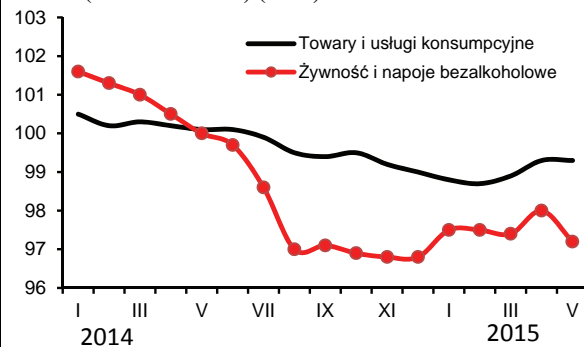
Wyszczególnienie a – 2014 r. b – 2015 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	4,03	4,03	4,02	4,00	3,95	3,91	3,86	3,86	3,82	3,85	3,82	3,81
	b	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79							
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20	2,20
	b	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21							
Makaron – 250 g	a	2,28	2,30	2,28	2,27	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,27	2,26	2,25
	b	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24							
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,49	2,49	2,40	2,46	2,47	2,45	2,46	2,45	2,44	2,41	2,39
	b	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44							
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,37	26,31	26,22	26,26	26,32	26,18	26,24	26,22	26,19	26,10	26,09	25,89
	b	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90							
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	33,71	33,38	33,13	33,06	33,31	32,97	32,90	32,49	32,64	32,53	32,48	32,45
	b	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47							
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	15,43	15,01	14,53	14,76	15,02	15,03	15,23	15,08	14,93	14,59	14,50	14,28
	b	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96							
Kurczę patroszone – 1 kg	a	7,20	7,31	7,47	7,32	7,31	7,63	7,56	7,75	7,39	7,15	6,91	6,93
	b	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75							
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,49	24,47	24,49	24,55	24,57	24,32	24,40	24,47	24,37	24,24	24,22	24,12
	b	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46							
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,90	15,83	15,84	15,87	15,80	15,75	15,90	15,80	15,98	15,94	15,70	15,63
	b	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40							
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,87	21,85	21,79	21,74	21,66	21,66	21,81	21,75	21,74	21,76	21,75	21,76
	b	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41							
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,98	3,01	3,05	3,00	3,01	3,03	3,00	2,98	2,95	2,94	2,94	2,95
	b	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91							
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,03	1,04	1,03	1,03	1,01	1,01	1,02	1,03	1,03	1,04	1,03	1,04
	b	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05							
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,36	13,48	13,53	13,47	13,52	13,46	13,49	13,44	13,51	13,45	13,44	13,35
	b	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23							
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	23,15	23,35	23,30	22,98	22,45	21,99	21,67	21,60	21,32	20,92	20,80	20,42
	b	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33							
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,15	6,16	6,25	6,23	6,23	6,22	6,26	6,23	6,24	6,19	6,07	6,05
	b	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87							
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,54	0,53	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,52
	b	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51							
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,76	4,75	4,74	4,66	4,68	4,60	4,61	4,57	4,49	4,49	4,42	4,37
	b	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21							
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	4,09	4,08	4,04	4,08	4,10	4,05	4,05	4,02	4,03	4,05	4,01	4,00
	b	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99							
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,66	6,59	6,52	6,42	6,47	6,37	6,32	6,23	6,18	6,11	6,14	5,94
	b	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85							
Ślönina – 1 kg	a	7,00	6,93	6,67	6,55	6,43	6,34	6,35	6,29	6,30	6,25	6,17	6,12
	b	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78							
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,93	1,92	1,90	1,89	1,88	1,86	1,86	1,84	1,83	1,83	1,81	1,77
	b	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73							
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,11	2,99	2,87	2,65	2,58	2,48	2,39	2,30	2,23	2,19	2,12	2,07
	b	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13							
Jabłka – 1 kg	a	2,71	2,77	2,78	2,77	2,93	3,03	3,17	2,85	2,25	2,00	1,96	1,95
	b	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00							

Źródło: Dane GUS

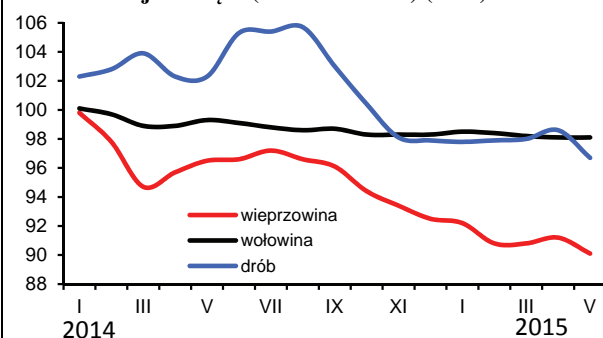
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)



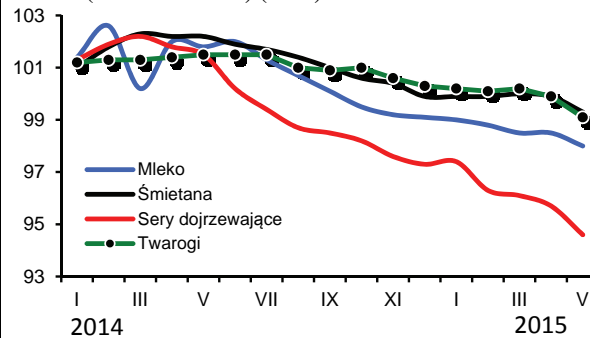
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2013 = 100) (w %)



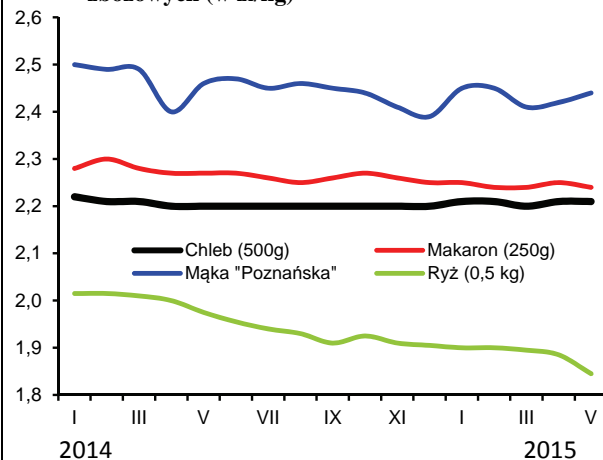
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2013 = 100) (w %)



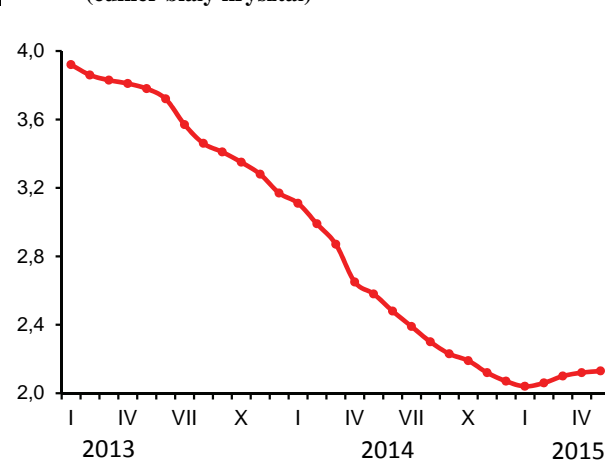
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2013 = 100) (w %)



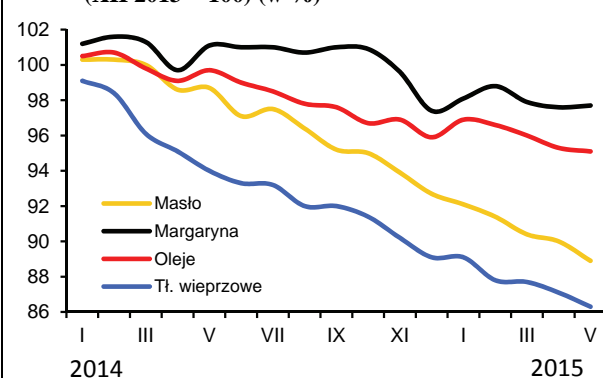
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)



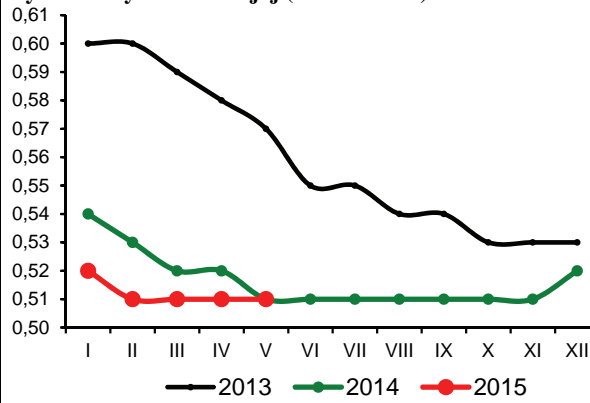
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)



Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2013 = 100) (w %)



Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)



Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W maju 2015 r. utrzymał się podwyższony popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co wpłynęło na kolejne podwyżki cen. Wzrosły przede wszystkim ceny nawozów mineralnych, środków ochrony roślin oraz bezpośrednich nośników energii. Spadki cen wystąpiły na rynku materiałów budowlanych, natomiast zmiany cen maszyn i urządzeń rolniczych były niewielkie. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były gorsze niż miesiąc wcześniej.

Sezonowe wzrosty cen występują najczęściej w pierwszych pięciu miesiącach roku kalendarzowego, po czym obserwowane są sezonowe spadki cen. Wiele wskazuje na to, że tendencje cenowe w 2015 r. nie będą pod tym względem odbiegały od lat poprzednich. W maju 2015 r. dynamika cen nawozów nieco zwolniła, a ceny wzrosły średnio o 0,4%. Najbardziej zostały zwiększone ceny superfosfatu granulowanego (o 1,9%) oraz fosforanu amonu (o 0,6%). Ceny nawozów mineralnych w maju 2015 r. były średnio o 1,3% niższe niż rok temu o tej porze, przy czym najbardziej zmalały ceny polifoski (o 6,9%) i superfosfatu potrójnego (o 4,6%). Stosunkowo najmniej w ujęciu rocznym zmieniły się ceny nawozów azotowych. Warto dodać, że w bieżącym roku popyt na nawozy jest niższy niż w latach poprzednich, co jest związane m.in. ze spadkiem dochodów producentów rolnych. W nadchodzących miesiącach z powodu sezonowego spadku popytu, a także niskiego poziomu cen nawozów w handlu światowym, ceny na krajowym rynku powinny zmaleć.

Wyraźnie pogorszyły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na zakup 1 kg NPK w maju 2015 r. należało przeznaczyć równowartość 6,0 kg pszenicy, tj. o 0,3 kg więcej niż w kwietniu 2015 r. oraz o 1,0 kg pszenicy więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,4 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,4 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej również pogorszyły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość blisko 92 kg żywca wieprzowego, tj. o 4 kg więcej niż miesiąc wcześniej oraz o 14 kg więcej niż przed rokiem o tej porze.

Ceny nawozów wapniowych zmalały w maju o kolejne 1,1%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe potaniały o 8,7%.

W maju 2015 r. po raz kolejny zmalały ceny nawozów mineralnych w handlu światowym¹. Ceny zostały obniżone średnio o 0,9%, w tym mocznik² potaniał o 2,3%. Ceny fosforanu amonu³ zostały z kolei podwyższone o 1,3%, a superfosfatu potrójnego⁴ i soli potasowej⁵ nie zmieniły się. Ceny nawozów mineralnych w maju 2015 r. były średnio o 4,2% niższe niż rok wcześniej. Mocznik potaniał w tym czasie o 15,4%, a ceny soli potasowej, fosforanu amonu i superfosfatu potrójnego podwyższono od 4,1 do 7,0%.

W maju 2015 r. podobnie jak w miesiącu poprzednim odnotowano umiarkowane wzrosty cen na rynku bezpośrednich nośników energii. Ceny podwyższono średnio o 0,2%, w tym najbardziej wzrosły ceny paliw ropopochodnych, np. oleju opałowego (o 2,2%) i benzyny (o 1,9%). Podwyżki cen paliw ropopochodnych wynikały przede wszystkim ze wzrostu cen ropy naftowej na światowych rynkach. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników energii spadły jednak średnio o 5,7%, co wynikało z uwarunkowań na światowym rynku surowców energetycznych. Najbardziej w tym czasie potaniał gaz propan-butan LPG (o 20,5%), olej opałowy (o 14,2%)



Aldon Zalewski



Arkadiusz Zalewski

oraz olej napędowy (o 12,1%). W najbliższych miesiącach letnich ceny paliw ropopochodnych mogą jeszcze tradycyjnie wzrosnąć. Podwyżkom cen będą sprzyjać obserwowane od kilku miesięcy wzrostowe tendencje cen ropy naftowej na światowych rynkach.

Na świecie surowce energetyczne wyraźnie drożeją kolejny miesiąc. W maju 2015 r. średni wzrost ich cen wyniósł 7,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim, w tym ropa Brent zdrożała o 8,7%, a gaz ziemny⁶ o 3,5%. Obserwowany w maju wzrost cen ropy naftowej wynikał przede wszystkim z ograniczenia wydobycia w USA. Stosunkowo niski poziom cen ropy naftowej pod koniec 2014 r. i w pierwszych miesiącach 2015 r. spowodował wyraźne zmniejszenie opłacalności wydobycia surowca z żupków. W ciągu zaledwie kilku miesięcy liczba odwiertów w USA spadła prawie o połowę, osiągając najniższy poziom od 2010 r. Ceny bezpośrednich nośników energii były w maju 2015 r. średnio o 39,5% niższe niż rok wcześniej, w tym ropa Brent potaniała o 41,3%, a gaz ziemny o 32,8%.

Na rynku krajowym umiarkowanie wzrósł popyt na środki ochrony roślin, co skutkowało niewielkimi podwyżkami cen. Ceny pestycydów zostały podwyższone średnio o 0,3%. W ciągu 12 miesięcy ceny środków ochrony roślin wzrosły średnio o 1,5%.

Ceny materiałów budowlanych w maju 2015 r. zmalały o 0,4% w stosunku do miesiąca poprzedniego. W ciągu 12 miesięcy ceny zostały natomiast obniżone o 1,9%.

Trwający od początku 2015 r. wzrost cen maszyn rolniczych został zahamowany. W maju średnie ceny pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu roku zwiększyły się one jednak o 3,5%, w tym najsilniej podrożały kultywatory (o 11,7%).

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Tunis

5 Notowania fob Vancouver

6 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		V 2014	XII 2014	V 2015	V 2015 / V 2014	V 2015 / XII 2014	V 2015 / V 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	127,56	121,00	127,84	100,1	105,7	100,2	7,05	1,08
Saletra amonowa 34%N	„	148,28	139,92	147,56	100,1	105,5	99,5	6,71	1,03
Mocznik 46%N	„	164,64	158,72	164,4	100,2	103,6	99,9	5,52	0,84
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	97,08	93,64	95,6	101,9	102,1	98,5	7,39	1,13
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	167,4	161,00	159,76	100,1	99,2	95,4	6,17	0,94
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	210,84	207,80	220,36	100,6	106,0	104,5	5,32	0,81
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	171,64	168,20	168,92	100,0	100,4	98,4	4,35	0,67
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	207,8	192,60	193,44	100,1	100,4	93,1	5,34	0,82
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	74,67	74,02	68,15	98,9	92,1	91,3	1,75	0,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		V 2014	XII 2014	V 2015	V 2015 / V 2014	V 2015 / XII 2014	V 2015 / V 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,75	43,72	43,99	100,2	100,6	100,5	67,97	10,40
Dursban 480 EC	1 l	52,62	52,34	52,86	100,0	101,0	100,5	81,67	12,50
Decis Mega 50 EW	250 ml	34,77	35,00	35,69	100,6	102,0	102,6	55,15	8,44
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	37,12	36,88	38,86	100,6	105,4	104,7	60,04	9,19
Gwarant 500 SC	1 l	54,40	53,71	53,54	99,7	99,7	98,4	82,73	12,66
Miedzian 50 WP	1,5 kg	63,65	64,41	65,37	100,6	101,5	102,7	101,00	15,45
Roundup	1 l	34,57	34,74	35,00	100,1	100,7	101,2	54,08	8,27
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	42,10	42,17	42,30	100,0	100,3	100,5	65,36	10,00
Fusilade Forte	1 l	129,47	130,21	132,30	100,4	101,6	102,2	204,42	31,28
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,04	18,14	18,25	100,3	100,6	101,2	28,20	4,31
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,37	34,04	34,12	100,6	100,2	102,2	52,72	8,07

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		V 2014	XII 2014	V 2015	V 2015 / V 2014	V 2015 / XII 2014	V 2015 / V 2014	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	770,41	778,56	762,24	99,3	97,9	98,9	1177,75	180,20
Koks opałowy	t	1106,49	1065,79	1047,01	99,0	98,2	94,6	1617,75	247,52
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,38	4,82	4,80	101,9	99,6	89,2	7,42	1,13
Olej napędowy	1 l	5,38	4,81	4,73	101,1	98,3	87,9	7,31	1,12
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,80	3,31	3,26	102,2	98,5	85,8	5,04	0,77
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,49	2,52	1,98	99,0	78,6	79,5	3,06	0,47
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,12	33,63	32,95	98,8	98,0	96,6	50,91	7,79
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,57	17,39	17,76	100,3	102,1	101,1	27,44	4,20
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,52	15,39	15,87	100,0	103,1	102,3	24,52	3,75
Płyn do chłodnic „Petrygo”	1 l	12,46	12,5	12,46	100,1	99,7	100,0	19,25	2,95
Energia elektryczna	10 kWh	6,49	6,49	6,59	100,0	101,62	101,5	10,18	1,56

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		V 2014	XII 2014	V 2015	V 2015 / V 2014	V 2015 / XII 2014	V 2015 / V 2014	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	22,38	22,10	21,72	99,9	98,3	97,1	33,56	5,13
Wapno	1 t	565,93	568,94	573,55	100,4	100,8	101,3	886,20	135,59
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	159,81	158,69	157,99	100,3	99,6	98,9	244,11	37,35
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3491,18	3441,42	3375,70	99,7	98,1	96,7	5215,85	798,04
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,81	13,51	13,34	100,0	98,7	96,6	20,61	3,15
Dwuteownik gruby	1 t	3557,03	3512,16	3451,15	99,5	98,3	97,0	5332,43	815,87
Blacha dachowa	1 m ²	29,77	29,34	28,91	99,4	98,5	97,1	44,67	6,83
Tynk „Atlas”	25 kg	52,38	52,71	51,69	98,5	98,1	98,7	79,87	12,22
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	1,18	1,15	99,1	97,5	98,3	1,78	0,27
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	699,59	699,86	694,57	99,5	99,2	99,3	1073,19	164,20
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	725,66	722,33	726,94	100,0	100,6	100,2	1123,21	171,85
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	82,86	79,87	75,22	98,4	94,2	90,8	116,22	17,78
Okno drewniane szklone	1 szt.	1759,55	1773,70	1763,40	99,2	99,4	100,2	2724,66	416,88
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1622,13	1630,59	1634,78	100,2	100,3	100,8	2525,93	386,47

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

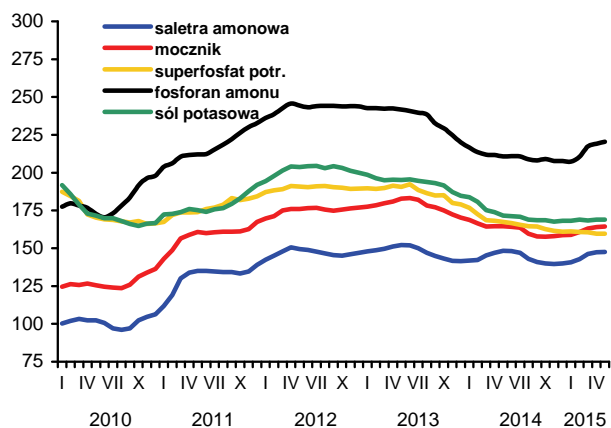
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	V 2014	XII 2014	V 2015	V 2015 / V 2014	V 2015 / XII 2014	V 2015 / V 2014	pszenicy dt	żyw. wiew. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	500006,9	521225,9	543919,5	99,2	104,4	108,8	8404,19	1285,86
Kombajn do ziemniaków	80051,0	80285,3	82702,0	100,3	103,0	103,3	1277,84	195,51
Samochód dostawczy	101004,3	101943,9	103703,2	101,6	101,7	102,7	1602,34	245,16
Rozrzutnik obornika 2-osiovy	47458,2	49031,7	49686,4	99,5	101,3	104,7	767,71	117,46
Siewnik zbożowy 27 redlic	21860,6	21899,2	22172,5	100,2	101,2	101,4	342,59	52,42
Ciągnik 90 kW	199120,4	202027,4	209569,5	101,1	103,7	105,2	3238,10	495,44
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	36411,8	36177,9	38386,5	99,8	106,1	105,4	593,12	90,75
Kopaczka elewatorowa	14794,7	15003,5	15441,4	100,5	102,9	104,4	593,12	90,75
Zestaw uprawowo-siewny	48422,1	47107,8	50789,8	102,9	107,8	104,9	238,59	36,50
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7142,5	7100,1	7219,7	100,2	101,7	101,1	784,76	120,07
Glebogryzarka „Freza 1,6”	5907,9	5914,9	5891,2	100,5	99,6	99,7	111,55	17,07
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	47541,0	47044,5	48650,3	99,9	103,4	102,3	91,03	13,93
Opryskiwacz 400 l	4899,4	4974,6	5136,3	99,0	103,3	104,8	751,70	115,01
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	7899,9	8173,8	8570,6	98,6	104,9	108,5	79,36	12,14
Rozsiewacz nawozów	1955,1	1920,6	1878,9	96,5	97,8	96,1	132,43	20,26
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14061,5	14119,9	14552,7	100,6	103,1	103,5	29,03	4,44
Plug 4-skibowy	11828,0	11876,9	12181,6	99,5	102,6	103,0	224,86	34,40
Kultywator 2,1-2,8 m	3746,1	3941,8	4183,4	98,9	106,1	111,7	188,22	28,80
Dojarka 2 konwie ^a	8171,8	8135,1	8182,1	100,7	100,6	100,1	64,64	37,18
Dojarka z rurociągiem ^a	43037,4	43540,8	43451,6	98,8	99,8	101,0	126,42	72,72
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18235,4	18070,0	18302,6	100,2	101,3	100,4	671,38	386,17

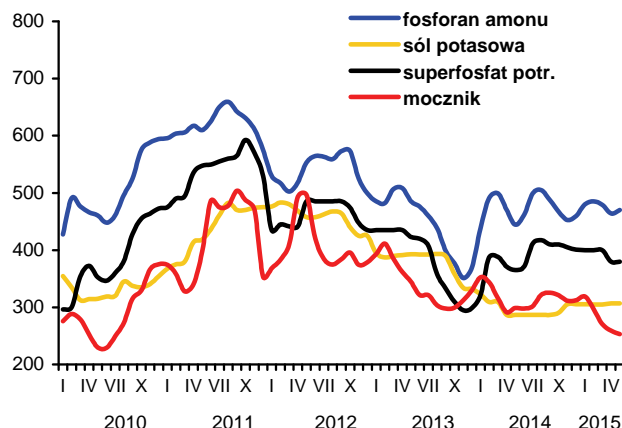
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

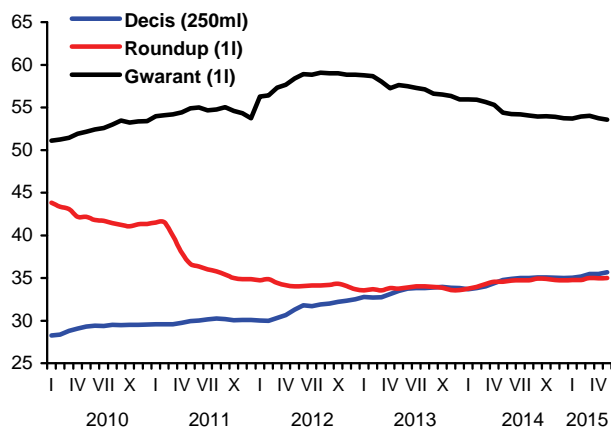
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)



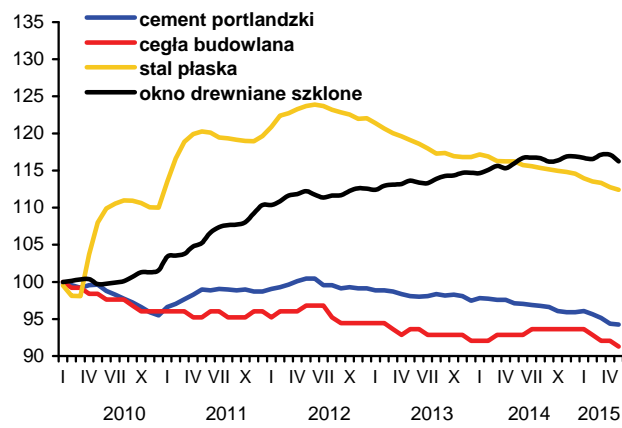
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego



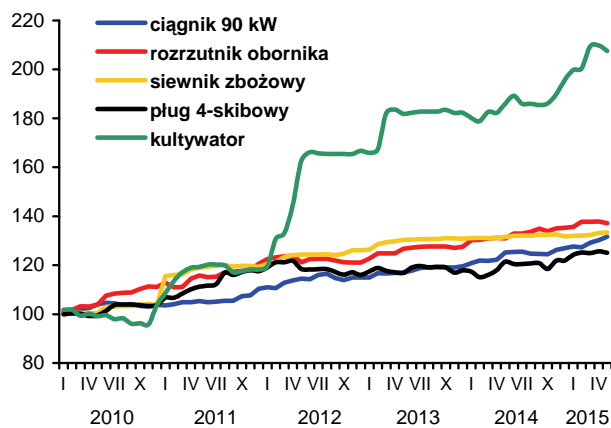
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)



Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2009=100)



Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2009=100)



Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

